

T.C.
KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
FEN-EDEBİYAT FAKÜLTESİ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
TÜRK DİLİ BİLİM DALI

İĞDIR VE ARDAHAN İLLERİNİN YER ADLARI VE TASNİFİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ
BERNA ÜRÜN

DANIŞMAN:
YRD. DOÇ. DR. NESRİN GÜLLÜDAĞ

KARS-2009

T.C.
KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
FEN-EDEBİYAT FAKÜLTESİ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
TÜRK DİLİ BİLİM DALI

IĞDIR VE ARDAHAN İLLERİNİN YER ADLARI VE TASNİFİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ
BERNA ÜRÜN

DANIŞMAN:
YRD. DOÇ. DR. NESRİN GÜLLÜDAĞ

KARS-2009

T.C.
KAFAKAS ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Berna ÜRÜN'e ait "Ardahan ve İğdır'a Ait Yer Adları ve Tasnifi" konulu çalışma, jürimiz tarafından Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yeni Türk Dili Bilim Dalında Yüksek Lisans tezi olarak oy birliği ile kabul edilmiştir.

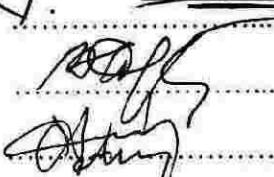
Öğretim Üyesinin Ünvani, Adı ve Soyadı

İmza

Yrd. Doç. Doç. Nesrin GÜLLÜDAĞ (Danışman)

Doç. Dr. Ramazan SİRACOĞLU

Yrd. Doç. Dr. Cengiz GÖKŞEN

Bu tezin kabulü Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulunu...../...../2009 tarih ve/..... sayılı kararı ile onaylanmıştır.

UYGUNDUR

...../...../2009

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

ÖZET

IĞDIR VE ARDAHAN İLLERİN'E AİT KÖY ADLARI VE TASNİFİ

ÜRÜN Berna

Yüksek Lisans Tezi, Türk Dili ve Edebiyatı

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Nesrin GÜLLÜDAĞ

Haziran 2009, 135 sayfa

Bu çalışmada Ardahan ve Iğdır illerine ait yer adları ve tasnifini ele aldık. Özellikle kökeni çok eskilere; tarihimize ve geçmişimize dayanan bu yer adlarının değiştirilmesi ve bu anlamda doğan sonuçlar ortaya koyuldu. İnsanların ad verirken içinde bulundukları iklimden, yaşadıkları büyük olaylardan ya da önemli insanlardan etkilendikleri, özellikle coğrafyanın bundaki etkisi ortaya çıktı. Sonuçta kültür mirasımız olan isimlerimize sahip çıkılması ve bu isimlerin nesilden nesile aktarılması gereği kanaatindeyim.

Anahtar Kelimeler: Ardahan, Iğdır, ad, tarih, kültür, coğrafya.

ABSTRACT

**VILLAGE NAMES AND CLASSIFICATION BELONGING TO PROVINCES OF
İĞDIR AND ARDAHAN**

ÜRÜN Berna

M.A. Thesis, Department of Language and Literature of Turkish

Supervisor: Asist. Yrd. Doç. Dr. Nesrin GÜLLÜDAĞ

June 2009, 135pages

We dealt with place names and classification belonging to provinces of Ardahan and İğdir in this study. The change of these place names who are based on our history and past; especially very ancients of origin and the results appearing in this connection are put forward. When people give a name, this study appeared to be influenced from their climate being found, huge situations having lived or important people, especially effect of geography. In consequence, I'm of the opinion that it is necessary to be laid claim to our names being inherited us and being transferred to future generations.

Key Words: Ardahan, İğdir, name, history, culture, geography.

ÖN SÖZ

Ad, insanın doğada olan her şeyi sınıflandırarak ifade etmek, onlara anımlar yüklemek ve onları anlamaya çalışmakla yükümlendirdiği bir kavramdır. Adbilim (Onomastik) ise sözlük tanımı olarak, dilbilimin adlar üzerinde duran ve onları köken bilgisi, tarihsel gelişme, dil ve kültür sorunları açısından inceleyen dalıdır. Yer Adları Bilimi (Toponomi), Su Adları Bilimi (Hidronomi), Dağ Adları Bilimi (Oronomi), Kişi Adları Bilimi (Antroponomi) gibi farklı dallara ayrılır. Biz bu çalışmamızda Yer Adları Bilimi’ni dikkate alarak Ardahan ve İğdır’daki yer adlarını inceledik. Bunu yaparken Ardahan ve İğdir’ın tarihsel değişimi ve gelişimi içinde yaşamışların yer isimlerine yansımmasını ve yeni il olmaları hasebiyle değişen yer isimlerini de dikkate aldık.

Bu illerimizin hem geçirmiş oldukları tarihi süreç hem de sınırlarda bulunmaları nedeni ile ne denli önemli oldukları gözden kaçmamalıdır. Yaptığımız çalışmada bu illere ait yer adlarını anımları, kökenleri ve yapıları bakımından tasnif ettik. Bu çalışmada her türlü desteği gösteren ve bir anne şefkatî ile bana destek olan hocam sayın Yrd. Doç. Dr. Nesrin GÜLLÜDAĞ'a sonsuz teşekkür ediyorum.

Öğr. Gör. Berna ÜRÜN

İÇİNDEKİLER

Özet.....	i
Abstract.....	ii
Ön Söz.....	iii
İçindekiler.....	iv
Kısaltmalar.....	x
1. GİRİŞ.....	1 /3
IĞDIR İLİ HAKKINDA KISA BİLGİ.....	1
ARDAHAN İLİ HAKKINDA KISA BİLGİ.....	2
ARAŞTIRMANIN KONUSU.....	2
ARAŞTIRMANIN AMACI.....	2
ARAŞTIRMANIN METODU.....	3
ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ.....	3
1. BÖLÜM.....	4/5
1.1. AD NEDİR.....	4
1.2. AD BİLİM.....	5
1.3. YER ADLARI BİLİMİ(TOPONİM).....	5
2. BÖLÜM.....	10/66
2.1. IĞDIR İLİ YERLEŞİM YERLERİ.....	10
2.2. IĞDIR ADI'NIN KÖKENİ.....	10
2.3. IĞDIR'IN TARİHLİ.....	10
2.4. IĞDIR'DA ETNİK DURUM.....	12
2.5. IĞDIR'A AİT YERLEŞİM YERLERİ ADLARI.....	12
2.5.1. YAPI BAKIMINDAN IĞDIR İLİ İLÇE VE KÖY ADLARI.....	24
2.5.1.1. "AD" Şeklinde Kurulan Köy Adları.....	24
2.5.1.2. "AD+AD" Şeklinde Kurulan Köy Adları.....	25
2.5.1.3. "AD+SIFAT" Şeklinde Kurulan Köy Adları.....	29
2.5.1.4. "AD+(+ca/ +ce/ +ça/ +çe)" Şeklinde Kurulan Köy Adları.....	30
2.5.1.5. "AD+(+ca/ +ce/ +ça/ +çe)+(+lar/ +lar)" Şeklinde Kurulan Köy Adları	30
2.5.1.6. "AD+(+li/ +li/ +lu/ +lü)" Şeklinde Kurulan Köy Adları	30
2.5.1.7. "AD+AD+(-li/ -li/ -lu/ -lü)" Şeklinde Kurulan Köy Adları	32

2.5.1.8. “AD+AD+(+ı/ +i/ +u/ +ü)” Şeklinde Kurulan Köy Adları	32
2.5.1.9. “AD+(+lik/ +lik/ +luk/ +lük)” Şeklinde Kurulan Köy Adları	32
2.5.1.10. “AD+AD+(+lar/ +ler)” Şeklinde Kurulan Köy Adları	33
2.5.1.11. “AD+(+cık/ +cık/ +cuk/ +cük)” Şeklinde Kurulan Köy Adları	33
2.5.1.12. “AD+FİİL+(+an/ -en)” Şeklinde Kurulan Köy Adları	33
2.5.1.13. “AD+(+lar/ +ler)” Şeklinde Kurulan Köy Adları	34
2.5.1.14. “AD+(+lı/ +li/ +lu/ +lü)+(+ca/ +ce)” Şeklinde Kurulan Köy Adları.....	34
2.5.1.15. “AD+(+ca/ +ce/ +ça/ +çe)” Şeklinde Kurulan Köy Adları	34
2.5.1.16. “AD+(+ci/ +ci/ +eu/ +cü)+(+lar/ +ler)” Şeklinde Kurulan Köy Adları.....	34
2.5.1.17. “AD+(+ci/ +ci/ +cu/ +cü)” Şeklinde Kurulan Köy Adları	35
2.5.1.18. “AD+FİİL+(+maz/ -mez)” Şeklinde Kurulan Köy Adları	35
2.5.1.19. “SIFAT+AD” Şeklinde Kurulan Köy Adları.....	36
2.5.1.20. “SIFAT+AD+AD” Şeklinde Kurulan Köy Adları.....	38
2.5.1.21. “FİİL + (-an / -en)” Şeklinde Kurulan Köy Adları.....	39
2.5.1.22. “FİİL+ (-maz /-mez)” Şeklinde Kurulan Köy Adları.....	39
2.5.2. İĞDIR YER ADLARI’NIN KÖKEN BAKIMINDAN TASNİFİ.....	39
2.5.2.1. “TÜRKÇE” Kökenli Köy Adları.....	39
2.5.2.2. “TÜRKÇE+TÜRKÇE” Kökenli Köy Adları.....	41
2.5.2.3. “TÜRKÇE+FARSÇA” Kökenli Köy Adları.....	43
2.5.2.4. “TÜRKÇE+ARAPÇA” Kökenli Köy Adları.....	44
2.5.2.5. “TÜRKÇE+TÜRKÇE+FARSÇA” Kökenli Köy Adları.....	44
2.5.2.6. “ARAPÇA” Kökenli Köy Adları.....	44
2.5.2.7. “ARAPÇA+ARAPÇA” Kökenli Köy Adları.....	45
2.5.2.8. “ARAPÇA+TÜRKÇE” Kökenli Köy Adları.....	45
2.5.2.9. “ARAPÇA+FARSÇA” Kökenli Köy Adları.....	46
2.5.2.10. “FARSÇA” Kökenli Köy Adları.....	46
2.5.2.11. “FARSÇA+FARSÇA” Kökenli Köy Adları.....	47
2.5.2.12. “FARSÇA+TÜRKÇE” Kökenli Köy Adları.....	47
2.5.2.13. “FARSÇA+ARAPÇA” Kökenli Köy Adları.....	47
2.5.2.14. “TÜRKÇE+ARAPÇA+TÜRKÇE” Kökenli Köy Adları.....	48
2.5.2.15. “FARSÇA+ARAPÇA+ARAPÇA” Kökenli Köy Adları.....	48
2.5.2.16. “ARAPÇA+TÜRKÇE+FARSÇA” Kökenli Köy Adları.....	48
2.5.2.17. “TÜRKÇE+TÜRKÇE+ARAPÇA” Kökenli Köy Adları.....	48
2.5.2.18. “ARAPÇA+SOĞDÇA” Kökenli Köy Adları.....	48

2.5.2.19.“FRANSIZCA+SOĞDÇA” Kökenli Köy Adları.....	49
2.5.2.20.“TÜRKÇE+TÜRKÇE+ARAPÇA+FARSÇA+ARAPÇA” Kökenli Köy Adları.....	49
2.5.2.21.“TÜRKÇE+ARAPÇA+FARSÇA” Kökenli Köy Adları.....	49
2.5.3.İĞDIR YER ADLARININ ANLAM BAKIMINDAN TASNİFİ.....	49
2.5.3.1. “TABİAT VE COĞRAFYA” İle İlgili Kurulan Köy Adları	49
2.5.3.2. “MADENLER VE DEĞERLİ TAŞLAR” İle İlgili Kurulan Köy Adları.....	49
2.5.3.3. “SAYILAR” İle İlgili Kurulan Köy Adları	52
2.5.3.4. “RENKLER” İle İlgili Kurulan Köy Adları	52
2.5.3.5. “AĞAC ADLARI” İle İlgili Kurulan Köy Adları.....	53
2.5.3.6. “MEYVE ADLARI” İle İlgili Kurulan Köy Adları.....	53
2.5.3.7. “ÇİÇEK ADLARI” İle Kurulan Köy Adları.....	54
2.5.3.8. “ARAÇ-GEREÇ ADLARI” İle Kurulan Köy Adları.....	54
2.5.3.9. “HAYVANLAR” İle İlgili Kurulan Köy Adları.....	54
2.5.3.10. “İNSANLARLA İLGİLİ ADLAR VE SIFATLAR” İle İlgili Kurulan Köy Adları.....	55
2.5.3.11. “RÜTBİ VE MEVKİLER” İle İlgili Kurulan Köy Adları.....	56
2.5.3.12. “VÜCUT KİSİMLARI VE ORGANLAR” İle İlgili Kurulan Köy Adları.....	56
2.5.3.13. “DİN” İle İlgili Kurulan Köy Adları.....	57
2.5.3.14. “YAPI ADLARI VE YAPI KİSİMLARI” İle İlgili Kurulan Köy Adları.....	57
2.5.3.15. “KALE, HİSAR, ÖREN ADLARI” İle İlgili Kurulan Köy Adları.....	58
2.5.3.16. “KÖY ADI” İle İlgili Kurulan Köy Adları.....	58
2.5.3.17. “MADDE TÜRLERİ” İle İlgili Kurulan Köy Adları.....	58
2.5.3.18. “SOYUT KAVRAMI İFADE EDEN KELİMELER” İle İlgili Kurulan Köy Adları.....	59
2.5.3.19. “SIFAT, FİİL, ZARF GİBİ SÖZCÜK TÜRLERİ” İle İlgili Kurulan Köy Adları.....	59
2.5.3.20. “MADDELERİN FİZİKSEL VE KİMYASAL ÖZELLİKLERİ” İle İlgili Kurulan Köy Adları.....	64
2.5.3.21. “İNSAN KAYNAKLı ADLAR” İle İlgili Kurulan Köy Adları.....	64
2.5.3.22. “YER-YÖN BİLDİREN KELİMELER” İle İlgili Kurulan Köy Adları.....	65
2.5.3.23. “MEVSİM ADLARI” İle İlgili Kurulan Köy Adları.....	66
3. BÖLÜM.....	66/126
3.1.ARDAHAN İLİ YERLEŞİM YERLERİ.....	66

3.2. ARDAHAN TARİHİ.....	66
3.3 ARDAHAN ADI'NIN KÖKENİ.....	68
3.4. ARDAHAN'DA ETNİK DURUM.....	68
3.5. ARDAHAN'A AİT YERLEŞİM YERLERİNİN ADLARI.....	69
3.5.1. YAPI BAKIMINDAN İLİ İLÇE VE KÖY ADLARI.....	77
3.5.1.1.“AD” Şeklinde Kurulan Köy Adları.....	77
3.5.1.2.“AD+AD” Şeklinde Kurulan Köy Adları.....	78
3.5.1.3.“AD+SIFAT” Şeklinde Kurulan Köy Adları.....	94
3.5.1.4.“AD+(+ca/ +ce/ +ça/ +çe)” Şeklinde Kurulan Köy Adları.....	86
3.5.1.5.“AD+(+lı/ +li/ +lu/ +lü)” Şeklinde Kurulan Köy Adları.....	86
3.5.1.6.“AD+(+lı/ +li/ +lu/ +lü)+AD” Şeklinde Kurulan Köy Adları.....	87
3.5.1.7.“AD+AD+(-lı/ -li/ -lu/ -lü)” Şeklinde Kurulan Köy Adları.....	88
3.5.1.8.“AD+AD+(+ı/ +i/ +u/ +ü)” Şeklinde Kurulan Köy Adları.....	88
3.5.1.9.“AD+(+lık/ +lik/ +luk/ +lük)” Şeklinde Kurulan Köy Adları.....	90
3.5.1.10.“AD+(+lar/ +ler)” Şeklinde Kurulan Köy Adları.....	90
3.5.1.11.“AD+(+cık/ +cık/ +cuk/ +cük)” Şeklinde Kurulan Köy Adları.....	90
3.5.1.12.“AD+FİLL+(-an/ -en)” Şeklinde Kurulan Köy Adları.....	91
3.5.1.13.“AD+(+lı/ +li/ +lu/ +lü)+(+ca/ +ce)” Şeklinde Kurulan Köy Adları.....	91
3.5.1.14.“AD+(+ci/ +ci/ +cu/ +cü)+(+lar/ +ler)” Şeklinde Kurulan Köy Adları.....	92
3.5.1.15.“AD+(+ci/ +ci/ +cu/ +cü)” Şeklinde Kurulan Köy Adları.....	92
3.5.1.16.“SIFAT” Şeklinde Kurulan Köy Adları.....	92
3.5.1.17.“SIFAT+AD” Şeklinde Kurulan Köy Adları.....	93
3.5.1.18.“SIFAT+AD+AD” Şeklinde Kurulan Köy Adları.....	96
3.5.1.19.“FİLL + (-ık / -ik/ -uk/ -ük)” Şeklinde Kurulan Köy Adları.....	97
3.5.1.20.“AD+(-an/ -en)” Şeklinde Kurulan Köy Adları.....	97
3.5.1.21.“FİLL + (-dı / -di/ -ud/ -dü)” Şeklinde Kurulan Köy Adları.....	98
3.5.2. ARDAHAN KÖY YER ADLARININ KÖKEN BAKIMINDAN TASNIFI.....	98
3.5.2.1. “TÜRKÇE” Kökenli Köy Adları.....	98
3.5.2.2. “TÜRKÇE+TÜRKÇE” Kökenli Köy Adları.....	100
3.5.2.3. “TÜRKÇE+FARSÇA” Kökenli Köy Adları.....	104
3.5.2.4. “TÜRKÇE+ARAPÇA” Kökenli Köy Adları	105
3.5.2.5. “TÜRKÇE+TÜRKÇE+TÜRKÇE” Kökenli Köy Adları.....	105
3.5.2.6. “ARAPÇA” Kökenli Köy Adları.....	105
3.5.2.7. “ARAPÇA+ARAPÇA” Kökenli Köy Adları.....	106

3.5.2.8. “ARAPÇA+TÜRKÇE” Kökenli Köy Adları.....	106
3.5.2.9. “ARAPÇA+FARSÇA” Kökenli Köy Adları.....	106
3.5.2.10. “FARSÇA” Kökenli Köy Adları.....	107
3.5.2.11. “FARSÇA+FARSÇA” Kökenli Köy Adları.....	107
3.5.2.12. “FARSÇA+TÜRKÇE” Kökenli Köy Adları.....	107
3.5.2.13. “FARSÇA+ARAPÇA” Kökenli Köy Adları.....	108
3.5.2.14. “ÇİNCE+TÜRKÇE” Kökenli Köy Adları.....	108
3.5.2.15. “ARAPÇA+YUNANCA” Kökenli Köy Adları.....	108
3.5.2.16. “İTALYANCA+TÜRKÇE” Kökenli Köy Adları.....	108
3.5.2.17. “TÜRKÇE+YUNANCA” Kökenli Köy Adları.....	108
3.5.2.18. “YUNANCA” Kökenli Köy Adları.....	109
3.5.2.19. “FARSÇA+TÜRKÇE+FARSÇA” Kökenli Köy Adları.....	109
3.5.2.20. “TÜRKÇE+SOĞDÇA” Kökenli Köy Adları.....	109
3.5.2.21. “TÜRKÇE+TÜRKÇE+ARAPÇA+TÜRKÇE” Kökenli Köy Adları.....	109
3.5.3. ARDAHAN KÖY ADLARININ ANLAM BAKIMINDAN TASNİFİ.....	110
3.5.3.1. “TABİAT VE COĞRAFYA” İle İlgili Kurulan Köy Adları	110
3.5.3.2. “MADENLER VE DEĞERLİ TAŞLAR” İle İlgili Kurulan Köy Adları	114
3.5.3.3. “SAYILAR” İle İlgili Kurulan Köy Adları	114
3.5.3.4. “RENKLER” İle İlgili Kurulan Köy Adları	114
3.5.3.5. “AĞAC ADLARI” İle İlgili Kurulan Köy Adları.....	115
3.5.3.6. “MEYVE ADLARI” İle İlgili Kurulan Köy Adları.....	115
3.5.3.7. “TAHILLAR” İle İlgili Kurulan Köy Adları.....	116
3.5.3.8. “ÇİÇEK ADLARI” İle İlgili Kurulan Köy Adları	116
3.5.3.9. “ARAÇ-GEREÇ ADLARI” İle İlgili Kurulan Köy Adları.....	116
3.5.3.10. “HAYVANLAR” İle İlgili Kurulan Köy Adları	117
3.5.3.11. “AKRABALIK ADLARI” İle İlgili Kurulan Köy Adları	117
3.5.3.12. “RÜTBİ VE MEVKİLER” İle İlgili Kurulan Köy Adları	118
3.5.3.13. “VÜCUT KİSIMLARI VE ORGANLAR” İle İlgili Kurulan Köy Adları	118
3.5.3.14. “DİN” İle İlgili Kurulan Köy Adları	119
3.5.3.15. “YAPI ADLARI VE YAPI KİSIMLARI” İle İlgili Kurulan Köy Adları.....	119
3.5.3.16. “KALE, HİSAR, ÖREN ADLARI” İle İlgili Kurulan Köy Adları	119
3.5.3.17. “KÖY ADI” İle İlgili Kurulan Köy Adları.....	120
3.5.3.18. “MADDE TÜRLERİ” İle İlgili Kurulan Köy Adları	120

3.5.3.19. “SOYUT KAVRAMI İFADE EDEN KELİMELER” İle İlgili Kurulan Köy Adları.....	121
3.5.3.20. “SIFAT, FİİL, ZARF GİBİ SÖZCÜK TÜRLERİ” İle İlgili Kurulan Köy Adları.....	121
3.5.3.21. “MADDELERİN FİZİKSEL VE KİMYASAL ÖZELLİKLERİ” İle İlgili Kurulan Köy Adları.....	124
3.5.3.22. “İNSAN KAYNAKLı ADLAR” İle İlgili Kurulan Köy Adları	124
3.5.3.23. “YER-YÖN BİLDİREN KELİMELER” İle İlgili Kurulan Köy Adları	125
3.5.3.24. “MEVSİM ADLARI” İle İlgili Kurulan Köy Adları	126
SONUÇ.....	128
KAYNAKÇA.....	129
ÖZGEÇMİŞ.....	132

KISALTMALAR

Aş.: Aşağı

Yk.: Yukarı

Ort.: Orta

Kas.: Kasaba

Mah.: Mahalle

By.: Büyüük

Kç.: Küçük

Esk.: Eski

Yn.: Yeni

GİRİŞ

IĞDIR İLİ HAKKINDA KISA BİLGİ

Iğdır ili, Doğu Anadolu Bölgesi'nin Erzurum-Kars bölümünde yer almaktadır. Iğdır'ın da bulunduğu alan, Aras Irmağı'nın içersinden aktığı geniş çöküntü (depresyon) sahalarının ülkemiz sınırları içerisinde bulunanlarının doğuda yer alanıdır. Bu çöküntü alanı Aras Irmağı tarafından iki eşit parçaya bölünmektedir. Sınırlarımız içerisinde kalan bölümne Sürmeli Çukurluğu, Ermenistan sınırları içerisinde kalan bölümne ise Sahat Çukurluğu adı verilmektedir. Sürmeli Çukurluğunda, Tuzluca Havzası, Iğdır Ovası ve Dil Ovası yer almaktadır. 3539 km² lik alan kaplayan Iğdır ilinin yaklaşık %74'ü dağlık, % 26'sı ise ovalık arazilerden oluşmaktadır. Depresyon alanının tabanını oluşturan Iğdır Ovası ortalama olarak 800-900 m'ler arasında değişen yükselti değerine sahiptir. Aras Irmağı boyunca uzana ova, Batı Iğdır, Doğu Iğdır ve Dil ovalarından oluşmakta ve 922 km² alana sahiptir.

Iğdır'ın kuzey ve kuzeydoğusunda, Aras Irmağı ve bu Irmağın oluşturduğu Türkiye – Ermenistan sınırı bulunmaktadır. Doğusunda Türkiye-Nahcivan Özerk Cumhuriyeti (Azerbaycan) sınırı, Güneydoğusunda ise Türkiye-İran sınırı yer almaktadır. Güneyinde yer alan Ağrı ili (Doğubayazıt ve Taşlıçay ilçeleri) ile olan sınırını, kabaca doğu-batı doğrultusunda uzanan ve Doğu Torosların doğudaki uzantısı olan Karasu-Aras sıradağılarından oluşturmaktadır. Bu dağlar doğuya doğru uzanırken aynı zamanda Yukarı Murat-Van Bölümü ile Erzurum-Kars Bölümü arasında da sınır oluşturmaktadır. Bu dağların doğuda, Ağrı volkanına kadar devam eden uzantısı üzerinde sırasıyla Kızılcazıyaret Dağı (2887 m), Durak Dağı (2811 m), Zor Dağı (3196 m), Pamuk Dağı (2639 m), bulunmakta ve en doğu ucta ise Büyük Ağrı (5137 m) ve Küçük Ağrı (3896 m) volkanik dağları bulunmaktadır. Iğdır'ın batısında ise Aras Irmağına katılan Gaziler Deresinin batı bölümü, (Kars ili) Kağızman ilçesi ile olan sınırını oluşturmaktadır.

Iğdır ilinde en önemli yeraltı kaynağı Tuzluca İlçe merkezinde bulunan kaya tuzu yataklarıdır. 1980 yılında yapılan rezerv ölçümleri sonucunda 600 yıl yetecek kadar tuz rezervlerinin olduğu belirlenmiştir. Gaziler çayı üzerinde kurulan Gaziler Hidroelektrik Santrali ile Çalpala köyünde bulunan Kiti Hidroelektrik Santralleri Iğdır ilinde elektrik enerjisi üreten tesislerdir. Iğdır'da en önemli doğal turistik varlıklar; Ağrı Dağı, Tuzluca İlçesi güneyinde yer alan yaylalar, kaya tuzu mağaraları ve bu yöredeki akarsular ile bunların vadileridir. Tarihi turistik varlıkları ise çeşitli dönemlerden kalma kale, kule, kümbet, kervansaray ve diğer yapı kalıntıları ile ören yerleridir.

ARDAHAN İLİ HAKKINDA KISA BİLGİ

Anadolu'nun kuzeyinde yer alan Ardahan, Kuzeyinde Acaristan Özerk Cumhuriyeti, Kuzeydoğusunda Gürcistan ve kısmen de Ermenistan, güneydoğu ve güneyinde Kars, güneybatısında Erzurum ve batıda da Artvin illeri ile çevrilidir.

Ardahan ovası; Kuzey kesiminde Yalnızçam dağları, Güneybatı'da Allahuekber dağlarının uzantıları, Kuzeydoğusunda Keldağ, doğu tarafında Akbaba Dağı ve güneyinde Kısır Dağı ile çevrilidir. Ortasında Kura ırmağı geçen Ardahan, 1800 m. Rakıma sahiptir. Fiziki bakımdan Ardahan, Kura Nehri'nin suladığı parçalı ve yaylalık bir araziye sahiptir. Bu alanın içerisinde ve çevresinde, Şavşat, Kısır, Allahuekber, Yalnızçam, İlgar, Ziyaret VE Urama Dağları ve yükseltiler yer alır. Yörenin iklim özelliği sivil mimariye de yansımıştır. Örneğin kentin doğu ve güneyindeki ilçelerde geleneksel olarak taş ya da moloz taşlı harç malzeme kullanılmış iken batı ve kuzeyde kapı, pencere, tavan gibi mimari elemanlarda kaliteli kereste kullanımı yaygındır.

Yörenin yüksek olması ve yüzey şekillerinin değişkenlik göstermesi dolayısıyla karasal iklim hakim olduğundan, kuşlar uzun, sert ve kar yağışlıdır. İl'in batı ve kuzeyinde daha çok Karadeniz ikliminin özellikleri görülür. Yörede esas geçim kaynağı hayvancılıktır.

ARAŞTIRMANIN KONUSU

Çalışmamız; Ardahan ve İğdir illerinin il olmadan önce, Kars'a bağlıyken sahip oldukları köy isimleri ve daha sonra değiştirilen ve farklı isimler alan aynı köylerin isimleri, bu isimlerin tasnifi, geçmişi ve kültürel bağlamda ifade ettiklerini içermektedir. Yeni isimler araştırılırken değiştirilmeden önceki, yani eski isimler de göz önünde bulundurulmuş ve onlarda tasnif edilmiştir.

ARAŞTIRMANIN AMACI

Bilindiği üzere dil bir milletin varlığının en önemli unsurudur. Ve dahi insanoğlunun tarih sahnesine girdiği ilk günden itibaren yaşadıklarını, hissettiklerini, gördüklerini, kısacası kendini anlatmak istedğini ve bunun için de yazımı tercih ettiğini biliyoruz. Ancak önemli bir durum söz konusudur ki, bildiğimiz, gördüğümüz, duyduğumuz ve düşündüğümüz her şey isimlerden ibarettir. Adını koyamadığımız hiçbir şeyin varlığından söz edemeyiz. Her şey ismiyle mevcuttur. İsimlerin anımları vardır. Bu anımlar hayatlara da yön verir. İnsanlar yaşadıkları toplumun yapısı, inançları, coğrafik durumu v.s. ile şekillenir ve bu ortamda bir kültür birikimi oluştururlar. İşte bu birikim insanların dokunduğu, gördüğü,

duyduğu ve hissettiği her şeye bir isim koymasında önemli bir rol oynar. İşte tarihe tanıklık etmiş isimler içerisinde en önemlilerinden birisi de yer isimleridir.

Biz bu çalışmada yer isimlerini, taşıdıkları manayı ve bu isimlerin veriliş serüvenlerini inceledik. Asıl amaç tarihe tanıklık etmek ve bu isimlerin çoğunun aslında çok eski atalarımızdan bize miras kaldığını görebilmek. Özellikle de isimlerin mevcut bulundukları iklimle aralarındaki ilişkiyi görebilmek. Son zamanlarda İngilizce'nin bu denli etkisi altında kalan dilimize aslında biraz da geçmişe bağlı kalınarak sahip çıkılacağı kanaatindeyim.

ARAŞTIRMANIN METODU

Araştırmamızı yaparken öncelikle, Ardahan ve İğdır illerine ait eski ve yeni köy isimlerini bulduk. Daha sonra bu isimlerin anımları ve kökenleri hakkında bir araştırma yaptık. Son olarak da bu isimleri anımları, yapıları ve kökenleri bakımından tasnif ettik.

ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

İncelediğimiz illerin tarihçesine bakıldığından Türk'lerin ilk olarak gelip yerleştiği yerler olduğu göze çarpmaktadır. Bu durum dahilinde orada bulunan yer adlarının birçoğu Türkçe kökenlidir. İşte bizi bu çalışmaya teşvik eden de bu dil bağıdır.

1. BÖLÜM

1.1. AD NEDİR?

Canlı, cansız bütün varlıklarını ve mefhumları tek tek veya eins eins karşılayan; varlıkların ve mefhumların adları olana kelimelerdir. Kısaca, varlıklarını bildiren kelimelerdir.¹

Doğadaki canlı ve cansız varlıklarını, düşünce, duyu, olay ve durumları belirlemeye yarayan, bunları adlandıran öğeler için kullanılmıştır.²

Canlı-cansız bütün varlıkların birer ismi vardır. Bu isimler onları tanımlar ve çoğu zaman ifade eder. İsimler kavramları tanımlar yani her kavramın ismi onu anlatır ve muhayyilemizde canlandırma görmemizde yardımcı olur.

Adlar(noun), canlı, cansız bütün varlık ve kavramları karşılayan sözcüklerdir.³

Adlar, evrendeki canlı cansız bütün varlıklarını, insan tasavvurundaki somut ve soyut bütün kavramları, tek tek ya da tür olarak karşılayan sözlerdir.⁴

Gerçekte veya tasavvurda bir varlığa ad olan kelimelere **ad (substantif)** deriz.⁵

Hem varlıklarını hem de kavramları ifade eden isimler yer ve zamana göre değişim gösterebilir. İsimler bulunduğu yer ve kültürel yapıyla şekillenir.

Adlar, cümle içerisinde bir isim ögesi olarak işlev görürler ve çeşitli açılardan sınıflandırılabilirler.⁶

İsimler canlı, cansız bütün varlıklarını ve mefhumları tek tek veya eins eins karşılayan; varlıkların ve mefhumların adları olan kelimelerdir.⁷

Bir milletin rengi, onun tarihini dolduran sanat ve medeniyet maceralarının; kültür hareketlerinin, iman ve mefkure hamlelerinin; büyümeye ve korunma savaşlarının; başka milletlerle yapılan dil, kültür ve medeniyet alış-verişlerinin ve bilhassa vatan topraklarının hep birden meydana koyduğu mukaddes terkib'dir.⁸

¹ GÜLENSOY Tunçer, **Türkçe El Kitabı**, Akçağ Yay. Ankara 2000 s. 385

² AKSAN Doğan, **Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim**, TDK Yay. Ankara 2003 s. 85

³ EKER Süer, **Çağdaş Türk Dili**, Grafiker Yay., Ankara 2006, s.391

⁴ KORKMAZ Zeynep, **Türkiye Türkçesi Grameri(Sekil Bilgisi)**, TDK Yay. Ankara 2003 s. 195

⁵ BANGUOĞLU Tahsin, **Türkçenin Grameri**, TDK Yay. Ankara 2007, s. 319

⁶ DEMİR Nurettin, Emine YILMAZ, **Türk Dili El Kitabı**, Grafiker Yay., Ankara 2005, s.197

⁷ ERGİN Muharrem, **Türk Dil Bilgisi**, Bayrak Yay. İstanbul 2005, s. 218

⁸ BANARLI Nihat Sami, **Türkçenin Sırları**, Kubbealtı Neşriyat, İstanbul 2007, s.211

1.2. AD BİLİM

Göstergenin gösterilen ya da kavram yanından yola çıkarak anlatımı, gösterilenin bağlandığı göstereni inceleyen bilim dalıdır.⁹

Ad bilimi; nesnelerin ve kavramların, kısacası çevremizde gördüğümüz ve algıladığımız her şeyin adıyla ilgilenen bilimin adıdır.¹⁰

Ad Biliminin Dalları:

1. Kişi adlarıyla uğraşan dal: anthroponymie-anthroponomy-antroponymie.
2. Yer adları ile uğraşan dal: toponymie-toponymy-toponymie.
3. Dağ adları ile uğraşan dal: h/oronymie-h/oronymy-oronymie.
4. Göl, nehir, ırmaç vb. su adları ile uğraşan dal: hydronymie-hidronymy-hydronymie

Bütün bu terimlerin Türkelerini sırasıyla şöyle söyleyebiliriz; Ad bilimi, kişi adları bilimi, yer adları bilimi, dağ adları bilimi, su adları bilimi.¹¹

1.3. YER ADLARI BİLİMİ (TOPONİM)

Adbilim çalışmaları içinde, bütün dünyada en geniş yeri, yer adları bilim alır, kanışındayız. Birçok ülkelerin, özellikle bu yoldaki çalışmaların geleneğinin var olduğu gibi Avrupa ülkelerinin kent, kasaba, köy gibi yerleşim merkezlerinin, hatta oralardaki cadde, sokak ve meydanlarının adları titizlikle incelenmiş, bu adlardaki değişme ve gelişmeler tarih kaynaklarından izlenerek göz önüne serilmiştir. Yer adı araştırmalarından yalnızca geçmişe ait bilgiler edinilmekle kalmamakta, dil tarihine, yerleşme tarihine, ülkenin etnik yapısına ilişkin, önemli ipuçları da elde edilmektedir.¹²

İnsanlar, akılda kalan, söylenmesi kolay ve yaygın adları daha çok sefer. Gelenek de bu konuda onlara pek cömert davranışır. Kimi insanlar da yapı olarak değişik ve az olana eğilimlidir. Onun için, ad konusunda titiz ve seçici davranışırlar. Eğer bilinçli iseler, ortaya güzel ömekler de çıkabilir. Ama, yalnızca değişiklik sâkiyle hareket edenlerde, tuhaflığa varan adlarla karşılaşabiliriz. Ölçüyü kaçırıp egzantrik davranış sergileyenler az da olsa vardır.¹³

Yer adları veriliş durumlarına göre birer tarihi kaynaktır. Yani bir yerin ismi o yerin tarihini ifade eder. Çünkü yer adları ya önemli bir şahsin adı, ya o yerin etrafındaki dağ, tepe,

⁹ TOKLU M. İsmail, **Dilbilime Giriş**, Akçağ Yay., Ankara 2007, s. 116

¹⁰ SAKAOĞLU, Sam **Türk Ad Bilimi 1**, T.D.K. Yay. Ankara 2001 s. 9

¹¹ a.g.e. s.11

¹² AKSAN Doğan, **Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim**, TDK Yay. Ankara-2007 s. 101

¹³ KİBAR Osman, **Türk Kültüründe Ad Verme, Kişi Adları Üzerine Bir Tasnif Denemesi**, Akçağ Yay., Ankara 2005., s.70

göl, vs. ile ifade edilen bir ad ya da tarihe mal olmuş bir ad veya o yerin tarihinden –tarihi yerleşimlerinden- gelen bir addır.

Yer adlarının önemi büyüktür. Bir yerin coğrafî, tarihî ve genel karakterini tanıma ve tanıtında rol oynar. Hattâ edebî, mizahî yönleri olduğunu da söyleyebiliriz. Yer adları geniş bir konudur. 1/800 000 ölçekli Türkiye Haritasında yer adları sayısı 23 000'den az değildir. 1/25 000 ölçekli haritaya bakılırsa, konunun genişliği anlaşılır. Yer adları konusu, yakın tarihlerde ele alınmıştır denebilir. Bunda haritaların, atlasların, nüfus cetvellerinin, köy istatistiklerinin kullanma imkânlarının rolü olduğuna şüphe yoktur.¹⁴

Anadolu'nun Türkler tarafından ilk fethedilen ve Türkleştirilen bölgesi Doğu Anadolu'dur. Türk fethinden önce Doğu Anadolu'daki Ermeni halkı, Bizanslılar (Rumlar) tarafından tehcir edildiğinden bu bölge adeta nüfustan hâlî kalmıştı Malazgirt Zaferi'nden hemen sonra tamamen ele geçirilen Doğu Anadolu'ya Türk halkı iskân edildi. Yeni yeni Türk köyleri ve kasabaları teşekkür ederken mevcut şehirlerde de yeni kurulan mahalleler gibi eski mahallelere de Türkçe adlar verildi. Bu husus nüfus bakımından hâkim unsurun Türk olmasının tabii bir neticesi idi.¹⁵

Yer adları, özel adların bir kolu olarak dilbilim çalışmalarına dahil edilmenin öncesinde sadece tarihe ışık tutma veya tarihsel kaynak olarak değerlendirilmektedir. Ancak daha sonra bunların sadece toplumların tarihine ışık tutmadıkları, dil açısından da önemli bir malzeme oldukları anlaşılmıştır. Buna paralel olarak yer adları üzerine yapılan çalışmalar; dil, tarih, kültür, halk bilimi, sosyoloji gibi alanlar için oldukça önemli kaynaklar olduğu gündeme gelmiştir.¹⁶

Yer adları ikinci hüviyetimizdir aslında bizim. Kendimizi tanıtırken ismimizden başlarız ilk önce. Muhatabımızın bize yöneltiği ikinci soru ise “NERELİSİN?” sorusudur. İşte bu sorunun altında gizlidir bizi tanıtan birçok şey. Kılım üzerine serilmiş sıcak battaniye üzerinde tarhana çorbasını içmeyi severiz Uşaklı isek. Eğer bu şekerin adı kestane şekeri ise

¹⁴ ALAGÖZ Cemal Arif, “Türkiye Yer Adları Üzerine Bazı Düşünceler”, **Türk Yer Adları Sempozyumu Bildirileri**, (11-13 Eylül 1984), Ankara, Kültür ve Turizm Bakanlığı Millî Folklor Araştırma Dairesi Yay.60, Seminer, Kongre Bildirileri Dizisi:17, Başbakanlık Basımevi, s. 11-23, s. 11.

¹⁵ YİNANÇ Refet, “XVI. Yüzyılda Doğu Anadolu Şehirlerinin Mahalle Adları”, **Türk Yer Adları Sempozyumu Bildirileri**, (11-13 Eylül 1984), Ankara, Kültür ve Turizm Bakanlığı Millî Folklor Araştırma Dairesi Yayınları:60, Seminer, Kongre Bildirileri Dizisi:17, s.225-232, s.225

¹⁶ ÖZ Suat, **Evlîya Çelebi Seyahatname'sine Göre Anadolu'da Yer Adları**, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Kırıkkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Kırıkkale 2007, s.22.

Bursa'dır bizim memleketimiz. Kayseri'de pastırma, Adana'da dürüm yer; şalgam içeriz. İşte budur bizim memleketimiz.¹⁷

Yer adları, hem kişi adlarından, hem doğadaki varlıklardan hem de tarihten geliyor olması nedeniyle dil ve tarih çalışmalarında önemli bir yere sahiptirler. Özellikle de insanların yaşadıkları ortam bu isimleri şekillendirdiği için tarihi birer belgedirler.

İnsan adlarının yer adı olarak kullanılması tabii bir hadisedir. Çeşitli hususiyetleriyle dikkati çeken kişinin adını bir yere bağlamak, böylece o kişiyi ebedileştirmek bütün cemiyetlerde görülmektedir. İnsan adları, bazen eksiz, bazen de ek almak suretiyle yer adları olarak kullanılır. Bu adların bir bölümü, asıl şeklini korumuş, hiçbir şekil araştırmasına yer verdirmeyecek bir açıklıkla günümüz'e kadar gelebilmiştir. Bazlarında görülen değişiklikler ise, bizi uzun araştırmalara sevk edecek kadar büyüktür.¹⁸

Yerleşik yaşama tamamen geçilmesiyle birlikte, yerleşik yaşamın simgesi olan tarımın da Türk toplulukları için önemli duruma geldiği bilinmektedir. Türkler, et yemekten vazgeçmemekle birlikte toprağın verdiklerinden de bütünüyle yararlanmayı seçmişlerdir. Yeme içme alışkanlıklarının kazanılmasındaki en önemli etkenlerden biri yaşanan coğrafyadır. Çünkü, insanoğlu, öncelikle doğanın kendisine sunduğu besin maddelerini edinir. Çölde yaşayan bir topluluğun balım yeme alışkanlığının oluşması -özellikle eski topluluklar için- güç bir durumdur. Bunu yanında, bağlanılan inanç sistemleri, yerleşik olup olmama, etkileşimde bulunulan toplulukların alışkanlıkları da yeme içme alışkanlıklarını etkileyen önemli nedenlerdir.¹⁹

Millî kültür mirasımızdan anlıyoruz ki, göçebe, yarı göçebe ve yerleşik Türk toplulukları en eski çağlardan beri, arazi parçalarını adlandırip, belirtmede, adetâ bir coğrafyacı dikkati ile durmuşlardır. Dağlara, yaylalara, göllere, ırmaklara, geçitlere, küçük arazi parçalarına, köy ve kentlere, manâlı isimler vermişlerdir. Bu yer adları, topluluk vicedanında yaşamış, Akdeniz kıyılarına ve Balkanlar'a kadar getirilmiştir. Selçuklular'ın, Osmanlılar'ın plânlı iskânlarında da, kendiliğinden meydana gelen yerleşmelerde de bu böyle olmuştur.²⁰

¹⁷ YILDIRIM Mehmet, *Uşak İli ve İlçeleri Yerleşimi Yeri Adları (Orun)ının Yapı ve Köken Bakımından İncelenmesi*, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Danışman: Doç. Dr. Ahmet AKÇATAŞ, Afyon-2006., s. 7

¹⁸ SAKAOĞLU Saim, "İnsan Adlarından Kaynaklanan Yer Adlarımız", *Türk Yer Adları Sempozyumu Bildirileri*, 11-13 Eylül 1984, Ankara, Kültür ve Turizm Bakanlığı Milli Folklor Araştırma Dairesi Yay.60, Seminer, Kongre Bildirileri Dizisi:17, s.259-264, s.259

¹⁹ ÇETİN Engin, "Divanî Lügati't-Türk'teki Yiyecek İçeceklere Ait Adların Türkiye Türkçesindeki Görünümü", *C.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Cilt 14, Sayı 2, 2005, s. 185-200, s. 186

²⁰ ERSÖZ Mehmet, "Sosyolojik Yonden Türk Yer Adları", *Türk Yer Adları Sempozyumu Bildirileri*, 11-13 Eylül 1984, Ankara, Kültür ve Turizm Bakanlığı Milli Folklor Araştırma Dairesi Yayınları:60, Seminer, Kongre Bildirileri Dizisi:17, s.43-53, s.43

Yer adlarını yapı, anlam ve köken bakımından açıklamaya çalışan bilim dalına (toponymie, toponim) yer adları bilimi denmektedir. Türkçe Sözlükte madde başı olarak “toponim” kullanılmıştır. Toponymie çalışması yapanlar için toponomist, toponymiste kelimeleri kullanılmaktadır. Yer adları üzerine yapılan çalışmalar son elli yıl içinde artmış ve dil bilimi (linguistique) metodlarının kullanılmasıyla daha da verimli hale gelmiştir. Bu çalışmaların sonucunda, yer adlarının fonetik kurallara uyduğu, bütün yer adlarının bir anlam taşıdığı ve bu adların verilmesinde birtakım kuralların hakim olduğu tespit edilmiştir. Yerleşim yerinin durumu, konumu, çevredeki göl, akarsu yada yapı, orada bulunmuş ünlü bir kimse, çevredeki yaygın meslekler gibi unsurlar yer adlarının konulmasında etkili olan eğilimler olarak görülmektedir.²¹

Milli kültürümüzün önemli unsurlarından biri olan yer adlarımız, bize atalarımızın oluşturdukları koca bir kültür tarihini anlatır. Tarih boyunca dünyanın çeşitli bölgelerinde yüzden fazla devlet kurmuş olan Trük Milleti bu geniş coğrafyada karşılaşımiş olduğu yerleşim merkezi, dağ, ova, nehir ve ırmaklara yeni adlar verip damgalarını vurmuşlar ve böylece buraları mukaddes vatan haline getirmişlerdir.²²

Yer adlarının oluşturduğu gereçler lehçebilim gereçleriyle sıkı sıkıya ilişkili olduğu ve çoğulukla birbiriyle koşutluk gösterdiği için adbilik çalışmaları Avusturya, Belçika, Hollanda, Almanya gibi birçok ülkede lehçebilimle birlikte yürütülmekte, kimi zaman aynı uzmanlar her iki alanda da çalışmaktadır. Her ülkedeki binlerce yerleşim merkezi adının incelenmesi, tipki dilin ortak dil, lehçe ve ağız gereçlerinin incelenmesinde olduğu gibi birçok ses, biçim ve dizim sorunlarını gün ışığına çıkarmakta, bunların yanı sıra, dilin iç yapısına, birçok adlandırma sorununa da ışık tutmaktadır.²³

İnsanların ad koyma geleneği tarihten bugüne önemli ve ilginç bir serüvendir. İnsana, bir yere, bir eşyaya bile ad koymak istenir. Çünkü, var olan her şey ismi ile bilinir. Bu konuda Tuncer Gülensoy şöyle diyor; ‘Türk insanının taşımış olduğu adların büyük bir kısmı “mezar taşları”nda yaşamaktadır. Bu adların büyük bir kısmı tarih içerisinde eriyip kaybolmuş, bazıları da “torun”ların adlarında yaşaya gelmiştir.²⁴

Anadolu’da Anadolu Selçuklu devletinin kuruluşlarıyla birlikte Asya’dan Anadolu’ya göç eden Oğuz boyları, daha çok şehirlerin dışında kendi adlarını taşıyan köyler ve yerleşme

²¹ ÇELEBI Ümmühan, **Sakarya İli Yerleşim Yerleri Adları**, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Selçuk KIRBAÇ, Sakarya-2007, s.6-7

²² GÜLLÜDAĞ Nesrin, “Trabzon Yer Adları Üzerine Bir Değerlendirme”, **Trabzon ve Çevresi Uluslararası Tarih-Dil-Edebiyat Sempozyumu**, Mayıs 2006., s.1

²³ a.g.e. s. 105

²⁴ GÜLENSOY Tuncer, “Türk Kişi Adlarının Dil ve Tarih Açılarından Önemi”, **Türk Dili Dergisi**, S: 565, Ocak 1999., s.3-8

birimleri kurmuşlar, dağ, tepe, ova, yayla, nehir, çay, ırmak gibi coğrafi teşekkürlerle yeni adlar vermişlerdir. Bu adlar bazı yerlerde Karadağ, Yeşilırmak, Gökova, Sivrihisar gibi benzetme sıfatlarıyla süslenmiş bazı yerlerde Avşarbeli, Sapuryaylaşı, Eğribayat gibi kendi boy adlarından kaynaklanmıştır. Bu arada bazı antik şehirlerin eski adları değiştirilerek, buralara yeni adlar konmuştur. Meselâ Ege bölgesindeki Tralles şehri Türklerin burayı fethinden sonra adı Güzelhisar'a çevrilmiş, daha sonra bu ad, Aydinoğulları Beyliğine izafeten (Aydın) dönüşmüştür.²⁵

Özellikle bu çalışmada değiindiğimiz köy isimlerinin değiştiği ve bunların hem yeni hem eski isimleriyle tezde yer aldığı belirtmeliyim. İsimlerin varlığını kanıtlayan araçlar olduğu kabul edilirse eski isimlerin de tarihimizin önemli bölümünü aydınlatlığı ve ifade ettiği düşünülmelidir.

Bugün yurdumuzun neresine bakarsak bakalım dağ, tepe, yayla, ova, bel, geçit, ırmak, çay, dere ve köy isimleri ile Türkistan'ın bütün maddi ve manevi özellikleriyle Anadolu'ya taşındığını görürüz. Bu yadigar isimler arasında Dedem Korkut Destanlarının kahramanları olan Oğuz beylerinin, alplarının has isimleri de vardır.²⁶

Bazı şeyler kolayca değiştirilip yerine yenileri getirilebilir, konabilir; ancak bu, yenilenecek şeyin nevine, kimin, neyin malı olduğuna bağlıdır. Fakat, değişimeyecek bazı şeyler de vardır ki, bunlar binlerce yıldır bir milletin malı, kültürü, görgüsü, geleneğinin ürünüdür ki, bunları bir çırپıda silip atıvermek mümkün değildir. Hele hele bu değişecek şey bir milletin kültür bütünlüğünün temel unsurlarından biri ise, bu işe dikkatle eğilmek, incelemelerden geçirmek, en önemlisi bir milletin var oluşundan itibaren tarihini, dilini, inançlarını iyice bilmek gereklidir. İşte bu değiştirmeye, eskiyi atıp yenisini alma konusu, her biri bir kültürün, inamışın, bir olayın ürünü olan ve tarihleri belki binlerce yıl evveline dayanan köy adlarının başına da geldi. Ve kırk küsür bin köy adından hemen hemen 13 bini 7267 sayılı kanunla değiştiriliverdi.²⁷

Bu açıklamalar dahilinde Iğdır ve Ardahan illerini yerleşim yerlerinin adları bakımından inceledik. Bu inceleme sonucunda Iğdır'da 4 ilçe, 233 köy adı vardır. Ardahan'da ise 5 ilçe, 255 köy adı vardır. Şimdi bu iki ilin hem kısa bilgilerine hem de kısaca yerleşim yerlerinin isimlerinin tasnifine bakalım.

²⁵ ÖNDER Mehmet, "Anadolu Şehir Adları Üzerine Efsanelerin Oluşumu", **Türk Yer Adları Sempozyumu Bildirileri**, 11-13 Eylül 1984, Ankara, Kültür ve Turizm Bakanlığı Millî Folklor Araştırma Dairesi Yayınları:60, Seminer, Kongre Bildirileri Dizisi:17, s.69-73, s.69

²⁶ MEMİŞOĞLU Ragip, "Dedem Korkut Destanlarında Adları Geçen Oğuz Beyleri'nin-Yiğitler'nin Hatıralarını Taşıyan Yer Adları Üzerine Bir Deneme", **Yörükler, İçel Kültürü**, sayı: 30, Kasım 1993.,s. 3-6, s. 3

²⁷ KAMIL Erkan, "Değiştirilen Köy Isimleri", **Erciyes Aylık Fikir ve Sanat Dergisi**, Yıl:2, Sayı:15, 1979. s.1-5, s.1.

2.BÖLÜM

2.1. İĞDIR İLİ YERLEŞİM YERLERİ

2.2. İĞDIR ADI NIN KÖKENİ

Asıl söylenişi İğdir şeklindedir. Yöre ahalisi de, İğdir olarak telaffuz eder. İğdir, İğdir, Igdir, Yiğdir, Yigdir, Yeğdir, Egdir, Eğdir şeklinde rastlanır. Bu adı Kaşgarlı Mahmud “İğdir”, Reşideddin ise “Yiğdir” şeklinde yazar, Anadolu ve Azerbaycan’da “İğdir” şeklinde söylenir. İğdir/Yiğdir adının anlamı kaynaklarda “iyilik”, “yiğitlik”, “ululuk”, “büyüklük”, “bahadırlık” anlamında açıklanır. Adın başındaki “İg” veya “yiğ” sözlerinin aslı, sahip çıkan, koruyucu, iyilik yapan anlamında, Türkiye Türkçesinde “iğe”(=sahip) ve Azeri ağzında “yiğe”(=sahip) şeklinde kullandığımız sözlerdir. Adın ikinci eki “dır” ise, filden isim yapan ekdir. İğdir ağzında iğeli/yiyeli = sahibi, taraftarı olan, arkası güclü ve iğesiz/yiğesiz = sahipsiz, kimsesiz, iyilik yapamayan anlamında kullanılmaktadır. Daha çok konuşma dilimizde kullandığımız “yeg” sözü de iyi anlamındadır: “Akılsız dosttansa akıllı düşman yeğdir” = akılsız dosttansa akıllı düşman iyidir, deşiminde olduğu gibi. İğdir, Türk Oğuz Boyu’nun, 24 ana boyundan biridir. Oğuz Han’ın, 6 oğlundan en küçüğü olan Deniz (Tengiz/Dengiz) Han’ın 4 oğlundan en büyüğüdür.

İğdir ili genelinde 157 köy bulunmaktadır. Köylerin 62’i ovada, 95’i dağlık kesimlerde kurulmuş ve dağınik bir yapı arz etmektedir. Merkez ilçeye bağlı köy sayısı 39 adet olup, 27 adedi ova köyü 12 adedi dağ köyü niteliğindedir.²⁸

2.3. İĞDIR'IN TARİHİ

(Anadolu, özellikle de Doğu-Anadolu ve Güneydoğu-Anadolu bölgeleri, çok eski çağlardan beri, Türk varlığıyla tanınmış olup Türk’lerin kadim yurtlarıdır. Türk’lerin buralarda binlerce yıldır tesirlerinin ve varlıklarının mevcudiyeti ilmî olarak ortaya konmuştur. Vatanımızın doğudaki sınır taşı, (Oğuz-eli) İğdir İli ve civarı (Sahat-Çukuru-Aras boyları) tarihin bilinen devirlerinden beri Türklerin öz vatanı olmuş ve bugüne kadar da özelliğini korumuştur, Türk tarihinin dünyaca kabul edilmiş otoritesi Z. V. Togan: “Türk’lerin menşe’i bahsimevzu olunca, gözler bugün dahi bunların ekseriyetinin yaşamakta olduğu Orta Asya’ya dökilir, fakat bu milletin ikinci büyük ve kuvvetli kütlesi, Ön Asya’dı ve Karadeniz etrafında yaşamaktadır.”²⁹) demektedir.³⁰

²⁸ www.igdir.gov.tr, 12.05.2007

²⁹ TOGAN Zeki Velidi, **Türk Tarihine Giriş 1.**, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fak. Yayınları, No: 1534, Tarih Araştırmaları No: 2 C. 1, İstanbul 1981, 3. Baskı, s. 7.

Şehri dikkatle incelediğimizde birçok tarihi kalıntı ve tarihin izleriyle karşılaşırız. Özellikle Kars, Ardahan ve İğdır'ın tarihteki yerlerine bakıldığında ne derece önem sahibi olduklarını anlayabiliriz. Zorlu kış şartları, kozmopolit bir yapı ve yavaş gelişme hızına rağmen doğunun en huzurlu illeridir.

İğdir, Kars ilimize bağlı ilçe iken, Türkiye Büyük Millet Meclisinin, Resmi Gazete'nin, 3 Ekim 1992 tarih ve 21247 mükerrer sayısında yayınlanan, 27 Mayıs 1992 tarihinde kabul ettiği 3806 numaralı Kanunla İl olmuştur. Aynı kanunla Karakoyunlu köyü de ilçe yapılarak, Tuzluca ve Aralık ilçeleriyle İğdir İl merkezine bağlamıştır. Böylece üç devlete sınır olan ilk ve tek ilimiz olmuştur.³¹

Özellikle İğdir, Kars'tan ayrıldıktan ve il olduktan sonra önemli gelişmeler ve ilerlemeler yaşamıştır. Bu yerel halkın yaşam tarzına da yansımıştır.

İğdir'da Yayıçı (Yağıcı), Gökçeli, Kültepe, Çolegert (Kara-Koyunlu Taşburun) gibi yerlerden çıkan arkeolojik eserler ve diğer yerlerde bulunan kadim tarihi buluntuların müsterekliğinden de anlaşılmış olduğu gibi, İğdir'in bu büyük Türk kitasında, Türk medeniyetinin bir beiği ve Türk tarihinin çok eski ve zengin bir taşıyıcı noktası olduğu aydınlanmıştır. Tarih boyu, Romalılar'ın, Persler'in, Bizanslılar'ın Müslüman Araplar'ın ve son çağlarda da Ruslar'ın, Aras boyları ile Ağrı Dağı çevresine hakim olma istek ve çabalarının, Türk gücünü kırarak, kontrolde tutmak amacıyla yönelik olması da bu bölgenin, Türk varlığı açısından ne kadar önemli olduğunu göstermektedir.³²

Özellikle yukarıdaki açıklamalar gösteriyor ki, İğdir birçok medeniyete ev sahipliği etmiştir ve hepsinden geriye kalan izler taşımaktadır. Şimdi bu medeniyetlere kısaca bakalım:

1. Subarular ve Hurriler Devri
2. Urartular Devri
3. Kimmerler
4. Sakalar Devri
5. Medler, Persler ve Büyük İskender, Selevkoslu Devri ve Partların Ortaya Çıkışı
6. Artaksiyas Krallığı ve Arşaklılar
7. Küçük Arşaklılar
8. İslam Devri

³⁰ ÇETINKAYA Nihat, **İğdir Tarihi (Tarih, Yer Adları ve Bazı Oymaklar Üzerine)**, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yayınları, İstanbul 1996, s.1

³¹ a.g.e. s. 125

³² a.g.e. s. 3

9. Selçuklular Devri
- 10. Çingiziler Devri**
11. İlhanlılar Devri
12. Karakoyunlu ve Timur Devri
13. Ak-Koyunlular Devri
14. Safeviler ve Osmanlılar Devri
- 15. Kurtuluş Savaşı ve Aras Türk Cumhuriyeti Dönemi**

2.4. İĞDIR'DA ETNİK DURUM

İğdir, Karş'ın en sıcak ve en gelişmiş komşularından biridir. Yaz-kış ılık bir iklim sahip olduğu için tarım açısından olumlu anlamda gelişmeler çokça görülür. Özellikle meyve ve sebze yetişiriciliğinde çevre illerin kileri diye nitelendirilebiliriz. Kars gibi İğdir da kozmopolit bir yapıya sahiptir.Çoğunlukla Azeri Türklerinden oluşan halk hızlı bir şekilde gelişmekte olan şehirde huzur içinde yaşamaktadır.

İğdir'da her türlü meyve ve sebzecilik yapılmaktadır. İğdir'in al elması, kayısı, üzümü ve şalak kavunu çok ünlüdür. Bunlar sadece yöreye özgüdür.³³

2.5. İĞDIR'A AİT YERLEŞİM YERLERİ ADLARI³⁴

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
ALIKAMERLİ		MERKEZ İLÇE
BAĞLAR		MERKEZ İLÇE
HAKVEYİS		MERKEZ İLÇE
KARAAĞAC		MERKEZ İLÇE
KİŞLA		MERKEZ İLÇE
KONAKLI		MERKEZ İLÇE
SÖĞÜTLÜ		MERKEZ İLÇE
TOPÇULAR		MERKEZ İLÇE
YENİ MAHALLE		MERKEZ İLÇE
MELEKLİ Kas.		MERKEZ İLÇE

³³ ACAR Ziya Zakir, *Her Yönüyle İğdir*, Ajans Anatolia-Ankara, Ocak 2006, s. 55

³⁴ ÇETINKAYA Nihat, *İğdir Tarihi (Tarih, Yer Adları ve Bazı Oymaklar Üzerine)*, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yayınları, İstanbul 1996, s.130

GÜNEŞLİ		MERKEZ İLÇE
M. AKİF ERSOY Mah.		MERKEZ İLÇE
HALFELİ Kas.		MERKEZ İLÇE
ÖZVATAN		MERKEZ İLÇE
HOŞHABER Kas.		MERKEZ İLÇE
YENİ Mah.		MERKEZ İLÇE
AKYUMAK	Kızılızékir	MERKEZ İLÇE
ALİBEYKÖY	Gundo	MERKEZ İLÇE
ASMA		MERKEZ İLÇE
AŞAĞI ÇARIKÇI		MERKEZ İLÇE
BAYRAKTUTAN	Arapkiri	MERKEZ İLÇE
BENDEMURAT		MERKEZ İLÇE
ÇAKIRTAŞ	Amarat	MERKEZ İLÇE
ÇALPALA	Kiti	MERKEZ İLÇE
ÇAVUŞBAHÇE	Ağaver	MERKEZ İLÇE
ÇILLİ		MERKEZ İLÇE
BEZİRHANE		MERKEZ İLÇE
ÇIKO		MERKEZ İLÇE
KÖPRÜKÖY		MERKEZ İLÇE
ENGİNALAN	Pulur	MERKEZ İLÇE
ELMAGÖL		MERKEZ İLÇE
ERHACI		MERKEZ İLÇE
Yk. ERHACI		MERKEZ İLÇE
EVCİ		MERKEZ İLÇE
GÜLPINAR	Muça	MERKEZ İLÇE
GÜNGÖRMEZ		MERKEZ İLÇE
KIZILKULE		MERKEZ İLÇE
HAKMEHMET		MERKEZ İLÇE
KARAGÜNEY		MERKEZ İLÇE
HARMANDÖVEN	Germaşof	MERKEZ İLÇE
KERVANSARAY		MERKEZ İLÇE
KADIKİŞLAK		MERKEZ İLÇE
KARAÇOMAK	Zor	MERKEZ İLÇE

ALİKÖÇEK		MERKEZ İLÇE
KARAKUYU		MERKEZ İLÇE
KASIMCAN		MERKEZ İLÇE
KAZANCI		MERKEZ İLÇE
KUZUGÜDEN		MERKEZ İLÇE
KÜLLÜK		MERKEZ İLÇE
MEZRA	Mezre	MERKEZ İLÇE
KUÇE		MERKEZ İLÇE
NECEFALİ		MERKEZ İLÇE
NİŞANKAYA	Kelleheme	MERKEZ İLÇE
OBA		MERKEZ İLÇE
ÖRÜŞMÜŞ		MERKEZ İLÇE
ÖZDEMİR	Panik	MERKEZ İLÇE
SARIÇOBAN		MERKEZ İLÇE
PİNARBASI		MERKEZ İLÇE
SUVEREN	Orkof	MERKEZ İLÇE
KAVAKTEPE		MERKEZ İLÇE
CAF		MERKEZ İLÇE
Ort. GEVRO		MERKEZ İLÇE
Yk. GEVRO		MERKEZ İLÇE
ŞEHMİRZE		MERKEZ İLÇE
ABDALOK		MERKEZ İLÇE
KÍJÍK		MERKEZ İLÇE
KORHAN		MERKEZ İLÇE
BELALAK		MERKEZ İLÇE
MÍRZO		MERKEZ İLÇE
TACÍRLÍ	Tecirli	MERKEZ İLÇE
TAŞLICA		MERKEZ İLÇE
KARAHÍSAR		MERKEZ İLÇE
YAYCI		MERKEZ İLÇE
Yk. ÇARIKÇI		MERKEZ İLÇE
YÜZBAŞILAR	Alut	MERKEZ İLÇE
YENİ Mah.		TUZLUCA

AŞ. AKTAŞ		TUZLUCA
AŞ. CİVANLI		TUZLUCA
AŞ. SUTAŞI	Kenzek	TUZLUCA
YK. SUTAŞI		TUZLUCA
AŞ. KATIRLI		TUZLUCA
AŞIK HÜSEYİN		TUZLUCA
YK. KATIRLI		TUZLUCA
ABBASGÖL		TUZLUCA
PINAR		TUZLUCA
AĞABEY		TUZLUCA
AKDEĞIRMEN	Harabekirenpe	TUZLUCA
AKDİZ		TUZLUCA
AKOLUK	Tekaltı	TUZLUCA
ALHANLI		TUZLUCA
ALİKÖSE		TUZLUCA
ARSLANLI		TUZLUCA
BADİLLİ		TUZLUCA
BAĞLAN	Gülabi	TUZLUCA
BAHÇECİK		TUZLUCA
DİPSİZ		TUZLUCA
RAĞBET		TUZLUCA
BAHÇELİ MEYDAN		TUZLUCA
BE YOĞLU	Mirzihan	TUZLUCA
BOSTANLI	Haşeri	TUZLUCA
BURUKSU	Sükü	TUZLUCA
CANDERVİŞ		TUZLUCA
ÇIRAKLI		TUZLUCA
CIYRIKLİ		TUZLUCA
YK. CIYRIKLİ		TUZLUCA
ÇİÇEKLİ		TUZLUCA
DOĞANYURT	Nerziyan	TUZLUCA
KARAGÜNEY		TUZLUCA
EĞREKDERE	Kağın	TUZLUCA

ELMALIK		TUZLUCA
GAZİLER	Pernavut	TUZLUCA
GEDİKLİ	Tavusgün	TUZLUCA
GÖKTAŞ		TUZLUCA
YENİKÖY		TUZLUCA
GÜLLÜCE		TUZLUCA
GÜZELDERE	Kirenpe	TUZLUCA
HADIMLI		TUZLUCA
HAMURKESEN		TUZLUCA
HASANKENT		TUZLUCA
İNCE		TUZLUCA
İNCESU		TUZLUCA
KALACA		TUZLUCA
KAMIŞLI		TUZLUCA
KANDİLLİ	Astaflı	TUZLUCA
KARABULAK		TUZLUCA
KARACAÖREN		TUZLUCA
KARAKOYUN		TUZLUCA
KARANLIK		TUZLUCA
KARATAŞ		TUZLUCA
KAYAKIŞLAK		TUZLUCA
KAYAÖREN	Kayaharabe	TUZLUCA
ALÇALI		TUZLUCA
KAZKOPARAN		TUZLUCA
KELEKLİ		TUZLUCA
KILIÇLI		TUZLUCA
KIRKBULAK		TUZLUCA
KIZNEFER		TUZLUCA
KÖPRÜBAŞI	Çinçavat	TUZLUCA
KULA		TUZLUCA
KUMBULAK		TUZLUCA
KURUAĞAÇ		TUZLUCA
KÜÇÜKOVA	Pırsak	TUZLUCA

LALELİ		TUZLUCA
MOLLAKAMER		TUZLUCA
NAHIRKIRAN		TUZLUCA
Ort. BUCAK	Harabeperçinis	TUZLUCA
OSMANKÖY		TUZLUCA
PİRDEMİR		TUZLUCA
SARIABDAL		TUZLUCA
SARIBULAK		TUZLUCA
SOĞUKBULAK		TUZLUCA
SÖĞÜTLÜ		TUZLUCA
SÜRMELİ		TUZLUCA
PİRLİ		TUZLUCA
TAŞUÇAN		TUZLUCA
KOÇBAŞI		TUZLUCA
ÖZLÜ		TUZLUCA
KÖPRÜKÖY		TUZLUCA
TUTAK		TUZLUCA
TAŞKÖPRÜ		TUZLUCA
UĞRUCA		TUZLUCA
UNBULAK		TUZLUCA
BAŞSİNEK		TUZLUCA
ZARİFHANE		TUZLUCA
ASTAFLİ		TUZLUCA
TURABI		TUZLUCA
ÜÇKAYA	Ekerek	TUZLUCA
ÜNLENDİ	Demizhan	TUZLUCA
Yk. AKTAŞ		TUZLUCA
Yk. CİVANLI		TUZLUCA
YAĞLI		TUZLUCA
GÜLAHMET		TUZLUCA
YASSIBULAK		TUZLUCA
YAYLACIK		TUZLUCA
YÜCEOTAK	Kalaperçinis	TUZLUCA

ARAS		ARALIK
KARASU		ARALIK
KÖPRÜLER		ARALIK
KARŞIYAKA		ARALIK
ORTAKÖY		ARALIK
ADETLİ KÖYÜ		ARALIK
HİDIRLİ		ARALIK
Aş. ARATAN	Ereten	ARALIK
Aş. ÇAMURLU		ARALIK
Aş. ÇİFTLİK		ARALIK
Aş. TOPRAKLı		ARALIK
BABACAN	Kobi	ARALIK
EMİNCE		ARALIK
BORALAN		ARALIK
HASO PİHAS		ARALIK
KURTÖMER		ARALIK
SERHAN		ARALIK
ŞAHVEKİLİ		ARALIK
GÖDEKLİ		ARALIK
HACIAĞA		ARALIK
HASANHAN		ARALIK
KARAHACILI		ARALIK
ESENKAYA		ARALIK
KIRCİÇEĞİ	Kıraçbaşı	ARALIK
KOLİKENT	Kulukent	ARALIK
RAMAZANKENT		ARALIK
SARAÇLI	Pirço	ARALIK
TARLABAŞI		ARALIK
GÖMÜK		ARALIK
BİLİCAN		ARALIK
TAZEKÖY		ARALIK
YENİDOĞAN		ARALIK
Yk. ARATAN		ARALIK

Yk. ÇAMURLU		ARALIK
Yk. ÇİFTLİK		ARALIK
Yk. TOPRAKLı	Alkızıl	ARALIK
TAŞBURUN Kas.		KARAKOYUNLU
TAŞBURUN İSLAMKÖY		KARAKOYUNLU
AKTAŞ KÖYÜ	Bari	KARAKOYUNLU
Aş. ALİCAN KÖYÜ		KARAKOYUNLU
Ort. ALİCAN		KARAKOYUNLU
BAYATDOĞANŞALI KÖYÜ	Bayat	KARAKOYUNLU
BULAKBAŞI KÖYÜ		KARAKOYUNLU
CENNETABAT KÖYÜ		KARAKOYUNLU
GÖKÇELİ KÖYÜ		KARAKOYUNLU
KACERDOĞANŞALI KÖYÜ		KARAKOYUNLU
KERİMBEYLİ KÖYÜ		KARAKOYUNLU
KOÇKIRAN KÖYÜ	Dize	KARAKOYUNLU
MÜRŞİTALİ KÖYÜ		KARAKOYUNLU
HÜSEYINKENT		KARAKOYUNLU
ŞIRACI KÖYÜ	Şiraci	KARAKOYUNLU
SEFERKULU		KARAKOYUNLU
Yk. ALİCAN KÖYÜ		KARAKOYUNLU
YAZLIK KÖYÜ		KARAKOYUNLU
ZÜLFİKAR KÖYÜ		KARAKOYUNLU
GÖL		KARAKOYUNLU
BEKİRHANLI		KARAKOYUNLU

Yukarıda verdigimiz isimlerin bazilarini birde ne anlamda geldikleri ve nasil-neden konuldukları açısından inceleyelim:

1. Abbasgöl: Tuzluca'ya bağlı köy ve köyün yanındaki gölün adıdır. Resmi kayitlarda “Abbasgöl” olarak yazılmıştır ki, yanlıştır. Yöre ahalisi ağzında “Abasgöl”, tek ”b” ile telaffuz edilir. Doğrusu da tek ”b” ile söylenen “Abasgöl” söylenişidir. Bu adm, Arsaklılar’ın

müttefiki olup, onların kuzyeyinde yaşayan ve Abhaz (Abaza)lara da ad verdiği düşünülen, “Apasiak”³⁵(Apas/Abas-iak)ların adından gelmiş olduğu muhtemeldir. Bu adın (Apas/Abas) İslam çağında, Arap adı olan Abbas adı ile fonetik benzerliği dolayısıyla bazı yerlerde Abbas şeklini aldığı görülmektedir. Bu köyün adı Kıpçaklar’dan kalma bir addır.³⁶ Görüldüğü gibi bu köyün adının veriliş hikayesi böyle. Iğdır’ın tarihi gelişiminden bahsederken birçok medeniyete ev sahipliği ettiğini anlatmıştık. İşte Iğdır’da verilen isimlerin çoğu bu medeniyetlerden ve tarihten izler taşır.

2. Adetli: 1910 Tiflis “Kafkaski Kalender” yıldığında “Aletli” adlı bir köy kaydedilmiştir.³⁷ Ahali arasında bu köy için şöyle bir rivayet var: Eskiden bu köyde beyler oturmuş. Bunlar çok güçlü ve adaletli kişilermiş. Çevrede meydana gelen anlaşmazlıklarda bu beylere müracaat edilmiş, bunlar nasıl karar verirlerse, meselede öyle halledilmiştir. Köylerde köy yönetimine verilecek vergileri de bunlar kendi usullerince tespit ederlermiş. Beyler dağıldıktan sonra bunların meseleleri halletmedeki yöntemleri ahali tarafından uygulanmaya devam edilmiş, “adet” haline getirilmiştir. Bu sebepten dolayı da bu köye Adetli denilmiş. Bu rivayetten de anlaşılacağı üzere, yönetiminde bulundukları devletin, bu havaliden vergi toplayan memurlarının oturduğu köy imiş. “Adetli’nin adetine göre” tabiri yörenede hala söylenmektedir. Bu köyün adı, İlhanlı veya Safevi devrinde kalma, amilan sebeplerden verilmiş bir addır.³⁸ İnsanların içinde bulundukları coğrafya, yaşadıkları toplum ve yönetim şekilleri hayalarının her alanına yansır. İnsan demek hayat demektir ve hayat demek de kültür, birikim geçmiş-gelecek demektir.

3. Ağabey: Arpaçay’ın Aras’a döküldüğü kavşakta, bugün Ermenistan içinde kalan, Hacı bayram ve Heyrbeyli (Hayribeyli) adlı çok eskiden Türkler tarafından kurulmuş olan bu köyler, yöreneki bir kısım oğuz boy beylerinin kışlak merkezi idi. 1887 Osmanlı-Rus savaşları neticesinde başlayan Rus-Ermeni baskısına dayanamayan bir grup oğuz oymağı mensupları, yörenen ayrılp, Aras’ı geçerek, Gaziler(Pernavut) nahiyesi kuzey doğusunda, Aras kenarında yerleşerek Ağabey köyünü kurmuşlardır. Köyün adı da bu oymağın beyi “Ağabey”den gelmektedir.³⁹

³⁵ TOGAN A. Zeki Velidi, *T.T. Giriş I*, Enderun Kitabevi, 2. Baskı, İstanbul-1981 s.47

³⁶ ÇETINKAYA Nihat, *Iğdır Tarihi (Tarih, Yer Adları ve Bazı Oymaklar Üzerine)*, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yayınları, İstanbul 1996, s.130

³⁷ GÜNER İbrahim, *İlimiz Iğdır*, Iğdır İl Milli Eğitim Müdürlüğü Koruma ve Yaşatma Derneği Yay. No:1, Iğdır-1993, s. 93

³⁸ ÇETINKAYA Nihat, *Iğdır Tarihi (Tarih, Yer Adları ve Bazı Oymaklar Üzerine)*, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yayınları, İstanbul 1996, s.131

³⁹ a.g.e. s.132

4. Ağaver: Halk arasındaki rivayete göre, köyde, eski zamanlarda bir ağa yaşamış. Bu ağa herkeste yardım eder ve evine gelen hiç kimseyi boş çevirmezmiş.⁴⁰ İşte bu köyün adı da bu rivayete dayanmaktadır.

5. Alçalı: Köyde, alça (erik) ağaçlarının çok yetişmesinden bu ad verilmiştir. Bu meyvenin asıl Türkçe adı Aluç/Aluça'dır. İğdır yöresi ağzında Alça denilir. Yazı dilimizde kullandığımız erik adı isabetli değildir. Anadolu'nun çoğu yerinde de Alça veya Aluça olarak söylenir.⁴¹ Özellikle İğdir ili klima iklimine sahip olduğu için meyve ve sebze yetiştirciliğinde önemli bir yerdir. Bu sebeple, yerleşim yerlerine bu isimler verilmektedir.

6. Alhanlı: Sakalar'dan Anadolu'ya gelip yerleşen bir Saka/Türk boyu, Alhanlı/Alkanlı adını taşımaktadır.⁴² Al sözü, Türk kültüründe ilâhi anımları taşıır. Renk anlamında kullanılan "Al" da aynı kaynaklardır. Türkler güneşin doğusunda ve batısında, gökyüzünü aydınlatan kızıl rengine al derler. Zaman içinde kırmızı renk için de kullanılmıştır.⁴³

7. Alkızıl: Köy ahalisi bu adın, toprakların verimli olması, ekin, bağcılık ve hayvancılığa elverişli olması dolayısıyla bu adın verildiğini söyler. Kızıl yer, kızıl(altın) gibi yer, değerli, verimli diye izah ederler.⁴⁴ Dikkat edersek Alhanlı köyünden bahsedilirken de kırmızı ve öneminden bahsetmiştik. Burada da bunun yöredeki insanlar üzerinde ve kültür açısından ne derece önemini olduğunu görmek mümkündür.

8. Alköse: Yöre halkı Alkosa/Alköse diyor. Merkezi dağ köylerimizdedir. Kutsallık anlamı veren "Al" sözü ile kosa, köse adından oluşmuş yer adıdır. Köse/Kosa adında da kutsallık vardır. İğdir havasında, Nevruz öncesi kiş gecelerinde bir köse oyunu yapılmaktadır. Kosa veya kosalar, özel süslenmiş olarak, geceleri evleri dolaşıp oyunlar çıkarırlar. Kosa, oynadığı sırada, aniden düşüp cansız kalır. Ev sahibi hediyesini verince ayrılp neşeyle yeniden oynamaya başlar. Kosalar'ın oyun sırasında çıkardığı sesler, kıyafeti ve yaptığı oyunlar, Eski Türklerin, bugün de, Altay ve Yakut Türklerinin ayinlerinde yaptıkları gelenekleri ile aynılık içindedir. Önemli bir benzerlik, kıyafeti ile oynarken aniden yere düşüp bayılmasıdır. Şamanlar da, ayin sırasında düşüp bayılır. Bunu anlamı, ruhun vücudu terk edip, gökyüzüne yükselp Tanrı'dan yardım dilemesidir. İslamiyet'in kabul edilmesinden sonra, iptidai bu inançlar kutsallığını yitirmiş ve gelenekler terk edilmeyip,

⁴⁰ a.g.e. s.132

⁴¹ a.g.e. s.134

⁴² CEVİZOĞLU Hüseyin, **Coğrafyadan Tarihe, Türk Tarihi İçinde Doğu Anadolu**, Türkiye Stratejik Araştırmalar ve Eğitim Merkezi Yay. İstanbul-1991, s.52, kroki, 18.

⁴³ ÇETINKAYA Nihat, **İğdir Tarihi (Tarih, Yer Adları ve Bazı Oymaklar Üzerine)**, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yayınları, İstanbul 1996, s.134

⁴⁴ a.g.e. s.138

eğlence şekline dönüşerek devamedegelmiştir. Alkosa adının başındaki “Al” sözcüğü bu kutsallığı ifade eden bir söz olarak bulunmaktadır.⁴⁵

9. Almalık: Türk coğrafyasında çok yaygın olarak görülmekte olan bir yer adıdır. Oğuzlar’ın kadim yurdunda (Orta-Asya, Issık göl civarı) önemli yerleşim yerlerinden biri de Almalıktır. Kazakistan’ın başşehrinin adı olan Alma Ata (Almalı) aynı menşeli olup, bu şehir yakınında eski harabeleri bulunan şehir de Almalık adını taşır. Alma (Kızıl Alma)’nın Türkler için manevi bir anlamı var.⁴⁶ Bütün bunlar gösteriyor ki kültürümüzde “Al” kelimesi önemli ve değerli bir yere sahiptir.

10. Amarat: Birçok yerde görülen “Amarat” yer adının, bu “Amar” Türk boyunun adının çoğul şekli olduğunu düşünüyoruz. Eski Türkçede at/it çoğul eki olarak kullandığı gibi, toprak, yer, yurt, anıtlarını da verir. Amar-at /Amarlar yahut “Amar yurdu” anlamını vermektedir. Her iki halde de “Amar” adı Amarat köyü adının asıl kökünü ihtiva ediyor anlamındadır. Amarat adlı bu köyün, bir Saka boyu olup, adını da onlardan alan Sahat Çukuru’nda bulunuyor olması, bu adın, Sakalar’ın Amar boyundan gelmiş olablicegine delil teşkil eder.⁴⁷

11. Arapkir: Arapkirlu Türkmenleri’nin kurduğu köydür. Kara-Koyunlu ve Ak-Koyunlu Türkmenleri Topluluğuna giren oymaklardandır. H. 1140-1728 defterinde, İğdır’ın Karamehmet köyünde oturan cemaât ile İğdir’ın Mamışkun köyünün ikinci adı “Arapkerli”dir.⁴⁸ Arapkirli oymağı, Safevî Devleti’nin dayandığı Türk boylarından, Şamlı Türkmenleri topluluğunu meydana getiren boylardan biri de Arabgirlu oymağıdır.⁴⁹ Görüldüğü gibi yer adları ya tarihten ya da o yörenin sahip olduğu özelliklerden seçilmiştir. “Arapkerli, İğdir’ın Arapker köyüne adını veren Akkoyunlu oymağındandır.”⁵⁰

12. Aratan: Aşağı ve yukarı Aratan. Bu köyler Küçük Ağrı Dağı ile Büyük Ağrı Dağı arasında, Serdarbulak Yaylası’nın aşağı kısımlarındadır. Aratan, sürülp sulanmış, ekişmiş tarla, tohum serpmeden önce işlenmiş toprağın sulanması; Arata Çıkmak: Belirli bir oranda kuruyarak tohum serpilecek hale gelmek. “Avlu, mintika, bölge ve geniş çıplak araziler gibi anınlara gelen “aratan” sözcüğü ile, Aratan köyünün konumu arasında da bir benzerliğin olduğu düşünülebilir.⁵¹

⁴⁵ a.g.e. s.138

⁴⁶ a.g.e. s.140

⁴⁷ a.g.e. s.143

⁴⁸ KIRZIOĞLU M. Fahrettin, **Kars Tarihi C.1**, İşil Matbaası, İstanbul-1953, s.502

⁴⁹ SÜMER Prof. Dr. Faruk, **Oğuzlar (Türkmenler)**, Ana Yay. İlaveli 3. baskı, İstanbul-1980, s.153

⁵⁰ ILGAR K. Mehmet, **Kars’ta Boy ve Oymaklardan Kalma Köy Adları**, Türk Kültürü Dergisi, Sayı: 22, Ağustos-1984, s. 196-199, s. 196

⁵¹ GÜNER, İğdir, s. 143

13. Arslanlı: Bu sözün aslı (Arslan) Ars-i-lan dır. Ars Türkçe olup, Gelincik denilen yırtıcı hayvana verilen isimdir. Gelincik, Avrupa, Orta ve Kuzey Asya'da yaşayan fare, taria sıçamı ve köstebekle beslenen, kısa bacaklı uzun gövdeli, çok yırtıcı bir hayvandır.⁵²

14. Astafıl: Yöre ağzında “Astafılı”, “Astablı”. Sinekler bölgesinde yer alır. Astablı adında başka bir yer de, Kağızman tarafında, Gaziler (Pernavut) ile Cumaçay arası dağlık kesiminde bulunmaktadır.⁵³

15. Babacan: Ağrı eteğinde ve ovada iki köydür. Asıl köy, Ağrı eteğinde, Şihbızınlı aşiretinin kurduğu köydür. Şihbızınlılar'ın bir kısmı sonradan ovaya yerleşerek ikinci Babacan köyünü kurmuşlardır.⁵⁴

16. Badilli: “Beğ-Dili” veya “Beydilli” isimli boy, 24 Oğuz boyunun Boz-Ok kolundan, Yıldız-Han'ın üçüncü oğlu Beğ-Dili'den gelen boydur.⁵⁵

17. Bayat: Oğuzlar'ın Bayat boyunun kurduğu köydür. Bayatlar 24 Oğuz boyundan biridir. Oğuz-Han'ın büyük oğlu Gün-Han'ın dört oğlundan (Kayı, Bayat, Alka-Evli, Kara-Evli) biri olup, sıralamada birinci sıradaki kayıdan sonra gelmektedir. Bayattan gelenlere Bayathılar denmiştir. Bayat, eski Türkler'de, Tanrı'nın sıfatlarından biridir. Bugün dilimizde, eski anlamında kullanılan Bayat sözü de bununla ilgilidir.⁵⁶

18. Bendemurat: Zor yaylasının yanında yer alır. Cizre taraflarından gelen Motanh aşireti yaşamaktadır. Rivayete göre, Sultan Murad (IV.) Han, Erivan Seferi sırasında, bu köyün bulunduğu yerde konaklamış, bu sırada da köyde bir bend yaptırmıştır. Köyün adı da Sultan Murad'ın yaptırdığı benden dolayı Bend'i Murat (Bendemurat) olarak anılmış.⁵⁷

19. Ciyrıklı: İdari olarak Kağızman'a bağlı olup, aslen Tuzluca ahalisindendirler. Türk boy adından alınmış addır.⁵⁸ Gök-Türk'lerinecdatlarının bir kısmı olan Usunlar'ın kollarından önemli Türk kabilelerinden biri de Ciğrek (yahut cigrak) adını taşıyor.⁵⁹

20. Çarıkçı: Bu ad, Türk Çaruğ veya Çaruk boyunun adından verilmiştir. Ayağa giyilen çarıkla ilgili değildir.⁶⁰

⁵² ÇETINKAYA Nihat, *İğdır Tarihi (Tarih, Yer Adları ve Bazı Oymaklar Üzerine)*, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yayınları, İstanbul 1996, s.146

⁵³ a.g.e. s.147

⁵⁴ a.g.e. s. 149

⁵⁵ SUMER, *Oğuzlar* 1980, s.297

⁵⁶ ÇETINKAYA Nihat, *İğdır Tarihi (Tarih, Yer Adları ve Bazı Oymaklar Üzerine)*, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yayınları, İstanbul 1996, s.156

⁵⁷ a.g.e. s. 160

⁵⁸ a.g.e. s.162

⁵⁹ TOGAN, *Giriş I*, s.42

⁶⁰ ÇETINKAYA Nihat, *İğdır Tarihi (Tarih, Yer Adları ve Bazı Oymaklar Üzerine)*, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yayınları, İstanbul 1996, s.164

21. Çıraklı: Çır ve Çar sözlerinin aynı kökten olması itibariyle bu ad da Çrik adı ile aynı anlamda olup aynı Türk kabilesiini ifade etmektedir.⁶¹

22. Gülâbi: ‘bir çeşit armut’. Niğde’de gülâbi armudu olarak geçer (HBH 1:94)⁶²

Iğdır ve Ardahan'a bağlı yerleşim yerleri adlarını aşağıdaki üç bölümde inceledik.

1. Yapı bakımından ilçe ve köy isimleri,
2. Anlam bakımından ilçe ve köy isimleri,
3. Köken bakımından ilçe ve köy isimleri.

2.5.1. YAPI BAKIMINDAN İĞDIR İLİ İLÇE VE KÖY ADLARI

2.5.1.1.“AD” Şeklinde Kurulan Köy Adları

Yalnızca bir addan oluşan ve herhangi bir ek almamış olan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
YENİ Mah.		MERKEZ İLÇE
ASMA		MERKEZ İLÇE
ÇIKO		MERKEZ İLÇE
ERHACI		MERKEZ İLÇE
Yk. ERHACI		MERKEZ İLÇE
MEZRA	Mezre	MERKEZ İLÇE
KUÇE		MERKEZ İLÇE
ORA		MERKEZ İLÇE
CAF		MERKEZ İLÇE
KİJİK		MERKEZ İLÇE
MİRZO		MERKEZ İLÇE
YENİ Mah.		TUZLUCA
PINAR		TUZLUCA
RAĞBET		TUZLUCA
İNCE		TUZLUCA
KALAÇA		TUZLUCA

⁶¹ a.g.e. s.166

⁶² EREN Hasan, **Türk Dilinin Etimolojik Sözlüğü**, Bizim Büro Basım Evi, Ankara 1999, s.165

KULA		TUZLUCA
TUTAK		TUZLUCA
ARAS		TUZLUCA
GÖMÜK		TUZLUCA
GÖL		KARAKOYUNLU

2.5.1.2. “AD+AD” Şeklinde Kurulan Köy Adları

İki adım bir araya gelerek oluşturdukları birleşik adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
ALİ+KAMERLİ		MERKEZ İLÇE
HAK+VE YİS		MERKEZ İLÇE
KARA+AĞAÇ		MERKEZ İLÇE
HAL(E)F+ELİ Kas.		MERKEZ İLÇE
HOŞ+HABER Kas.		MERKEZ İLÇE
AK+YUMAK	Kızılızékir	MERKEZ İLÇE
ALİ+BEY KÖY	Gundo	MERKEZ İLÇE
BAYRAK+TUTAN	Arapkiri	MERKEZ İLÇE
BENDE+MURAT		MERKEZ İLÇE
ÇAKIR+TAŞ	Amarat	MERKEZ İLÇE
ÇAL+PALA	Kiti	MERKEZ İLÇE
ÇAVUŞ+BAHÇE	Ağaver	MERKEZ İLÇE
BEZİR+HANE		MERKEZ İLÇE
KÖPRÜ+KÖY		MERKEZ İLÇE
ENGİN+ALAN	Pulur	MERKEZ İLÇE
ELMA+GÖL		MERKEZ İLÇE
GÜL+PINAR	Muça	MERKEZ İLÇE
GÜN+GÖRMEZ		MERKEZ İLÇE
KIZIL+KULE		MERKEZ İLÇE
HAK+MEHMET		MERKEZ İLÇE
KARA+GÜNEY		MERKEZ İLÇE
HARMAN+DÖVEN	Germaşof	MERKEZ İLÇE
KERVAN+SARAY		MERKEZ İLÇE

KADI+KİŞLAK		MERKEZ İLÇE
KARA+ÇOMAK		MERKEZ İLÇE
ALİ+KÖÇEK		MERKEZ İLÇE
KARA+KUYU		MERKEZ İLÇE
KASIM+CAN		MERKEZ İLÇE
KUZU+GÜDEN		MERKEZ İLÇE
NECEF+ALİ		MERKEZ İLÇE
NİŞAN+KAYA	Kelleheme	MERKEZ İLÇE
ÖZ+DEMİR	Panik	MERKEZ İLÇE
SARI+ÇOBAN		MERKEZ İLÇE
PINAR+BAŞI		MERKEZ İLÇE
SU+VEREN	Orkof	MERKEZ İLÇE
KAVAK+TEPE		MERKEZ İLÇE
ORTA+GEVRO		MERKEZ İLÇE
YUKARI+GEVRO		MERKEZ İLÇE
AŞAĞI+ÇARIKÇI		MERKEZ İLÇE
YUKARI+ERHACI		MERKEZ İLÇE
ŞEH+MİRZE		MERKEZ İLÇE
ABDAL+OK		MERKEZ İLÇE
KOR+HAN		MERKEZ İLÇE
BELAL+AK		MERKEZ İLÇE
KARA+HİSAR		MERKEZ İLÇE
YUKARI+ÇARIKÇI		MERKEZ İLÇE
YÜZ+BAŞILAR	Alut	MERKEZ İLÇE
Aş. AK+TAŞ		TUZLUCA
Aş. SU+TAŞI	Kenzek	TUZLUCA
Yk. SU+TAŞI		TUZLUCA
ABBAS+GÖL		TUZLUCA
AĞA+BEY		TUZLUCA
AK+DEĞIRMEN	Harabekirenpe	TUZLUCA
AK+DİZ		TUZLUCA
AK+OLUK	Tekaltı	TUZLUCA
AL+HANLI		TUZLUCA

ALİ+KÖSE		TUZLUCA
BEY+OĞLU	Mirzihan	TUZLUCA
BURUK+SU	Sükü	TUZLUCA
CAN+DERVİŞ		TUZLUCA
DOĞAN+YURT	Nerziyan	TUZLUCA
KARA+GÜNEY		TUZLUCA
EĞREK+DERE	Kağın	TUZLUCA
GÖK+TAŞ		TUZLUCA
YENİ+KÖY		TUZLUCA
GÜZEL+DERE	Kirenpe	TUZLUCA
HAMUR+KESEN		TUZLUCA
HASAN+KENT		TUZLUCA
İNCE+SU		TUZLUCA
KAL+AÇA		TUZLUCA
KAN+DİLLİ	Astaflı	TUZLUCA
KARA+BULAK		TUZLUCA
KARACA+ÖREN		TUZLUCA
KARA+KOYUN		TUZLUCA
KARA+TAŞ		TUZLUCA
KAYA+KİSLAK		TUZLUCA
KAYA+ÖREN		TUZLUCA
KAZ+KOPARAN		TUZLUCA
KIRK+BULAK		TUZLUCA
KIZ+NEFER		TUZLUCA
KÖPRÜ+BAŞ	Çinçavat	TUZLUCA
KUM+BULAK		TUZLUCA
KURU+AĞAÇ		TUZLUCA
KÜÇÜK+OVA	Pırsak	TUZLUCA
MOLLA+KAMER		TUZLUCA
NAHIR+KIRAN		TUZLUCA
ORTA+BUCAK	Harabeperçinis	TUZLUCA
OSMAN+KÖY		TUZLUCA
PİR+DEMİR		TUZLUCA

SARI+ABDAL		TUZLUCA
SARI+BULAK		TUZLUCA
SOĞUK+BULAK		TUZLUCA
TAŞ+UÇAN		TUZLUCA
KOÇ+BAŞI		TUZLUCA
KÖPRÜ+KÖY		TUZLUCA
TAŞ+KÖPRÜ		TUZLUCA
UN+BULAK		TUZLUCA
BAŞ+SİNEN		TUZLUCA
ZARİF+HANE		TUZLUCA
TUR+ABI		TUZLUCA
ÜÇ+KAYA	Ekerek	TUZLUCA
Yk. AK+TAŞ		TUZLUCA
GÜL+AHMET		TUZLUCA
YASSI+BULAK		TUZLUCA
YÜCE+OTAK		TUZLUCA
KARA+SU		ARALIK
KARŞI+YAKA		ARALIK
ORTA+KÖY		ARALIK
BABACAN	Kobi	ARALIK
BOR+ALAN		ARALIK
KURT+ÖMER		ARALIK
SER+HAN		ARALIK
ŞAH+VEKİLİ		ARALIK
HACI+AĞA		ARALIK
HASAN+HAN		ARALIK
KARA+HACILI		ARALIK
ESEN+KAYA		ARALIK
KIR+ÇİÇEĞİ	Kıraçbaşı	ARALIK
KOLİ+KENT	Kulukent	ARALIK
RAMAZAN+KENT		ARALIK
TARLA+BAŞI		ARALIK
BİLİ+CAN		ARALIK

TAZE+KÖY		ARALIK
YENİ+DOĞAN		ARALIK
TAŞ+BURUN Kas.		KARAKOYUNLU
TAŞ+BURUN İSLAMKÖY		KARAKOYUNLU
AK+TAŞ KÖYÜ	Bari	KARAKOYUNLU
Aş. ALİ+CAN KÖYÜ		KARAKOYUNLU
Ort. ALİ+CAN		KARAKOYUNLU
CENNET+ABAT KÖYÜ		KARAKOYUNLU
KERİM+BEYLİ KÖYÜ		KARAKOYUNLU
KOÇ+KIRAN KÖYÜ	Dize	KARAKOYUNLU
MÜRŞİT+ALİ KÖYÜ		KARAKOYUNLU
HÜSEYİN+KENT		KARAKOYUNLU
SEFER+KULUJ		KARAKOYUNLU
Yk. ALİ+CAN KÖYÜ		KARAKOYUNLU
ZÜLFİ+KAR KÖYÜ		KARAKOYUNLU
BEKİR+HANLI		KARAKOYUNLU
ÖZ+VATAN		MERKEZ İLÇE

2.5.1.3. “AD+SIFAT” Şeklinde Kurulan Köy Adları

Bir ad ve bir sıfatın bir araya gelerek oluşturdukları adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
ALİ+KÖÇEK		MERKEZ İLÇE
PINAR+BAŞI		MERKEZ İLÇE
ALİ+KÖSE		TUZLUCA
KARŞI+YAKA		ARALIK
HASAN+KENT		ARALIK
KOLİ+KENT	Kulikent	ARALIK
RAMAZAN+KENT		ARALIK
TARLA+BAŞI		ARALIK
BULAK+BAŞI		KARAKOYUNLU
CENNET+ABAT		KARAKOYUNLU
KOÇ+KIRAN	Dize	KARAKOYUNLU

2.5.1.4. “AD+(+ca/+ce/+ça/+çe)” Şeklinde Kurulan Köy Adları

Bir adın, -ca,-ce,-ça,-çe ekleri alarak oluşturdukları adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
GÖK+ÇELİ		KARAKOYUNLU
TAŞLI+CA		MERKEZ İLÇE
GÜLLÜ+CE		TUZLUCA
KALA+ÇA		TUZLUCA
UĞRU+CA		TUZLUCA
EMİN+CE		TUZLUCA

2.5.1.5. “AD+(+ca/+ce/+ça/+çe)+(+lar/+ler)” Şeklinde Kurulan Köy Adları

Bir ada, -ce,-ca,-çe,-ça ekleri ve ardından da çoğul ekleri -ler,-lar getirilerek yapılan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
TOP+ÇU+LAR		MERKEZ İLÇE

2.5.1.6. “AD+ (+lu/ +li / +lu/ +lü)” Şeklinde Kurulan Köy Adları

Bir ada -lu,-li,-lu,-lü ekleri getirilerek yapılan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
KONAK+LI		MERKEZ İLÇE
SÖĞÜT+LÜ		MERKEZ İLÇE
MELEK+Lİ Kas.		MERKEZ İLÇE
GÜNEŞ+Lİ		MERKEZ İLÇE
HAL(E)FE+Lİ		MERKEZ İLÇE
ÇIL+Lİ		MERKEZ İLÇE
TACİR+Lİ	Tecirli	MERKEZ İLÇE
Aş. KATIR+LI		TUZLUCA
Yk. KATIR+LI		TUZLUCA
ALHAN+LI		TUZLUCA

ARSLAN+Lİ		TUZLUCA
BADİL+Lİ		TUZLUCA
BAHÇE+Lİ MEYDAN		TUZLUCA
BOSTAN+Lİ	Haşeri	TUZLUCA
ÇIRAK+Lİ		TUZLUCA
CIYRIK+Lİ		TUZLUCA
Yk. CIYRIK+Lİ		TUZLUCA
ÇİÇEK+Lİ		TUZLUCA
GEDİK+Lİ	Tavusgün	TUZLUCA
HADIM+Lİ		TUZLUCA
KAMİŞ+Lİ		TUZLUCA
KANDİL+Lİ	Astaflı	TUZLUCA
ALÇA+Lİ		TUZLUCA
KELEK+Lİ		TUZLUCA
KILIÇ+Lİ		TUZLUCA
LALE+Lİ		TUZLUCA
SÖĞÜT+LÜ		TUZLUCA
SÜRME+Lİ		TUZLUCA
PİR+Lİ		TUZLUCA
ÖZ+LÜ		TUZLUCA
ASTAF+Lİ		TUZLUCA
Yk. CİVAN+Lİ		TUZLUCA
YAĞ+Lİ		TUZLUCA
ADET+Lİ KÖYÜ		ARALIK
HİDIR+Lİ		ARALIK
Aş. TOPRAK+Lİ		ARALIK
GÖDEK+Lİ		ARALIK
SARAÇ+Lİ	Pirço	ARALIK
Yk. ÇAMUR+LU		ARALIK
Yk. TOPRAK+Lİ	Alkızıl	ARALIK
GÖKÇE+Lİ		KARAKOYUNLU

2.5.1.7. “AD + AD + (+lı/ +li/ +lu/ +lü)” Şeklinde Kurulan Köy Adları

Birleşmiş iki ada -lı,-li,-lu,-lü ekleminin getirilerek yapıldığı adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
ALÌ+KAMER+LÌ		MERKEZ İLÇE
KARA+HACI+LI		ARALIK
BEKİR+HAN+LI		KARAKOYUNLU
AL+HAN+LI		TUZLUCA
AS+TAF+LI		TUZLUCA
KERİM+BEY+LÌ		TUZLUCA

2.5.1.8. “AD+ AD + (+ı/+i/+u/+ü)” Şeklinde Kurulan Köy Adları

Birleşmiş iki ada -ı,-i,-u,-ü ekleminin getirilmesi ile yapılan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
PINAR+BAŞ+I		MERKEZ İLÇE
Aş. SU+TAŞ+I	Kenzek	MERKEZ İLÇE
Yk. SU+TAŞ+I		TUZLUCA
KIR+ÇİÇEK+İ	Kıraçbaşı	ARALIK
TARLA+BAŞ+I		ARALIK
BULAK+BAŞ+I		KARAKOYUNLU
SEFER+KUL+U		KARAKOYUNLU

2.5.1.9. “AD + (+lık / +lik / +luk / +lük)” Şeklinde Kurulan Köy Adları

Bir ada addan ad yapım ekleleri olan -lık,-lik,-luk,-lük ekleminin getirilerek tekrar ad yapılmasıdır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
KÜL+LÜK		MERKEZ İLÇE
ELMA+LIK		TUZLUCA
KARAN+LIK		TUZLUCA
Aş. ÇİFT+LİK		ARALIK
Yk. ÇİFT+LİK		ARALIK

YAZ+LIK		KARAKOYUNLU
---------	--	-------------

2.5.1.10. “AD+ AD + (+lar/ +ler)” Şeklinde Kurulan Köy Adları

Birleşmiş iki ada çoğul ekleri olan -lar,-ler eklerinin getirilmesi ile oluşan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
YÜZ+BAŞI+LAR	Alut	MERKEZ İLÇE

2.5.1.11. “AD + (+cık / +cik / +cuk / +cük)” Şeklinde Kurulan Köy Adları

Bir ada gelerek ona küçültme anlamı veren -cık,-cik,-cuk,-cük ekleri ile yapılan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
YAYLA+CIK		TUZLUCA

2.5.1.12. “AD+ FİİL + (+an /+en)” Şeklinde Kurulan Köy Adları

Bir ad ve bir filin birleşip daha sonra -an,-en ekleri alarak oluşturdukları adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
BAYRAK+TUT+AN	Arapkiri	MERKEZ İLÇE
ENGİN+AL+AN	Pulur	MERKEZ
HARMAN+DÖV+EN	Germaşof	MERKEZ
KUZU+GÜD+EN		MERKEZ
SU+VER+EN	Orkof	MERKEZ
HAMUR+KES+EN		TUZLUCA
KARACA+ÖR+EN		TUZLUCA
KAYA+ÖR+EN	Kayaharabe	TUZLUCA
KAZ+KOPAR+AN		TUZLUCA
NAHIR+KIR+AN		TUZLUCA
TAŞ+UÇ+AN		TUZLUCA
BOR+AL+AN		ARALIK
KOÇ+KIR+AN	Dize	KARAKOYUNLU

2.5.1.13. “AD + (+lar/+ler)” Şeklinde Kurulan Köy Adları

Bir ada çoğul ekleri olan –lar, -ler getirilerek yapılan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
BAĞ+LAR		MERKEZ İLÇE
TOPÇU+LAR		MERKEZ İLÇE
GAZİ+LER	Pernavut	TUZLUCA
KÖPRÜ+LER		ARALIK

2.5.1.14. “AD + (+lı / +li / +lu / +lü) + (+ca / +ce)” Şeklinde Kurulan Köy Adları

Bir ada -lı,-li,-lu,-lü ve -ca,-ce eklerinin getirilerek yapıldığı adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
GÜL+LÜ+CE		TUZLUCA
TAŞ+LI+CA		MERKEZ İLÇE

2.5.1.15. “AD + (+ca / +ce / +ça / +çe)” Şeklinde Kurulan Köy Adları

Bir ada -ca,-ce,-ça,-çe ekleri getirilerek yapılan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
UĞRU+CA		TUZLUCA
EMİN+CE		ARALIK

2.5.1.16. “AD + (+ci / +ci / +cu / +cü) + (+lar / +ler)” Şeklinde Kurulan Köy Adları

Bir ada -ci,-ci,-cu,-cü ekleri ve çoğul ekleri olan –lar,-ler ekleri getirilerek yapılan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
TOP+ÇU+LAR		MERKEZ İLÇE

2.5.1.17. “AD + (+ci / +ci / +cu / +cü)” Şeklinde Kurulan Köy Adları

Bir ada -ci,-ci,-cu,-cü ekleri ekleri getirilerek yapılan adlardır..

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
Aş. ÇARIK+CI		MERKEZ İLÇE
EV+CI		MERKEZ İLÇE
KAZAN+CI		MERKEZ İLÇE
ERHA+CI		MERKEZ İLÇE
Yk. ERHA+CI		MERKEZ İLÇE
YAY+CI		MERKEZ İLÇE
Yk. ÇARIK+CI		MERKEZ İLÇE
ŞIRA+CI KÖYÜ	Şiraci	KARAKOYUNLU

2.5.1.18. “AD + FİİL + (+maz / +mez)” Şeklinde Kurulan Köy Adları

Bir ad ve fiilin birleşmesi ve daha sonra -maz,-mez eklerini alarak oluşturdukları adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
GÜN+GÖR+MEZ		MERKEZ İLÇE
KILIÇLI		TUZLUCA
LALELİ		TUZLUCA
SÖĞÜTLÜ		TUZLUCA
SÜRMELİ		TUZLUCA
PİRLİ		TUZLUCA
ÖZLÜ		TUZLUCA
ASTAFLİ		TUZLUCA
Yk. CİVANLI		TUZLUCA
YAĞLI		TUZLUCA
ADETLİ KÖYÜ		ARALIK
HİDIRLİ		ARALIK
Aş. ÇAMURLU		ARALIK
Aş. TOPRAKLI		ARALIK
GÖDEKLİ		ARALIK

SARAÇLI	Pirço	ARALIK
Yk. ÇAMURLU		ARALIK
Yk. TOPRAKLI	Alkızıl	ARALIK
GÖKÇELİ KÖYÜ		KARAKOYUNLU
YAZLIK KÖYÜ		KARAKOYUNLU

2.5.1.19. “SIFAT + AD” Şeklinde Kurulan Köy Adları

Bir sıfat ve addan oluşmuş adlardır. Addan önce gelen sıfat onu niteler ya da belirtir özelliğe sahiptir.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
HAK+VEYİS		MERKEZ İLÇE
KARA+AĞAC		MERKEZ İLÇE
ÖZ+VATAN		MERKEZ İLÇE
HOŞ+HABER Kas.		MERKEZ İLÇE
AK+YUMAK	Kızılızékir	MERKEZ İLÇE
BENDE+MURAT		MERKEZ İLÇE
ÇAKIR+TAŞ	Amarat	MERKEZ İLÇE
KIZIL+KULE		MERKEZ İLÇE
HAK+MEHMET		MERKEZ İLÇE
KARA+GÜNEY		MERKEZ İLÇE
KADI+KİŞLAK		MERKEZ İLÇE
KARA+ÇOMAK		MERKEZ İLÇE
KARA+KUYU		MERKEZ İLÇE
NİŞAN+KAYA		MERKEZ İLÇE
SARI+ÇOBAN		MERKEZ İLÇE
KAVAK+TEPE		MERKEZ İLÇE
ŞEH+MİRZE		MERKEZ İLÇE
ABDAL+OK		MERKEZ İLÇE
KARA+HİSAR		MERKEZ İLÇE
Aş. AK+TAŞ		TUZLUCA
ABBAS+GÖL		TUZLUCA
AĞA+BEY		TUZLUCA

AK+DEĞIRMEN	Harabekirenpe	TUZLUCA
AK+DİZ		TUZLUCA
AL+HANLI		TUZLUCA
BEY+OĞLU	Mirzihan	TUZLUCA
BURUK+SU	Sükü	TUZLUCA
CAN+DERVİŞ		TUZLUCA
DOĞAN+YURT	Nerziyan	TUZLUCA
KARA+GÜNEY		TUZLUCA
EĞREK+DERE	Kağın	TUZLUCA
GÖK+TAŞ		TUZLUCA
YENİ+KÖY		TUZLUCA
GÜZEL+DERE	Kirenpe	TUZLUCA
İNCE+SU		TUZLUCA
KARA+BULAK		TUZLUCA
KARACA+ÖREN		TUZLUCA
KARA+KOYUN		TUZLUCA
KARA+TAŞ		TUZLUCA
KAYA+KİŞLAK		TUZLUCA
KIRK+BULAK		TUZLUCA
KUM+BULAK		TUZLUCA
KURU+AĞAÇ		TUZLUCA
KÜÇÜK+OVA	Pırsak	TUZLUCA
MOLLA+KAMER		TUZLUCA
ORTA+BUCAK	Harabekirenpe	TUZLUCA
PİR+DEMİR		TUZLUCA
SARI+ABDAL		TUZLUCA
SARI+BULAK		TUZLUCA
SOĞUK+BULAK		TUZLUCA
KOÇ+BAŞI		TUZLUCA
KÖPRÜ+KÖY		TUZLUCA
TAŞ+KÖPRÜ		TUZLUCA
BAŞ+SİNEK		TUZLUCA
ÜÇ+KAYA	Ekerek	TUZLUCA

Yk.AK+TAŞ		TUZLUCA
GÜL+AHMET		TUZLUCA
YASSI+BULAK		TUZLUCA
YÜCE+OTAK		TUZLUCA
KARA+SU		ARALIK
KARŞI+YAKA		ARALIK
ORTA+KÖY		ARALIK
KÜRT+ÖMER		ARALIK
ŞAH+VEKİLİ		ARALIK
HACI+AĞA		ARALIK
KARA+HACILI		ARALIK
ESEN+KAYA		ARALIK
KIR+ÇİÇEĞİ	Kıraçbağı	ARALIK
BİLİ+CAN		ARALIK
TAZE+KÖY		ARALIK
YENİ+DOĞAN		ARALIK
TAŞ+BURUN Kas.		KARAKOYUNLU
TAŞ+BURUN İSLAMKÖY		KARAKOYUNLU
AK+TAŞ KÖYÜ	Bari	KARAKOYUNLU
BAYAT+DOĞANŞALI	Bayat	KARAKOYUNLU
CENNET+ABAT		KARAKOYUNLU
KOÇ+KIRAN	Dize	KARAKOYUNLU
MÜRŞİT+ALİ		KARAKOYUNLU
SEFER+KULU		KARAKOYUNLU

2.5.1.20. “SIFAT + AD + AD” Şeklinde Kurulan Köy Adları

Adı niteleyen yahut belirten bir sıfat ve birleşmiş iki adın bir araya gelmesi ile oluşan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
Aş. SU+TAŞI	Kenzek	TUZLUCA
Yk. SU+TAŞI		TUZLUCA
Aş. ALİ+CAN		KARAKOYUNLU

Ort. ALİ+CAN		KARAKOYUNLU
Yk. ALİ+CAN KÖYÜ		KARAKOYUNLU

2.5.1.21. “FİİL + (-an / -en)” Şeklinde Kurulan Köy Adları

Bir fiile -an,-en eklерinin getirilmesi ile oluşturulan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
Aş. ARAT+AN		ARALIK

2.5.1.22. “İŞİM+FİİL + (-maz / -mez)” Şeklinde Kurulan Köy Adları

Bir fiile olumsuzluk ekleri olan -maz,-mez eklерinin getirilmesi ile oluşturulan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
GÜN+GÖR+MEZ		MERKEZ İLÇE

2.5.2. İĞDIR YER ADLARI'NIN KÖKEN BAKIMINDAN TASNİFİ

2.5.2.1. “TÜRKÇE” Kökenli Köy Adları

Yalnızca Türkçe kökenli kelimelerle oluşturulmuş yer adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
KIŞLA		MERKEZ İLÇE
KONAKLI		MERKEZ İLÇE
SÖĞÜTLÜ		MERKEZ İLÇE
TOPÇULAR		MERKEZ İLÇE
GÜNEŞLİ		MERKEZ İLÇE
ASMA		MERKEZ İLÇE
ÇILLİ		MERKEZ İLÇE
EVCİ		MERKEZ İLÇE
KAZANCI		MERKEZ İLÇE
KÜLLÜK		MERKEZ İLÇE
OBA		MERKEZ İLÇE

ÖRÜŞMÜŞ		MERKEZ İLÇE
TAŞLICA		MERKEZ İLÇE
YAYCI		MERKEZ İLÇE
Yk. ÇARIKÇI		MERKEZ İLÇE
PINAR		TUZLUCA
ARSLANLI		TUZLUCA
BAĞLAN		TUZLUCA
DİPSİZ		TUZLUCA
ÇİÇEKLİ		TUZLUCA
ELMALIK		TUZLUCA
GEDİKLİ	Tavusgün	TUZLUCA
İNCE		TUZLUCA
KAMİŞLİ		TUZLUCA
KARANLIK		TUZLUCA
ALÇALI		TUZLUCA
KELEKLİ		TUZLUCA
KILIÇLI		TUZLUCA
KULA		TUZLUCA
SÖĞÜTLÜ		TUZLUCA
SÜRMELİ		TUZLUCA
ÖZLÜ		TUZLUCA
TUTAK		TUZLUCA
UĞRUCA		TUZLUCA
ÜNLENDİ	Demizhan	TUZLUCA
Yk. AKTAŞ		TUZLUCA
YAĞLI		TUZLUCA
YAYLACIK		TUZLUCA
GÖDEKLİ		ARALIK
GÖMÜK		ARALIK
KÖPRÜLER		ARALIK
YAZLIK KÖYÜ		KARAKOYUNLU
GÖL		KARAKOYUNLU
GÖKÇELİ		KARAKOYUNLU

2.5.2.2. “TÜRKÇE+TÜRKÇE” Kökenli Köy Adları

İki Türkçe kökenli kelimenin bir araya gelmesi ile oluşan yer adlarıdır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
KARA+AĞAÇ		MERKEZ İLÇE
AK+YUMAK	Kızılızekir	MERKEZ İLÇE
AŞAĞI+ÇARIKÇI		MERKEZ İLÇE
BAYRAK+TUTAN	Arapkiri	MERKEZ İLÇE
ÇAKIR+TAŞ	Amarat	MERKEZ İLÇE
ÇAL+PALA	Kiti	MERKEZ İLÇE
ENGİN+ALAN	Pular	MERKEZ İLÇE
ELMA+GÖL		MERKEZ İLÇE
GÜN+GÖRMEZ		MERKEZ İLÇE
KARA+GÜNEY		MERKEZ İLÇE
KARA+ÇOMAK		MERKEZ İLÇE
KUZU+GÜDEN		MERKEZ İLÇE
ÖZ+DEMİR	Panık	MERKEZ İLÇE
PINAR+BAŞI		MERKEZ İLÇE
SU+VEREN		MERKEZ İLÇE
KAVAK+TEPE		MERKEZ İLÇE
ABDAL+OK		MERKEZ İLÇE
KOR+HAN		MERKEZ İLÇE
BEL+ALAK		MERKEZ İLÇE
YÜZ+BAŞILAR	Alut	MERKEZ İLÇE
AŞAĞI+AKTAŞ		TUZLUCA
AŞAĞI+SUTAŞI	Kenzek	TUZLUCA
YUKARI+SUTAŞI		TUZLUCA
AŞAĞI+KATIRLI		TUZLUCA
YUKARI+KATIRLI		TUZLUCA
AĞA+BEG		TUZLUCA
AK+DEĞIRMEN	Harabekirenpe	TUZLUCA
AK+DİZ		TUZLUCA

AK+OLUK	Tekaltı	TUZLUCA
AL+HANLI		TUZLUCA
BEY+OĞLU	Mirzihan	TUZLUCA
BURUK+SU	Sükü	TUZLUCA
DOĞAN+YURT	Nerziyan	TUZLUCA
KARA+GÜNEY		TUZLUCA
EĞREK+DERE	Kağın	TUZLUCA
GÖK+TAŞ		TUZLUCA
GÜZEL+DERE	Kirenpe	TUZLUCA
İNCE+SU		TUZLUCA
KARA+BULAK		TUZLUCA
KARACA+ÖREN		TUZLUCA
KARA+KOYUN		TUZLUCA
KARA+TAŞ		TUZLUCA
KAYA+KİSLAK		TUZLUCA
KAYA+ÖREN		TUZLUCA
KAZ+KOPARAN		TUZLUCA
KIRK+BULAK		TUZLUCA
KÖPRÜ+BAŞI	Pırsak	TUZLUCA
KUM+BULAK		TUZLUCA
KURU+AĞAÇ		TUZLUCA
KÜÇÜK+OVA		TUZLUCA
NAHIR+KIRAN		TUZLUCA
ORTA+BUCAK	Harebeperçinis	TUZLUCA
SARI+BULAK		TUZLUCA
SOĞUK+BULAK		TUZLUCA
TAŞ+UÇAN		TUZLUCA
KOÇ+BAŞI		TUZLUCA
TAŞ+KÖPRÜ		TUZLUCA
UN+BALAK		TUZLUCA
BAŞ+SİNEK		TUZLUCA
ÜÇ+KAYA	Ekerek	TUZLUCA
YASSI+BULAK		TUZLUCA

YÜCE+OTAK	Kalaperçinis	TUZLUCA
KARA+SU		TUZLUCA
KARŞI+YAKA		TUZLUCA
AŞAĞI+ARATAN	Ereten	TUZLUCA
AŞAĞI+ÇAMURLU		TUZLUCA
AŞAĞI+ÇİFTLİK		TUZLUCA
AŞAĞI+TOPRAKLI		TUZLUCA
ESEN+KAYA		TUZLUCA
KIR+ÇİÇEĞİ	Kıraçbağı	TUZLUCA
TARLA+BAŞI		TUZLUCA
YENİ+DOĞAN		TUZLUCA
YUKARI+ARATAN		TUZLUCA
YUKARI+ÇAMURLU		TUZLUCA
YUKARI+ÇİFTLİK		TUZLUCA
YUKARI+TOPRAKLI	Alkızıl	TUZLUCA
AK+TAŞ	Bari	KARAKOYUNLU
BULAK+BAŞI		KARAKOYUNLU
KOÇ+KIRAN	Dize	KARAKOYUNLU

2.5.2.3. “TÜRKÇE+FARSÇA” Kökenli Köy Adları

Dilimizde kullanım sıklığı olan dillerden biri de Farsça'dır. Türkçe ile birleşerek dilimizde kalıcı olmuştur. Bir Türkçe ve Farsça kelimenin bir araya gelmesi ile oluşan yer adlarıdır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
ÇAVUŞ+BAHÇE	Ağaver	MERKEZ İLÇE
KÖPRÜ+KÖY		MERKEZ İLÇE
SARI+ÇOBAN		MERKEZ İLÇE
AŞAĞI+CİVANLI		TUZLUCA
YENİ+KÖY		TUZLUCA
KÖPRÜ+KÖY		TUZLUCA
ORTA+KÖY		ARALIK
BABA+CAN	Kobi	ARALIK

BİLİ+CAN		ARALIK
----------	--	--------

2.5.2.4. “TÜRKÇE+ARAPÇA” Kökenli Köy Adları

Dilimizde kullanım sıklığı olan dillerden biri de Arapça'dır. Türkçe ile birleşerek dilimizde kahçı olmuştur. Bir Türkçe ve Arapça kelimenin bir araya gelmesi ile oluşan yer adlarıdır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
YENİ+MAHALLE		MERKEZ İLÇE
ÖZ+VATAN		MERKEZ İLÇE
YENİ+MAHALLE		MERKEZ İLÇE
ER+HACI		MERKEZ İLÇE
KIZIL+KULE		MERKEZ İLÇE
KARA+HİSAR		MERKEZ İLÇE
YENİ+MAHALLE		TUZLUCA
KIZ+NEFER		TUZLUCA
SARI+ABDAL		TUZLUCA
KURT+ÖMER		ARALIK
KARA+HACILI		ARALIK

2.5.2.5. “TÜRKÇE+TÜRKÇE+FARSÇA” Kökenli Köy Adları

İlk iki kelimenin Türkçe, son kelimenin ise Farsça olduğu yer adlarıdır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
BAYAT+DOĞAN+ŞALI	Bayat	KARAKOYUNLU

2.5.2.6. “ ARAPÇA” Kökenli Köy Adları

Herhangi bir şekilde değişime uğramamış, sadece Arapça olan kelimelerle kurulmuş yer adlarıdır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
MEZRA	Mezre	MERKEZ İLÇE
RAĞBET		MERKEZ İLÇE

GAZİLER	Pemavut	MERKEZ İLÇE
HADIMLİ		MERKEZ İLÇE
KANDİLLİ	Astaflı	MERKEZ İLÇE
TACİRLİ	Tecirli	MERKEZ İLÇE
TURABİ		TUZLUCA
ADETLİ		TUZLUCA
HİDIRLİ		TUZLUCA
EMİNCE		TUZLUCA
SERHAN		TUZLUCA
SARAÇLI	Pirço	TUZLUCA
ZÜLFİKAR		KARAKOYUNLU

2.5.2.7. “ARAPÇA+ARAPÇA” Kökenli Köy Adları

İki Arapça kelimenin bir araya gelerek oluşturdukları yer adlarıdır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
ALİ+KAMERLİ		MERKEZ İLÇE
MELEKLİ+KASABASI		MERKEZ İLÇE
HALFELİ+KASABASI		MERKEZ İLÇE
AŞIK+HÜSEYİN		MERKEZ İLÇE
NECEF ALİ		MERKEZ İLÇE
MOLLA KAMER		TUZLUCA
ARAS		ARALIK
MÜRŞİT ALİ		KARAKOYUNLU

2.5.2.8. “ARAPÇA+TÜRKÇE” Kökenli Köy Adları

Dilimizde Farsça gibi çoğunlukla yerleşmiş bir diğer dilde Arapçadır. Bu sık kullanımlık Arapça kelimelerin zamanla Türkçe kelimelerle birleşmesini de beraberinde getirmiştir.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
HAK+MEHMET		MERKEZ İLÇE
ALİ+KÖÇEK		MERKEZ İLÇE

KARA+KUYU		MERKEZ İLÇE
ABBAS+GÖL		MERKEZ İLÇE
HAMUR+KESEN		MERKEZ İLÇE
KADI+KİSLAK		MERKEZ İLÇE
HASAN+HAN		ARALIK
BOR+ALAN		ARALIK
HACI+AĞA		ARALIK
BEKİR+HANLI		KARAKOYUNLU
KERİM+BEYLİ		KARAKOYUNLU

2.5.2.9. “ARAPÇA+FARSÇA” Kökenli Köy Adları

Arapça ve Farsça dilimize yerleşmiş ve diller arasında birçok kelime alış-verisi olmuştur. Bazen her ne kadar Arapça ya da Farsça olsa da kelime Türkçeleşmiş gibidir.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
BEZİR+HANE		MERKEZ İLÇE
KASIM+CAN		MERKEZ İLÇE
ALİ+KÖSE		MERKEZ İLÇE
OSMAN+KÖY		TUZLUCA
ZARİF+HANE		TUZLUCA
CENNED+ABAT		KARAKOYUNLU
SEFER+KULU		KARAKOYUNLU

2.5.2.10. “FARSÇA” Kökenli Köy Adları

Herhangi bir değişime uğramamış, sadece Farsça kelimelerle oluşmuş yer adlarıdır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
BAĞLAR		MERKEZ İLÇE
BAHÇECİK		MERKEZ İLÇE
ÇIRAKLI		MERKEZ İLÇE
GÜLLÜCE		MERKEZ İLÇE
KUÇE		MERKEZ İLÇE
BOSTANLI	Haşeri	MERKEZ İLÇE

PİRLİ		TUZLUCA
Yk. CİVANLI		TUZLUCA
LALELİ		TUZLUCA
ŞIRACI	Şiraci	KARAKOYUNLU

2.5.2.11. “FARSÇA+FARSÇA” Kökenli Köy Adları

Kökeninin Farsça olduğu ve ardından gelen kelimenin de Farsça olduğu adlardır. Bu şekilde Farsça'nın yapısı da değişmez.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
CAN+DERVİŞ		MERKEZ İLÇE
KERVAN+SARAY		MERKEZ İLÇE
TAZE+KÖY		ARALIK

2.5.2.12. “FARSÇA+TÜRKÇE” Kökenli Köy Adları

Kökteki kelimenin Farsça olduğu ve ardından gelen Türkçe kelimeyle birleşerek oluşturulan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
GÜL+PINAR	Muça	MERKEZ İLÇE
NİŞAN+KAYA	Kelleheme	MERKEZ İLÇE
PİR+DEMİR		TUZLUCA

2.5.2.13. “FARSÇA+ARAPÇA” Kökenli Köy Adları

Farsça ve Arapça kelimelerin bir arada kullanıldığı adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
BENDE+MURAT		MERKEZ İLÇE
BAHÇELİ+MEYDAN		MERKEZ İLÇE
GÜL+AHMET		TUZLUCA
ŞAH+VEKİLİ		ARALIK

2.5.2.14. “TÜRKÇE+ARAPÇA+TÜRKÇE” Kökenli Köy Adları

İlk kelimenin Türkçe, sonra gelenin Arapça ve en sonda bulunan kelimenin yine Türkçe olduğu yer adlarıdır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
MEHMET+AKİF+ERSOY		MERKEZ İLÇE

2.5.2.15. “FARSÇA+ARAPÇA+ARAPÇA” Kökenli Köy Adları

Kökeninin Farsça ardından gelen kelimelerin Arapça olduğu yer adlarıdır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
HOŞ+HABER+KASABASI		MERKEZ İLÇE

2.5.2.16. “ARAPÇA+TÜRKÇE+FARSÇA” Kökenli Köy Adları

Hem Arapça hem Türkçe hem de Farsça'nın bir araya gelmesi ile oluşan yer adlarıdır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
ALİ+BEY+KÖY	Gundo	MERKEZ İLÇE
HACER+DOĞAN+ŞALI		KARAKOYUNLU

2.5.2.17. “TÜRKÇE+TÜRKÇE+ARAPÇA” Kökenli Köy Adları

İlk iki kelimenin Türkçe, sonra gelen kelimenin Arapça olduğu yer adlarıdır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
YUKARI+ER+HACI		MERKEZ İLÇE
TAŞ+BURUN+KASABASI		KARAKOYUNLU

2.5.2.18. “ARAPÇA+SOĞDÇA” Kökenli Köy Adları

Bir Arapça ve bir Soğdça kelimenin bir araya gelmesi ile oluşmuş yer adlarıdır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
HASAN+KENT		MERKEZ İLÇE
RAMAZAN+KENT		ARALIK

HÜSEYİN+KENT		KARAKOYUNLU
--------------	--	-------------

2.5.2.19. "FRANSIZCA+SOĞDÇA" Kökenli Köy Adları

Bir Fransızca birde Soğdça kelimenin bir araya gelmesi ile oluşan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
KOLİ+KENT	Kulikent	ARALIK

2.5.2.20. "TÜRKÇE+TÜRKÇE+ARAPÇA+FARSÇA+ARAPÇA" Kökenli Köy Adları

Arapça ve Farsça dilimizde öyle bir yer etmiştir ki bazen hem Türkçe hem de bu iki dil bir araya gelerek isim oluşturabiliyorlar. Bazen de böyle iç içe olabiliyorlar.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
TAŞ+BURUN+İSLAM+KÖY		KARAKOYUNLU

2.5.2.21. "TÜRKÇE+ARAPÇA+FARSÇA" Kökenli Köy Adları

Arapça ve Farsça dilimizde öyle bir yer etmiştir ki bazen hem Türkçe hem de bu iki dil bir araya gelerek isim oluşturabiliyorlar.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
AŞAĞI+ALİ+CAN		KARAKOYUNLU
ORTA+ALİ+CAN		KARAKOYUNLU
YUKARI+ALİ+CAN		KARAKOYUNLU

2.5.3. İĞDIR YER ADLARININ ANLAM BAKIMINDAN TASNİFİ

2.5.3.1. "TABİAT ve COĞRAFYA" İle İlgili Kurulan Köy Adları

Genellikle yeryüzü şekilleri, doğaya ait adların ve bunların ifade ettiği kavramların bulunduğu adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
GÜNEŞLİ		MERKEZ İLÇE

GÜNGÖRMEZ		MERKEZ İLÇE
HARMANDÖVEN	Germaşof	MERKEZ İLÇE
PINARBAŞI		MERKEZ İLÇE
KARAHİSAR		MERKEZ İLÇE
ÇAVUŞBAHÇE	Ağaver	MERKEZ İLÇE
KÖPRÜKÖY		MERKEZ İLÇE
ELMAGÖL		MERKEZ İLÇE
GÜLPINAR	Muça	MERKEZ İLÇE
KIZILKULE		MERKEZ İLÇE
KARAGÜNEY		MERKEZ İLÇE
TAŞLICA		MERKEZ İLÇE
KARAKUYU		MERKEZ İLÇE
MEZRİA	Mezre	MERKEZ İLÇE
NİŞANKAYA	Kelleheme	MERKEZ İLÇE
OBA		MERKEZ İLÇE
KAVAKTEPE		MERKEZ İLÇE
Aş. AKTAŞ		TUZLUCA
Aş. SUTAŞI	Kenzek	TUZLUCA
Yk. SUTAŞI		TUZLUCA
ABBASGÖL		TUZLUCA
PINAR		TUZLUCA
AKDEĞİRİMEN	Harebekirenpe	TUZLUCA
BAHÇECİK		TUZLUCA
BOSTANLI	Haşeri	TUZLUCA
KARAGÜNEY		TUZLUCA
EĞREKDERE	Kağın	TUZLUCA
GÖKTAŞ		TUZLUCA
YENİKÖY		TUZLUCA
GÜZELDERE	Kirenpe	TUZLUCA
HASANKENT		TUZLUCA
İNCE SU		TUZLUCA
KARABULAK		TUZLUCA
KARACAÖREN		TUZLUCA

KARAKOYUN		TUZLUCA
KARATAŞ		TUZLUCA
KAYAKIŞLAK		TUZLUCA
KAYAÖREN	Kayaharabe	TUZLUCA
KIRKBULAK		TUZLUCA
KÖPRÜBAŞI	Çinçavat	TUZLUCA
KÜÇÜK ÖVA	Pırsak	TUZLUCA
Ort. BUCAK	Harabeperçinis	TUZLUCA
OSMANKÖY		TUZLUCA
SARI BULAK		TUZLUCA
SOĞUK BULAK		TUZLUCA
KÖPRÜKÖY		TUZLUCA
ÜÇKAYA	Ekerek	TUZLUCA
Yk. AKTAŞ		TUZLUCA
YASSI BULAK		TUZLUCA
YAYLACIK		TUZLUCA
KARASU		ARALIK
KÖPRÜLER		ARALIK
Aş. ÇAMURLU		ARALIK
Aş. ÇİFTLİK		ARALIK
Aş. TOPRAKLI		ARALIK
BORALAN		ARALIK
ESENKAYA		ARALIK
TARLABAŞI		ARALIK
TAZEKÖY		ARALIK
Yk. ÇAMURLU		ARALIK
Yk. ÇİFTLİK		ARALIK
Yk. TOPRAKLI	Alkızıl	ARALIK
TAŞBURUN Kas.		KARAKOYUNLU
TAŞBURUN İSLAMKÖY		KARAKOYUNLU
AKTAŞ KÖYÜ	Bari	KARAKOYUNLU
BULAKBAŞI KÖYÜ		KARAKOYUNLU
HÜSEYINKENT		KARAKOYUNLU

GÖL	KARAKOYUNLU
-----	-------------

2.5.3.2. "MADENLER VE DEĞERLİ TAŞLAR" İle İlgili Kurulan Köy Adları

Yeryüzünde var olan maddelerin, değerli olarak kabul edilen taşların ve bunların ifade ettikleri kavramların oluşturdukları adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
ÇAKIRTAŞ	Amarat	MERKEZ İLÇE
BORALAN		ARALIK
PİRDEMİR		TUZLUCA

2.5.3.3. "SAYILAR" İle İlgili Kurulan Köy Adları

Rakamlar ve bunlarla oluşturulan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
ÜÇKAYA	Ekerek	TUZLUCA

2.5.3.4. "RENKLER" İle İlgili Kurulan Köy Adları

Doğada var olan renkler, bu renklere insanların yüklemiş olduğu anımlarla oluşturulan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
KARAAĞAÇ		MERKEZ İLÇE
AKYUMAK	Kızılızékir	MERKEZ İLÇE
KIZILKULE		MERKEZ İLÇE
KARA GÜNEY		MERKEZ İLÇE
KARA ÇOMAK	Zor	MERKEZ İLÇE
KARA KUYU		MERKEZ İLÇE
SARI ÇOBAN		MERKEZ İLÇE
KARAHİSAR		MERKEZ İLÇE
Aş. AKTAŞ		TUZLUCA
AKDEĞIRMEN	Harepekiрене	TUZLUCA
AKDİZ		TUZLUCA

AKOLUK	Tekaltı	TUZLUCA
ALHANLI		TUZLUCA
KARAGÜNEY		TUZLUCA
GÖKTAŞ		TUZLUCA
KARABULAK		TUZLUCA
KARACAÖREN		TUZLUCA
KARAKOYUN		TUZLUCA
KARANLIK		TUZLUCA
KARATAŞ		TUZLUCA
SARI ABDAL		TUZLUCA
SARI BULAK		TUZLUCA
Yk. AKTAŞ		TUZLUCA
KARAHACILI		ARALIK
AKTAŞ KÖYÜ	Barı	KARAKOYUNLU

2.5.3.5. “AĞAÇ ADLARI” İle İlgili Kurulan Köy Adları

Ağaçların isimleri ve insanlara ifade ettikleri ve hatta insanların onlara yüklemiş oldukları kavramlarla oluşturulan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
KARAAĞAÇ		MERKEZ İLÇE
SÖĞÜTLÜ		MERKEZ İLÇE
KAVAKTEPE		MERKEZ İLÇE
KURUAĞAÇ		TUZLUCA
SÖĞÜTLÜ		TUZLUCA

2.5.3.6. “MEYVE ADLARI” İle İlgili Kurulan Köy Adları

Meyve adları ile kurulan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
ELMAGÖL		MERKEZ İLÇE
ELMALIK		TUZLUCA

2.5.3.7.“ÇİÇEK ADLARI” İle İlgili Kurulan Köy Adları

Çiçek isimleri ve bu isimlerin insanlara ifade ettikleri kavamlarla kurulan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
GÜL AHMET		TUZLUCA
ÇİÇEKLİ		TUZLUCA
GÜLLÜCE		TUZLUCA
LALELİ		TUZLUCA
KIRÇİÇEĞİ	Kıraçbağı	ARALIK

2.5.3.8.“ARAÇ-GEREÇ ADLARI” İle İlgili Kurulan Köy Adları

Günlük hayatta kullanılan ve insanlar için hayatı kolaylaştırılan araç-gereçlerle kurulan köy adlarındır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
TOPÇULAR		MERKEZ İLÇE
HARMANDÖVEN	Germaşof	MERKEZ İLÇE
KARAÇOMAK		MERKEZ İLÇE
KAZANCI		MERKEZ İLÇE
KÜLLÜK		MERKEZ İLÇE

2.5.3.9.“HAYVANLAR” İle İlgili Kurulan Köy Adları

Hayvansal verimin en çok olduğu yörelerden biri olan ilimizde hayvanlarla ilgili kurulan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
Aş. KATIRLI		TUZLUCA
Yk. KATIRLI		TUZLUCA
KOÇBAŞI		TUZLUCA
BAŞSİNÉK		TUZLUCA

2.5.3.10. “İNSANLARLA İLGİLİ ADLAR VE SİFATLAR” İle İlgili Kurulan Köy Adları

İnsanlarla ilgili ve insanları ifade eden sıfatlarla ilgili kurulan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
ALİ KAMERLİ		MERKEZ İLÇE
ALİBEY KÖY	Gundo	MERKEZ İLÇE
ENGİNALAN	Pulur	MERKEZ İLÇE
HAKMEHMET		MERKEZ İLÇE
KASIMCAN		MERKEZ İLÇE
NECEFALİ		MERKEZ İLÇE
ŞEHMİRZE		MERKEZ İLÇE
AŞIK HÜSEYİN		TUZLUCA
AĞABEY		TUZLUCA
ALİ KÖSE		TUZLUCA
BEYOĞLU	Mrizihan	TUZLUCA
CANDERVİŞ		TUZLUCA
HASANKENT		TUZLUCA
KIZNEFER		TUZLUCA
MOLLAKAMER		TUZLUCA
OSMAN KÖY		TUZLUCA
PİRDEMİR		TUZLUCA
SARI ABDAL		TUZLUCA
GÜL AHMET		TUZLUCA
BABACAN	Kobi	ARALIK
KURT ÖMER		ARALIK
SERHAN		ARALIK
ŞAHVEKİLİ		ARALIK
HACIAĞA		ARALIK
HASANHAN		ARALIK
KARAHACILI		ARALIK
KERİMBEYLİ KÖYÜ		KARAKOYUNLU
MÜRŞİTALİ KÖYÜ		KARAKOYUNLU

HÜSEYİN KENT		KARAKOYUNLU
Yk. ALİCAN KÖYÜ		KARAKOYUNLU
ZÜLFİKAR KÖYÜ		KARAKOYUNLU
BEKİRHANLI		KARAKOYUNLU

2.5.3.11. "RÜTBE VE MEVKİLER" İle İlgili Kurulan Köy Adları

Askeri sistemin büyük önem taşıdığı bir ülkede yaşıyoruz. Özellikle tarihi açıdan baktığımızda bu ilin yaşadığı sıkıntılar, tarihi gerçekler göz önüne alındığında rütbeler ve mevkiler daha çok önem kazanıyor.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
ÇAVUŞBAHÇE	Ağaver	MERKEZ İLÇE
KADI KİŞLAK		MERKEZ İLÇE
YÜZBAŞILAR	Alut	MERKEZ İLÇE
GAZİLER	Pernavut	TUZLUCA

2.5.3.12. VÜCUT KISIMLARI VE ORGANLAR İle İlgili Kurulan Köy Adları

İnsanın doğayla mücadeleşi doğayla birleşmesi ile daha kolaylaşmıştır. İşte bu durumda doğa ve insan adları birleşmiştir.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
PINARBAŞI		MERKEZ İLÇE
AKDİZ		TUZLUCA
KOÇBAŞI		TUZLUCA
KÖPRÜBAŞI	Çinçavat	TUZLUCA
BAŞSİNEK		TUZLUCA
TARLABAŞI		ARALIK
TAŞBURUN Kas.		KARAKOYUNLU
TAŞBURUN İSLAMKÖY		KARAKOYUNLU
BULAKBAŞI KÖYÜ		KARAKOYUNLU

2.5.3.13. DİN İle İlgili Kurulan Köy Adları

Dini duygular ülkemizde önemli yere sahiptir. Bu da insanların yaşam biçimine yansımıştır. İnsanlara ve yerlere verilen adlarda de bu kavamlar kullanılmaktadır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
HAKVE YİS		MERKEZ İLÇE
HAKMEHMET		MERKEZ İLÇE
KADI KİŞLAK		MERKEZ İLÇE
ABDALOK		MERKEZ İLÇE
MOLLAKAMER		TUZLUCA
PİRDEMİR		TUZLUCA
SARI ABDAL		TUZLUCA
CENNETABAT KÖYÜ		KARAKOYUNLU

2.5.3.14. “YAPI ADLARI VE YAPI KISIMLARI” İle İlgili Kurulan Köy Adları

Yapı adları ve buların önemli bölümleri ile ilgili kurulan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
KİŞLA		MERKEZ İLÇE
KONAK		MERKEZ İLÇE
EVCİ		MERKEZ İLÇE
KIZILKULE		MERKEZ İLÇE
KERVANSARAY		MERKEZ İLÇE
KADI KİŞLAK		MERKEZ İLÇE
KARA KUYU		MERKEZ İLÇE
AKDEĞIRMEN	Harabekirenpe	TUZLUCA
KAYAKİŞLAK		TUZLUCA
KIRKBULAK		TUZLUCA
KÖPRÜBAŞI	Çinçavat	TUZLUCA
YÜCE OTAK		TUZLUCA
KÖPRÜLER		ARALIK
BULAKBAŞI KÖYÜ		KARAKOYUNLU

2.5.3.15. “KALE, HİSAR, ÖREN ADLARI” İle İlgili Kurulan Köy Adları

Tarihi açıdan anlam ifade eden ve geçmişe ışık tutan yapıların isimleri ile kurulan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
KIZILKULE		MERKEZ İLÇE
KARAHİSAR		MERKEZ İLÇE
KARACAÖREN		TUZLUCA
KAYAÖREN	Kayaharabe	TUZLUCA

2.5.3.16. “KÖY ADI” İle İlgili Kurulan Köy Adları

Köy adı ile tamamlanan isimlerdir.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
ALİBEYKÖY	Gundo	MERKEZ İLÇE
KÖPRÜKÖY		MERKEZ İLÇE
YENİKÖY		TUZLUCA
OSMANKÖY		TUZLUCA
KÖPRÜKÖY		TUZLUCA
TAZEKÖY		ARALIK
TAŞBURUN İSLAMKÖY		KARAKOYUNLU

2.5.3.17. “MADDE TÜRLERİ” İle İlgili Kurulan Köy Adları

Doğada var olan maddeler ve bunların yapısal özellikleri ile kurulan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
ÇAKIRTAŞ	Amarat	MERKEZ İLÇE
TAŞLICA		MERKEZ İLÇE
Aş. AKTAŞ		TUZLUCA
Aş. SUTAŞI	Kenzek	TUZLUCA
Yk. SUTAŞI		TUZLUCA
GÖKTAŞ		TUZLUCA
KARATAŞ		TUZLUCA

TAŞUÇAN		TUZLUCA
TAŞKÖPRÜ		TUZLUCA
Yk. AKTAŞ		TUZLUCA
ESENKAYA		ARALIK
TAŞBURUN Kas.		KARAKOYUNLU
TAŞBURUN İSLAMKÖY		KARAKOYUNLU
AKTAŞ KÖYÜ	Bari	KARAKOYUNLU

2.5.3.18. “SOYUT KAVRAMI İFADE EDEN KELİMELER” İle İlgili Kurulan Köy Adları

Soyut kavramlar hayatımızda önemli yere sahiptir. Özellikle inançlarla ilgili soyut kavramlar daha çok kullanılmaktadır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
HAKVEYİS		MERKEZ İLÇE
MELEKLİ Kas.		MERKEZ İLÇE
HAK MEHMET		MERKEZ İLÇE
CENNETABAT KÖYÜ		KARAKOYUNLU

2.5.3.19. “SIFAT, FİİL, ZARF GİBİ SÖZCÜK TÜRLERİ” İle İlgili Kurulan Köy Adları

Sifat, fiil, zarf gibi sözcükler hayatı daha anlamlı ifade etmemizi sağlar. Bu kavramlarla kurulmuş adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
ALİKAMERLİ		MERKEZ İLÇE
HAKVEYİS		MERKEZ İLÇE
KARAAĞAÇ		MERKEZ İLÇE
ÖZVATAN		MERKEZ İLÇE
HOŞHABER Kas.		MERKEZ İLÇE
AKYUMAK	Kızılızékir	MERKEZ İLÇE
BAYRAKTUTAN		MERKEZ İLÇE
BENDEMURAT		MERKEZ İLÇE

ÇAKIRTAŞ	Arapkiri	MERKEZ İLÇE
ÇALPALA	Kiti	MERKEZ İLÇE
ÇAVUŞBAHÇE	Ağaver	MERKEZ İLÇE
BEZİRHANE		MERKEZ İLÇE
KÖPRÜKÖY		MERKEZ İLÇE
ENGİNALAN	Pulur	MERKEZ İLÇE
ELMAGÖL		MERKEZ İLÇE
GÜLPINAR	Muça	MERKEZ İLÇE
GÜNGÖRMEZ		MERKEZ İLÇE
KIZILKULE		MERKEZ İLÇE
HAK MEHMET		MERKEZ İLÇE
KARAGÜNEY		MERKEZ İLÇE
HARMANDÖVEN	Germaşof	MERKEZ İLÇE
KERVANSARAY		MERKEZ İLÇE
KADIKİŞLAK		MERKEZ İLÇE
KARAÇOMAK		MERKEZ İLÇE
ALİ KÖÇEK		MERKEZ İLÇE
KARA KUYU		MERKEZ İLÇE
KASIMCAN		MERKEZ İLÇE
KUZU GÜDEN		MERKEZ İLÇE
NECEF ALİ		MERKEZ İLÇE
NİŞANKAYA	Kelleheme	MERKEZ İLÇE
ÖZDEMİR	Panik	MERKEZ İLÇE
SARI ÇOBAN		MERKEZ İLÇE
PINARBAŞI		MERKEZ İLÇE
SU VEREN		MERKEZ İLÇE
KAVAKTEPE		MERKEZ İLÇE
ŞEHMİRZE		MERKEZ İLÇE
ABDALOK		MERKEZ İLÇE
KORHAN		MERKEZ İLÇE
BELALAK		MERKEZ İLÇE
KARAHİSAR		MERKEZ İLÇE
YÜZBAŞILAR	Alut	MERKEZ İLÇE

AŞ. AKTAŞ		TUZLUCA
AŞ. SUTAŞI	Kenzek	TUZLUCA
YK. SUTAŞI		TUZLUCA
ABBASGÖL		TUZLUCA
AŞIK HÜSEYİN		TUZLUCA
AĞABEY		TUZLUCA
AKDEĞİRMEN	Harabekirenpe	TUZLUCA
AKDİZ		TUZLUCA
AKOLUK	Tekaltı	TUZLUCA
ALHANLI		TUZLUCA
ALİKÖSE		TUZLUCA
BEYOĞLU	Mirzihan	TUZLUCA
BURUKSU	Sükü	TUZLUCA
CANDERVİŞ		TUZLUCA
DOĞANYURT	Nerziyan	TUZLUCA
KARAGÜNEY		TUZLUCA
EĞREKDERE	Kağın	TUZLUCA
GÖKTAŞ		TUZLUCA
YENİKÖY		TUZLUCA
GÜZELDERE	Kirenpe	TUZLUCA
HAMURKESEN		TUZLUCA
HASANKENT		TUZLUCA
İNCESU		TUZLUCA
KARABULAK		TUZLUCA
KARACAÖREN		TUZLUCA
KARAKOYUN		TUZLUCA
KARATAŞ		TUZLUCA
KAYAKIŞLAK		TUZLUCA
KAYAÖREN		TUZLUCA
KAZKOPARAN		TUZLUCA
KIRKBULAK		TUZLUCA
KIZNEFER		TUZLUCA
KÖPRÜBAŞI	Çinçavat	TUZLUCA

KUMBULAK		TUZLUCA
KURUAĞAÇ		TUZLUCA
KÜÇÜKOVA	Pırsak	TUZLUCA
MOLLAKAMER		TUZLUCA
NAHIRKIRAN		TUZLUCA
Ort. BUCAK	Harabeperçinis	TUZLUCA
OSMANKÖY		TUZLUCA
PİRDEMİR		TUZLUCA
SARI ABDAL		TUZLUCA
SARI BULAK		TUZLUCA
TAŞUÇAN		TUZLUCA
KOÇBAŞI		TUZLUCA
KÖPRÜKÖY		TUZLUCA
TAŞKÖPRÜ		TUZLUCA
UNBULAK		TUZLUCA
BAŞSİNEK		TUZLUCA
ZARİFHANE		TUZLUCA
ÜÇKAYA	Ekerek	TUZLUCA
Yk. AKTAŞ		TUZLUCA
GÜL AHMET		TUZLUCA
YASSI BULAK		TUZLUCA
YÜCE OTAK	Kalaperçinis	TUZLUCA
KARASU		ARALIK
KARŞIYAKA		ARALIK
ORTAKÖY		ARALIK
BABACAN	Kobi	ARALIK
BORALAN		ARALIK
HASO PİHAS		ARALIK
KURT ÖMER		ARALIK
SERHAN		ARALIK
ŞAHVEKİLİ		ARALIK
HACIAĞA		ARALIK
HASANHAN		ARALIK

KARAHACILI		ARALIK
ESENKAYA		ARALIK
KIRÇİÇEĞİ	Kıraçbağı	ARALIK
KOLİKENT	Kulikent	ARALIK
RAMAZANKENT		ARALIK
TARLABAŞI		ARALIK
BİLİCAN		ARALIK
TAZEKÖY		ARALIK
YENİDOĞAN		ARALIK
TAŞBURUN Kas.		KARAKOYUNLU
TAŞBURUN İSLAMKÖY		KARAKOYUNLU
AKTAŞ KÖYÜ	Bari	KARAKOYUNLU
Aş. ALİCAN KÖYÜ		KARAKOYUNLU
Ort. ALİCAN		KARAKOYUNLU
BAYATDOĞANŞALI	Bayat	KARAKOYUNLU
BULAKBAŞI KÖYÜ		KARAKOYUNLU
CENNETABAT KÖYÜ		KARAKOYUNLU
HACERDOĞANŞALI KÖYÜ		KARAKOYUNLU
KERİMBEYLİ KÖYÜ		KARAKOYUNLU
KOÇKIRAN KÖYÜ	Dize	KARAKOYUNLU
MÜRŞİT ALİ KÖYÜ		KARAKOYUNLU
HÜSEYINKENT		KARAKOYUNLU
SEFERKULU		KARAKOYUNLU
Yk. ALİCAN KÖYÜ		KARAKOYUNLU
ZÜLFİKAR KÖYÜ		KARAKOYUNLU
BEKİRHANLI		KARAKOYUNLU

**2.5.3.20. "MADDELERİN FİZİKSEL VE KİMYASAL ÖZELLİKLERİ" İle İlgili
Kurulan Köy Adları**

Maddelerin fiziksel ve kimyasal özelliklerini ifade eden kavramlarla kurulan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
BURUKSU	Sükü	TUZLUCA
EĞREKDERE	Kağın	TUZLUCA
İNCESU		TUZLUCA
KURUAĞAÇ		TUZLUCA
YASSI BULAK		TUZLUCA

2.5.3.21. "İNSAN KAYNAKLI ADLAR" İle İlgili Kurulan Köy Adları

İnsanlar yaşadıkları her ortama kendileriyle ilgili kavramları adapte ederler. İşte bu kavramlar, önemli kişilerin isimleri v.s. ile kurulan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
ÇILLİ		MERKEZ İLÇE
EVCİ		MERKEZ İLÇE
PINARBAŞI		MERKEZ İLÇE
Aş. CİVANLI		TUZLUCA
ABBASGÖL		TUZLUCA
AĞABEY		TUZLUCA
AKDİZ		TUZLUCA
BEYOĞLU	Mirzihan	TUZLUCA
BURUKSU	Sükü	TUZLUCA
KIZNEFER		TUZLUCA
KÖPRÜBAŞI	Çinçavat	TUZLUCA
KOÇBAŞI		TUZLUCA
BAŞSİNEK		TUZLUCA
Yk. CİVANLI		TUZLUCA
KARŞIYAKA		ARALIK
BABACAN	Kobi	ARALIK
ŞAHVEKİLİ		ARALIK

HACIAĞA		ARALIK
KARAHACILI		ARALIK
TARLABAŞI		ARALIK
YENİDOĞAN		ARALIK
TAŞBURUN Kas.		KARAKOYUNLU
TAŞBURUN İSLAMKÖY		KARAKOYUNLU
BULAKBAŞI KÖYÜ		KARAKOYUNLU
SEFERKULU		KARAKOYUNLU

2.5.3.22. “YER-YÖN BİLDİREN KELİMELER” İle İlgili Kurulan Köy Adları
 Yer-yön bildiren kelimelerle kurulan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
Aş. ÇARIKÇI		MERKEZ İLÇE
Yk. ERHACI		MERKEZ İLÇE
KARAGÜNEY		MERKEZ İLÇE
Ort. GEVRO		MERKEZ İLÇE
Yk. GEVRO		MERKEZ İLÇE
Yk. ÇARIKÇI		MERKEZ İLÇE
YENİ Mah.		TUZLUCA
YENİ Mah.		TUZLUCA
Aş. AKTAŞ		TUZLUCA
Aş. CİVANLI		TUZLUCA
Aş. SUTAŞI	Kenzek	TUZLUCA
Yk. SUTAŞI		TUZLUCA
Aş. KATIRLI		TUZLUCA
Yk. KATIRLI		TUZLUCA
Yk. CIYRIKLİ		TUZLUCA
KARAGÜNEY		TUZLUCA
PINARBAŞI		MERKEZ İLÇE
KÖPRÜBAŞI	Çinçavat	TUZLUCA
Ort. BUCAK	Harabekirenpe	TUZLUCA
Yk. AKTAŞ		TUZLUCA

Yk. CİVANLI		TUZLUCA
KARŞIYAKA		ARALIK
ORTAKÖY		ARALIK
Aş. ARATAN	Ereten	ARALIK
Aş. ÇİFTLİK		ARALIK
Aş. TOPRAKLı		ARALIK
TARLABAŞI		ARALIK
Yk. ARATAN		ARALIK
Yk. ÇAMURLU		ARALIK
Yk. ÇİFTLİK		ARALIK
Yk. TOPRAKLı	Alkızı1	ARALIK
Aş. ALİCAN KÖYÜ		KARAKOYUNLU
Ort. ALİCAN KÖYÜ		KARAKOYUNLU
BULAKBAŞI KÖYÜ		KARAKOYUNLU
Yk. ALİCAN KÖYÜ		KARAKOYUNLU

2.5.3.23. MEVSİM ADLARI İle İlgili Kurulan Köy Adları

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
YAZLIK KÖYÜ		KARAKOYUNLI

3. BÖLÜM

3.1. ARDAHAN İLİ YERLEŞİM YERLERİ

3.2. ARDAHAN TARİHİ

II. Sardur'un oğlu Kral I. Rusa/ Ursa (753/713) zamanında, Kafkaslar ve Karadeniz'in Kuzeyinde M.Ö. 2000 yılından beri yaşayan ve sonraki Hazar ve Bulgar Türklerinin mensubu bulunduğu "Kıpçaklar"ın ataları olan "Kimmerler"in ülkesi, aynı soydan gelen "Sakalar"ın akınına uğramıştı. Saka (İskit) Türkleri M.Ö. 720 yılında Kimmerlerin Doğu kolunu Kafkas sıradaglarının Güneyine sürdürüler. Sarı saçlı, kumral, gök gözlü Kuman /Kıpçak tüpünde olan Kimmerlerin İskit Türkleri'nin önünde Kura, Çoruh, Aras ve Yukarı Fırat ırmakları boyuna

yayılarak yerleşmeleriyle Ardahan'ı da içeresine alan bölgede, Türkük hayatı başlamış oldu (M.Ö. 720).⁶³

Bu dönemde beraber Türk eli haline gelen Ardahan tarihte birçok aşama kat ederek bugüne gelmiştir. Bu aşamaları başlıklar halinde verelim:

1. Başlangıçtan İlk İslam Fethine (646) Kadar
2. İlk Selçuklu Fethinden Osmanlı Çağrı'nda Anadolu-Türk Birliğine Katılışına Kadar (1064-1578)
3. Ardahan Sancağı Bölgesinin 1080 Fethinden Sonraki Kısa Takvimi
4. Osmanlı Dönemi
5. İlk Rus İstilası (1828-1829)
6. Edirne Antlaşması (14 Eylül 1829)
7. İkinci Rus İstilası (1855-1856)
8. Paris Antlaşması (30 Mart 1856)
9. Üçüncü Rus İstilası (1877-1878)
10. 1. Dünya Savaşı ve Sonrasında Ardahan
11. Kars Milli İslam Şurası ve Cenubi Garbi Kafkas Hükümeti
12. Kurtuluş ve Şanlı Bayrağımıza Kavuşma (23 Şubat 1923)
13. Ardahan'ın Mutasarrıflık Yapılması (1921)
14. Ardahan'ın Kaza Haline Getirilisi (30 Mayıs 1926)
15. Ardahan'ın İl Olması (1992): Ardahan, yarımadadan fazla, tam 66 yıl Kars iline bağlı bir ilçe olarak yer aldı. 27 Mayıs 1992 tarih ve 3806 sayılı kanun ile tekrar 1921'deki gibi bir il haline getirildi.⁶⁴

Anadolu'nun kuzeydoğusunda bir serhat şehri konumundaki Ardahan, yakın tarihlere kadar Kars'a bağlı bir ilçe merkezi iken 1992 yılında Bakanlar Kurulu Kararı ile ayrı bir il haline getirilmiş, yine daha önce Kars'a bağlı ilçelerin bir kısmı da Ardahan İli'ne bağlanarak siyasi teşkilatlanma tamamlanmıştır. Bugün Ardahan merkez ilçesine bağlı beş ilçe bulunmaktadır. Bunlar Göle, Çıldır, Damal, Hanak ve Posof'tur.⁶⁵

Ardahan, il olduktan sonra önemli bir gelişim sergilemiştir. İlin sahip olduğu göl buna büyük katkı sağlar. Ancak doğunun en soğuk illerinden biri olması gelişimi bazen olumsuz yönde etkilemektedir.

⁶³ T.C. Ardahan Valiliği, **Serhat Şehri Ardahan**, Ardahan Valiliği Yay., Haziran -2002 s.17

⁶⁴ a.g.e. s.17..32

⁶⁵ GÜNDÖĞDU Hamza, **Kaleler ve Kuleler Kenti Ardahan**, T.C. Ardahan Valiliği Kültür Yayımları No:4, Ankara-2000 s. 4

Kura Nehri'nin suladığı, 1680 rakımlı bir yere kurulmuş olan Ardahan, Irmağın iki yanındaki yerleşim yeri ile sağ yanında tarihi tunç çağına kadar uzanan Kale'nin bulunduğu alandan ibaret bir yerleşime sahiptir. Ardahan il haline geldikten sonra merkeze bağlanan yukarıda adları belirtilen ilçelerle birlikte kuzey ve kuzeydoğudan Acaristan, Gürcistan ve kısmen de Ermenistan, güneydoğu ve güneyden Kars ve Erzurum, batıdan da Artvin illeriyle sınır komşusu olmuştur.⁶⁶

3.3. ARDAHAN ADI'NIN KÖKENİ

Ardahan adı Aydil Erol'un kitabında "Kars'ın ilçelerinden iken il oldu, erken adı" anlamları ile geçmektedir.⁶⁷

Bilge UMAR ise şöyle ifade ediyor; "Kars iline bağlı ilçe merkezi kent. Adının Ermenilere söylenen biçimi, (Honigmann, s. 162 ve orada dn, 3). Artan/Ardahan, yalnız kentin değil, oaradan geçen ve Gürcistan da Kur, Kura diye anılan önemli çayın da adıdır. Dolayısıyla, Arda kök sözcüğü yine bir akarsu adında karşımıza çıkıyor (bkz arda sözcüğü). Belki, gerek Artan gerek Ardahan biçimlerinin aslı, yani yörenin ve ırmağın adının öz biçimi, Luwi dili ardılı (Pontos ülkesinde de konuşulan) Kappadokia dilinden gelme, Arda kök sözcüğünə wana/ana takısının eklenmesiyle türetilmiş, " Akarsu'sal, Akarsu Ülkesi" anlamında Ardana idi. Bkz. Arda (sözcüğü), wana.⁶⁸

3.4. ARDAHAN'DA ETNİK DURUM

Ardahan Kars ve Iğdır da olduğu gibi kozmopolit bir yapıya sahiptir. Tarihteki aşamalarına baktığımız zaman birçok medeniyetin buralarda yerleştiğini ve bunarların izlerini rahatça görebiliriz. Günümüzde Ardahan da Yerli diye nitelendirdiğimiz ve Osmanlı döneminden bugüne kadar buralarda yaşamış olan insanların varlığı söz konusudur. Bununla birlikte kozmopolit yapı gereği diğer ırklara da ev sahipliği etmektedir. Bu kozmopolitlige rağmen insanlar kardeşçe ve huzur içinde yaşamaktadırlar.

⁶⁶ a.g.e. s.4

⁶⁷ EROL Aydil, **Adalarımız Şarkılarla Şiirlerle Türkülerle ve Tarihi Örneklerle**, Turan Kültür Vakfı, İstanbul 1999, s. 140

⁶⁸ UMAR Bilge, **Türkiye'deki Tarihsel Adlar**, İnkılap Yay., İstanbul 1993, s. 96

3.5. ARDAHAN'A AİT YERLEŞİM YERLERİİNİN ADLARI⁶⁹

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
AKBALLI	Obul	POSOF
ALABALIK	Sayho	POSOF
AL KÖYÜ		POSOF
ARILI	Zedezümde	POSOF
ARMUTVEREN	Papola	POSOF
ASMAKONAK	Sanhulye	POSOF
AŞIKÜZEYİR	Boşdere	POSOF
AŞIKZÜLALİ	Suskapmış	POSOF
BALGÖZE	Çıldırret	POSOF
BAYKENT	Vahla	POSOF
BİNBAŞI EMİNBEY		POSOF
ÇAKIRKOÇ	Mereköy	POSOF
ÇAMBELİ	Sağra	POSOF
ÇAMYAZI	Ohtel	POSOF
ÇAYIRÇİMEN	Lamyan	POSOF
DEMİRDÖVEN	Varzina	POSOF
DERİNDERE	Hüve	POSOF
DOĞRULAR	Aş. Cacun	POSOF
ERİM		POSOF
GÖNÜLAÇAN	Şuvaskal	POSOF
GÜMÜŞKAVAK	Zindar	POSOF
GÜNBATAN	Benarhev	POSOF
GÜNLÜCE	Caborya	POSOF
GÜRARMUT	Koliskal	POSOF
İNCEDERE	Piklop	POSOF
KALEÖNÜ	Ağara	POSOF
KALKANKAYA	Petovan	POSOF
KAYINLI	Şulgavur	POSOF

⁶⁹ T.C. Ardahan Valiliği, **Serhat Şehri Ardahan**, Ardahan Valiliği Yay., Haziran -2002 s.9

KIR KÖY		POSOF
KOL KÖY		POSOF
KOPUZLU	Corcovan	POSOF
KUMLUKOZ	Güme	POSOF
KURŞUNÇAVUŞ	Sece	POSOF
ÖZBAŞI	Ginya	POSOF
SARIÇİÇEK	Hirtuş	POSOF
SARIDARI	Tepezümde	POSOF
SAVAŞIR	Cancak	POSOF
SÖĞÜTLÜKAYA	Huremis	POSOF
SÜNGÜLÜ	Arila	POSOF
SÜTOLUK	Satkabel	POSOF
TAŞKIRAN	Gerguzuhan	POSOF
TÜRKGÖZÜ	Bedile	POSOF
UĞURCA	Y. Cacum	POSOF
ULUÇAM	Varhana	POSOF
YAYLAALTI	Satlel	POSOF
YENİKÖY		POSOF
YOLAĞZI	Sinsatip	POSOF
YURTBAŞI	Sakabul	POSOF
YURTBEKLER	Caksu	POSOF
ATALAR		HANAK
SELAMVERDİ		HANAK
ALAÇAM	Aşağıdikan	HANAK
AVCILAR	Y. Hanak	HANAK
ALTINEMEK	Konduravul	HANAK
Aş. AYDERE		HANAK
BAŞTOKLU	Y. Dikan	HANAK
BİNBAŞAK	Gügübe	HANAK
BÖRK		HANAK
ÇAT		HANAK
ÇAYAĞZI	Oragas	HANAK
ÇİÇEKLİDAĞ	Fayatlı	HANAK

ÇİMLİÇAYIR		HANAK
ÇAVDARLI	Viranakale	HANAK
GÜNEŞGÖREN	Kerkeden	HANAK
İNCEDERE	Civantel	HANAK
KARAKALE		HANAK
KOYUNPINARI	Sakere	HANAK
ORTAKENT	Büyüknakale	HANAK
GEÇ		HANAK
DİLEKDERE	Hosiret	HANAK
OĞUZYOLU	Örşet	HANAK
ARIKONAK	Könk	HANAK
SAZLIÇAYIR	Ahaşen	HANAK
SERİNKUYU	Denidan	HANAK
SEVİMLİ	Vel	HANAK
SULAKÇAYIR		HANAK
YAMAÇYOLU	Vardosan	HANAK
YAMÇILI		HANAK
Yk. AYDERE	Y. Surmal	HANAK
YÜNBÜKEN		HANAK
SALİMBEY		GÖLE
KUBİLAYBEY		GÖLE
KÖPRÜLÜ	Koravenk	GÖLE
DEDEŞEN	Gümüşparmak	GÖLE
ARPAŞEN KÖYÜ		GÖLE
BALÇEŞME KÖYÜ	Lalavarginis	GÖLE
BELLİTEPE KÖYÜ	Urutköy	GÖLE
BUDAKLI KÖYÜ	Ciceor	GÖLE
By. ALTINBULAK KÖYÜ		GÖLE
ÇALIDERE KÖYÜ	Mihkerek	GÖLE
ÇAKILDERE KÖYÜ	Oraklı Kilise	GÖLE
ÇAKIRÜZÜM KÖYÜ	Muzarat	GÖLE
ÇARDAKLI KÖYÜ		GÖLE

ÇAYIRBAŞI KÖYÜ	Okan	GÖLE
ÇOBANKÖY KÖYÜ		GÖLE
ÇULLU KÖYÜ		GÖLE
DAMLASU KÖYÜ	Sasadel	GÖLE
DEDEKILIÇ KÖYÜ	Keşar	GÖLE
DENGELİ KÖYÜ	Abur	GÖLE
DERE YOLU KÖYÜ	Salut	GÖLE
DÖLEKÇAYIR KÖYÜ	Pülemör	GÖLE
DURANÇAM KÖYÜ	Himiskan	GÖLE
DURUCASU KÖYÜ	Kirdamal	GÖLE
ESENBOĞAZ KÖYÜ	Kelpikör	GÖLE
Esk. DEMİR KAPI KÖYÜ		GÖLE
FİLİZLİ KÖYÜ	Sivin	GÖLE
GEDİK KÖYÜ	Lavustan	GÖLE
GÜLÜSTAN KÖYÜ		GÖLE
GÜNORTA KÖYÜ	Kızılkilise	GÖLE
HOŞDUL BENT KÖYÜ		GÖLE
KALECİK KÖYÜ		GÖLE
ESENYAYLA KÖYÜ	Karatavuk köyü	GÖLE
KARLIYAZI KÖYÜ	Kirziyan	GÖLE
KAYAALTı KÖYÜ	Poladık	GÖLE
KOYUNLU KÖYÜ	Kundık	GÖLE
KUYTUCA KÖYÜ	Şekiköy	GÖLE
KUZUPINARI KÖYÜ	Konk	GÖLE
Kç. ALTINBULAK KÖYÜ	Harabe	GÖLE
MEŞEDİBİ KÖYÜ	Moryofkam	GÖLE
MOLLAHASAN KÖYÜ		GÖLE
OKÇU KÖYÜ		GÖLE

SAMANDÖKEN KÖYÜ	Sinot	GÖLE
SENEMOĞLU KÖYÜ		GÖLE
SERİNÇAYIR KÖYÜ	Çölpenek	GÖLE
SÜRÜGÜDEN KÖYÜ	Hive	GÖLE
TAHTAKIRAN KÖYÜ		GÖLE
TOPTAŞ KÖYÜ		GÖLE
TELLİOĞLU KÖYÜ		GÖLE
UĞURTAŞI KÖYÜ	Dört Kilise	GÖLE
YAĞMUROĞLU KÖYÜ		GÖLE
YANATLI KÖYÜ	Varginis	GÖLE
YAVUZLAR KÖYÜ	Üç Kilise	GÖLE
YELEÇLİ KÖYÜ	Samzelek	GÖLE
Yn. DEMİRKAPI KÖYÜ		GÖLE
YENİKÖY KÖYÜ		GÖLE
YİĞİTKONAĞI KÖYÜ	Türkeşen	GÖLE
ATA Mah.	Aşağı gündes	DAMAL
KALENDER	Kalender dere	DAMAL
MUSTAFA KEMAL Mah.	Yukarı gündes	DAMAL
OBRUCAK	Cikora	DAMAL
İNÖNÜ Mah.	Üç dere	DAMAL
BURMADERE	Sors	DAMAL
DEREKÖY KÖYÜ		DAMAL
ESKİKLİÇ KÖYÜ	Kirpeşen	DAMAL
İKİZDERE KÖYÜ	Nunus	DAMAL
OTAĞLI KÖYÜ	Erzade	DAMAL
SEYİTÖREN KÖYÜ	Seyitveran	DAMAL
TEPEKÖY KÖYÜ		DAMAL

YENİ Mah.		ÇILDİR
AŞIKŞENLİK	Yakınsu(Suhara)	ÇILDİR
YENİ Mah.		ÇILDİR
AKÇAKALE KÖYÜ		ÇILDİR
AKÇİL KÖYÜ	Çolit	ÇILDİR
ALDARI KÖYÜ		ÇILDİR
AKKİRAZ KÖYÜ	Kerteneköy	ÇILDİR
Aş. CAMBAZ KÖYÜ		ÇILDİR
AĞILLI KÖYÜ	Hamaş	ÇILDİR
BALTALI KÖYÜ	Tatalit	ÇILDİR
BAŞKÖY KÖYÜ		ÇILDİR
DAMLICA KÖYÜ	Kodamik	ÇILDİR
DİKSEKKAYA KÖYÜ	Zeredük	ÇILDİR
DOĞANKAYA KÖYÜ	Hilevan	ÇILDİR
Esk.BEYRAHATUN KÖYÜ		ÇILDİR
EŞMEPINAR KÖYÜ	Purut	ÇILDİR
GÖLBELEN KÖYÜ	Urta	ÇILDİR
GÖLEBAKAN KÖYÜ	Meredis	ÇILDİR
GÜVENOCAK KÖYÜ	Zinzal	ÇILDİR
KARAKALE KÖYÜ		ÇILDİR
KAŞLIKAYA KÖYÜ	Vartmana	ÇILDİR
KAYABEYİ KÖYÜ	Yerliçayısı	ÇILDİR
KENARBEL KÖYÜ		ÇILDİR
KENARDERE KÖYÜ	Anpur	ÇILDİR
KOTANLI KÖYÜ	Sıkırıp	ÇILDİR
KURTKALE KÖYÜ		ÇILDİR
KUZUKAYA KÖYÜ		ÇILDİR
MERYEM KÖYÜ		ÇILDİR
ÖNCÜL KÖYÜ	Zigaristal	ÇILDİR
ÖVÜNDÜ KÖYÜ	Vaşlop	ÇILDİR

SABAHOLDU KÖYÜ	Kodas	ÇILDİR
SEMİHAŞAKİR KÖYÜ	Terekeme Çayış	ÇILDİR
SAYMALI KÖYÜ	Köyhas	ÇILDİR
SAZLISU KÖYÜ	Korabil	ÇILDİR
TAŞDEĞIRMEN KÖYÜ	Çamdırıa	ÇILDİR
Yn. BEYRAHATUN KÖYÜ		ÇILDİR
YILDIRIMTEPE KÖYÜ	Rabat	ÇILDİR
Yk. CAMBAZ KÖYÜ		ÇILDİR
HALİL EFENDİ		MERKEZ
KAPTANPAŞA		MERKEZ
KARAGÖL		MERKEZ
YENİ Mah.		MERKEZ
AÇIK YAZI KÖYÜ	Alabala	MERKEZ
AĞZIPEK KÖYÜ	Büyük Cincirop	MERKEZ
AKYAKA KÖYÜ	Kodishara	MERKEZ
ALAGÖZ KÖYÜ		MERKEZ
ALTAŞ KÖYÜ	Ur	MERKEZ
ARDIÇDERE KÖYÜ	Yukarı Toreshev	MERKEZ
Aş. KURTOGLU KÖYÜ		MERKEZ
BAĞDAŞAN KÖYÜ	Kinzodamal	MERKEZ
BALIKÇILAR KÖYÜ	Duduna	MERKEZ
BEŞİKTAŞ KÖYÜ	Mieic	MERKEZ
BİNBAŞAR KÖYÜ	Murikan	MERKEZ
By. SÜTLÜCE KÖYÜ	Büyük Harziyan	MERKEZ
ÇAĞLAYIK KÖYÜ	Erdemil	MERKEZ
ÇALABAŞ KÖYÜ		MERKEZ
ÇAMLIÇATAK KÖYÜ	Gölebert	MERKEZ

ÇATALDERE KÖYÜ	Kunzulut	MERKEZ
ÇATALKÖPRÜ KÖYÜ	Şadıvan	MERKEZ
BAYRAMOĞLU KÖYÜ		MERKEZ
ÇEGİLLİ KÖYÜ	Revas	MERKEZ
ÇETİNSU KÖYÜ	Beberek	MERKEZ
ÇİMENKAYA KÖYÜ	Aş. Toreshev	MERKEZ
ÇOBANLI KÖYÜ	Gellik	MERKEZ
DAĞCI KÖYÜ	Tikoş	MERKEZ
DAĞEVİ KÖYÜ	Dibat	MERKEZ
DEDEGÜL KÖYÜ		MERKEZ
DEĞİRMEMLİ KÖYÜ		MERKEZ
DERİNDERE KÖYÜ		MERKEZ
EDEGÜL KÖYÜ		MERKEZ
GÖLGELİ KÖYÜ		MERKEZ
GÜRÇAYIR KÖYÜ	Şapkara	MERKEZ
GÜZÇİMENİ KÖYÜ		MERKEZ
HACIALİ KÖYÜ		MERKEZ
HÇ.HASKÖY KÖYÜ		MERKEZ
KARTALPINAR KÖYÜ	Fahrel	MERKEZ
KAZLIKÖY KÖYÜ	Pişhaskom	MERKEZ
KIRAÇ KÖYÜ	Denizkom	MERKEZ
KOCAKÖY KÖYÜ		MERKEZ
KÖPRÜCÜK KÖYÜ		MERKEZ
Kç. SÜTLUCE KÖYÜ	Kç. Harziyan	MERKEZ
GÜZELYURT KÖYÜ		MERKEZ
LEHİMLİ KÖYÜ		MERKEZ
NEBİOĞLU KÖYÜ		MERKEZ
ORTAGEÇİT KÖYÜ	Sazara	MERKEZ
OTBİÇEN KÖYÜ	Kımlı	MERKEZ
OVAPINAR KÖYÜ	Bağdat	MERKEZ

ÖLÇEK KÖYÜ		MERKEZ
ÖMERAĞA KÖYÜ		MERKEZ
SAMANBEYLI KÖYÜ	Sığırpet	MERKEZ
SARIYAMAÇ KÖYÜ	Sıraskom	MERKEZ
SUGÖZE KÖYÜ	Kç. Ciciroğlu	MERKEZ
SULAKYURT KÖYÜ	Sarzep	MERKEZ
TAŞLİDERE KÖYÜ	Bangis	MERKEZ
TAZEKÖY KÖYÜ	Beberek	MERKEZ
TEPELER KÖYÜ	Konk	MERKEZ
TEPESUYU KÖYÜ	Gürcübey	MERKEZ
TUNÇOLUK KÖYÜ	Panik	MERKEZ
UZUNOVA KÖYÜ	Manyok	MERKEZ
YALNIZÇAM KÖYÜ		MERKEZ
YÇ.HASKÖY KÖYÜ		MERKEZ
YAYLACIK KÖYÜ		MERKEZ
YOKUŞDİRİ KÖYÜ	Lori	MERKEZ
Yk.KURTOĞLU KÖYÜ		MERKEZ

3.5.1. YAPI BAKIMINDAN ARDAHAN İLİ, İLÇE VE KÖY ADLARI

3.5.1.1.“AD” Şeklinde Kurulan Köy Adları

Yalnızca bir addan oluşan ve herhangi bir ek almamış olan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
AL KÖYÜ		POSOF
ERİM		POSOF
KIR KÖY		POSOF
KOL KÖY		POSOF
BÖRK		HANAK
ÇATKÖY		HANAK
GEÇKÖY		HANAK

GEDİK	Lavustan	GÖLE
ATA Mah.	Aş. Gündes	DAMAL
CUMHURİYET Mah.	Obrucak	DAMAL
YENİ Mah.		ÇILDİR
YENİ Mah.		ÇILDİR
MERYEM KÖYÜ YENİ Mah.		ÇILDİR MERKEZ

3.5.1.2. "AD+AD" Şeklinde Kurulan Köy Adları

İki adın bir araya gelerek oluşturdukları birleşik adlardır.

YENİ KÖY ADI	ESKİ KÖY ADI	İLÇESİ
AK+BALLI	Obul	POSOF
ALA+BALIK	Sayho	POSOF
AL+KÖYÜ		POSOF
ARMUT+VEREN	Papola	POSOF
ASMA+KONAK	Sanhulye	POSOF
AŞIK+ÜZEYİR	Boşdere	POSOF
AŞIK+ZÜLALİ	Suskapmış	POSOF
BAL+GÖZE	Çıldiret	POSOF
BAY+KENT	Vahla	POSOF
ÇAKIR+KOÇ	Mereköy	POSOF
ÇAM+BELİ	Sağra	POSOF
ÇAM+YAZI	Öhtel	POSOF
ÇAYIR+ÇİMEN	Lamyan	POSOF
DERİN+DERE	Hüve	POSOF
GÜMÜŞ+KAVAK	Zindar	POSOF
GÜR+ARMUT	Koliskal	POSOF
İNCE+DERE	Pıklop	POSOF
KALKAN+KAYA	Petovan	POSOF
KUMLU+KOZ	Güme	POSOF
KURŞUN+ÇAVUŞ	Sece	POSOF

ÖZ+BAŞI	Ginya	POSOF
SARI+ÇİÇEK	Hirtus	POSOF
SARI+DARI	Tepezümde	POSOF
SÖĞÜTLÜ+KAYA	Huremis	POSOF
SÜT+OLUK	Satkabel	POSOF
ULU+ÇAM	Varhana	POSOF
YENİ+KÖY		POSOF
ALA+ÇAM	Aşağıdikan	HANAK
ALTIN+EMEK	Konduravul	HANAK
Aş. AY+DERE		HANAK
BAŞ+TOKLU	Y. Dikan	HANAK
BİN+BAŞAK	Gügübe	HANAK
ÇİÇEKLİ+DAĞ	Fayatlı	HANAK
ÇİMLİ+ÇAYIR		HANAK
İNCE+DERE	Civantel	HANAK
KARA+KALE		HANAK
ORTA+KENT	Büyüknakale	HANAK
DİLEK+DERE	Hosiret	HANAK
OĞUZ+YOLU	Örşet	HANAK
ARI+KONAK	Könk	HANAK
SAZLI+ÇAYIR	Ahaşen	HANAK
SERİN+KUYU	Denidan	HANAK
SULAK+ÇAYIR		HANAK
YAMAÇ+YOLU	Vardosan	HANAK
Yk. AY+DERE	Y. Surmal	HANAK
BAL+ÇEŞME	Lalavarginis	GÖLE
KÖYÜ		
BELLİ+TEPE	Urukköy	GÖLE
KÖYÜ		
By. ALTIN+BULAK		GÖLE
KÖYÜ		
ÇALI+DERE KÖYÜ	Mihkerek	GÖLE
ÇAKIL+DERE	Oraklı Kilise	GÖLE

KÖYÜ		
ÇAKIR+ÜZÜM KÖYÜ	Muzarat	GÖLE
ÇOBAN+KÖY KÖYÜ		GÖLE
DAMLA+SU KÖYÜ	Sasadel	GÖLE
DÖLEK+ÇAYIR KÖYÜ	Pülemör	GÖLE
DURAN+ÇAM KÖYÜ	Himiskan	GÖLE
DURUCA+SU KÖYÜ	Kirdamal	GÖLE
ESEN+BOĞAZ KÖYÜ	Kelpikör	GÖLE
Esk. DEMİR+KAPI KÖYÜ		GÖLE
GÜL+İSTAN KÖYÜ		GÖLE
HOŞ+DÜLBENT KÖYÜ		GÖLE
ESEN+YAYLA KÖYÜ	Karatavuk köyü	GÖLE
KARLI+YAZI KÖYÜ	Kirziyan	GÖLE
Kç. ALTIN+BULAK KÖYÜ	Harabe Altınbulak	GÖLE
MOLLA+HASAN KÖYÜ		GÖLE
SENEM+OĞLU KÖYÜ		GÖLE
SERİN+ÇAYIR KÖYÜ	Çölpenek	GÖLE
TOP+TAŞ KÖYÜ		GÖLE
TELLİ+OĞLU		GÖLE

KÖYÜ		
UĞUR+TAŞI KÖYÜ	Dört Kilise	GÖLE
YAĞMUR+OĞLU KÖYÜ		GÖLE
YAN+ATLI KÖYÜ	Varginis	GÖLE
Yn. DEMİR+KAPI KÖYÜ		GÖLE
YENİ+KÖY KÖYÜ		GÖLE
YİĞİT+KONAĞI KÖYÜ	Türkeşen	GÖLE
KONUK+SEVER		DAMAL
BURMA+DERE	Sors	GÖLE
DERE+KÖY KÖYÜ		GÖLE
ESKİ+KILIÇ KÖYÜ	Kirpeşen	GÖLE
İKİZ+DERE KÖYÜ	Nunus	GÖLE
SEYİT+ÖREN KÖYÜ	Seyitveran	GÖLE
TEPE+KÖY KÖYÜ		GÖLE
ÇAN+KAYA KÖYÜ		GÖLE
UFUK+TEPE		ÇILDIR
AKÇA+KALE KÖYÜ		ÇILDIR
AK+ÇİL KÖYÜ	Colit	ÇILDIR
AL+DARI KÖYÜ		ÇILDIR
AK+KİRAZ KÖYÜ	Kerteneköy	ÇILDIR
Aş. CAM+BAZ KÖYÜ		ÇILDIR
BAŞ+KÖY KÖYÜ		ÇILDIR
DİKSEK+KAYA KÖYÜ	Zeredük	ÇILDIR
DOĞAN+KAYA KÖYÜ	Hilevan	ÇILDIR
ESKİ+BEYRAHAT		ÇILDIR

UN KÖYÜ		
EŞME+PINAR KÖYÜ	Purut	ÇILDİR
GÜVEN+OCAK KÖYÜ	Zinzal	ÇILDİR
KARA+KALE KÖYÜ		ÇILDİR
KAŞLI+KAYA KÖYÜ	Vartmana	ÇILDİR
KENAR+BEL KÖYÜ		ÇILDİR
KENAR+DERE KÖYÜ	Anpur	ÇILDİR
KURT+KALE KÖYÜ		ÇILDİR
KUZU+KAYA KÖYÜ		ÇILDİR
SEMİHA+ŞAKİR KÖYÜ	Terekeme Çayış	ÇILDİR
SAZLI+SU KÖYÜ	Korabil	ÇILDİR
TAŞ+DEĞIRMEN KÖYÜ	Çamdırıa	ÇILDİR
Yn. BEYRA+HATUN KÖYÜ		ÇILDİR
YILDIRIM+TEPE KÖYÜ	Rabat	ÇILDİR
Yk. CAM+BAZ		ÇILDİR
KARA+GÖL		MERKEZ
AÇIK+YAZI KÖYÜ	Alabala	MERKEZ
AĞZI+PEK KÖYÜ	By. Cincirop	MERKEZ
AK+YAKA KÖYÜ	Kodishara	MERKEZ
ALA+GÖZ KÖYÜ		MERKEZ

AL+TAŞ KÖYÜ	Ur	MERKEZ
ARDIÇ+DERE KÖYÜ	Y. Toreshev	MERKEZ
Aş. KURT+OĞLU KÖYÜ		MERKEZ
BEŞİK+TAŞ KÖYÜ	Micic	MERKEZ
BİN+BAŞAR KÖYÜ	Murikan	MERKEZ
ÇALA+BAŞ KÖYÜ		MERKEZ
ÇAMLI+ÇATAK KÖYÜ	Gölebert	MERKEZ
ÇATAL+DERE KÖYÜ	Kunzulut	MERKEZ
BAYRAM+OĞLU KÖYÜ		MERKEZ
ÇETİN+SU KÖYÜ	Beberek	MERKEZ
ÇİMEN+KAYA KÖYÜ	Aş. Toreshev	MERKEZ
DAĞ+EVİ KÖYÜ	Dibat	MERKEZ
DERİN+DERE KÖYÜ	Hüve	MERKEZ
GÜR+ÇAYIR KÖYÜ	Şapkara	MERKEZ
GÜZ+ÇİMENİ KÖYÜ		MERKEZ
HACI+ALİ KÖYÜ		MERKEZ
HAS+KÖY KÖYÜ		MERKEZ
KARTAL+PINAR KÖYÜ	Fahrel	MERKEZ
KAZLI+KÖY KÖYÜ	Pişhaskom	MERKEZ
KOCA+KÖY KÖYÜ		MERKEZ
GÜZEL+YURT KÖYÜ		MERKEZ

ORTA+GEÇİT KÖYÜ	Sazara	MERKEZ
SAMAN+BEYLİ KÖYÜ	Şıgırpet	MERKEZ
SARI+YAMAÇ KÖYÜ	Sıraskom	MERKEZ
SU+GÖZE KÖYÜ	Kç. Cincirop	MERKEZ
SULAK+YURT KÖYÜ	Sarzop	MERKEZ
TAŞLI+DERE KÖYÜ	Bangis	MERKEZ
TAZE+KÖY KÖYÜ	Beberek	MERKEZ
TUNC+OLUK KÖYÜ	Panik	MERKEZ
UZUN+OVA KÖYÜ	Manyok	MERKEZ
YALNIZ+ÇAM KÖYÜ		MERKEZ
HAS+KÖY KÖYÜ		MERKEZ
Yk. KURT+OĞLU KÖYÜ		MERKEZ
YOKUŞ+DİBİ KÖYÜ	Lori	MERKEZ

3.5.1.3. "AD+SIFAT" Şeklinde Kurulan Köy Adları

Bir ad ve bir sıfatın bir araya gelerek oluşturdukları adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
ARMUT+VEREN	Papola	POSOF
DEMİR+DÖVEN	Varzina	POSOF
GÖNÜL+AÇAN	Şuvaskal	POSOF
KALE+ÖNÜ	Ağara	POSOF
TAŞ+KIRAN	Gerguzuban	POSOF
YAYLA+ALTI	Satlel	POSOF

YOL+AĞZI	Sinsatip	POSOF
YURT+BAŞI	Sakabul	POSOF
ÇAY+AĞZI	Oragas	HANAK
GÜNEŞ+GÖREN	Kerkeden	HANAK
KOYUN+PINARI	Saskere	HANAK
YÜN+BÜKEN		HANAK
SALİM+BEY		GÖLE
KUBİLAY+BEY		GÖLE
DEDE+ŞEN KÖYÜ	Gümüşparmak	GÖLE
ARPA+ŞEN KÖYÜ		GÖLE
ÇAYIR+BAŞI KÖYÜ	Okan	GÖLE
GÜN+ORTA KÖYÜ	Kızıl Kilise	GÖLE
KAYA+ALTI KÖYÜ	Poladik	GÖLE
KUZU+PINARI KÖYÜ	Konk	GÖLE
MEŞE+DİBİ KÖYÜ	Moryofkam	GÖLE
SAMAN+DÖKEN KÖYÜ	Sinot	GÖLE
SÜRÜ+GÜDEN KÖYÜ	Hive	GÖLE
TAHTA+KIRAN KÖYÜ		GÖLE
GÖLE+BAKAN KÖYÜ	Meredis	ÇILDİR
KAYA+BEYİ KÖYÜ	Yerliçayış	ÇILDİR
HALİL+EFENDİ		MERKEZ
KAPTAN+PAŞA		MERKEZ
OT+BİÇEN KÖYÜ	Kımlı	MERKEZ
OVA+PINAR KÖYÜ	Bağdat	MERKEZ

ÖMER+AĞA KÖYÜ		MERKEZ
YOKUŞ+DİBİ KÖYÜ	Lori	MERKEZ

3.5.1.4. "AD+(-ca,-ce,-ça,-çe)" Şeklinde Kurulan Köy Adları

Bir adın, -ca,-ce,-ça,-çe ekleri alarak oluşturdukları adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
UĞUR+CA	Y. Cacun	POSOF
KUYTU+CA KÖYÜ	Şekiköy	GÖLE
DAMLI+CA	Kodamik	ÇILDIR
Kç. SÜTLÜ+CE	Kç. Harziyan	MERKEZ

3.5.1.5. "AD+(-lı,-li,-lu,-lü)" Şeklinde Kurulan Köy Adları

Bir ada -lı,-li,-lu,-lü ekleri getirilerek yapılan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
AKBAL+Lİ	Obul	POSOF
ARI+Lİ	Zedezümde	POSOF
KAYIN+Lİ	Şulgavur	POSOF
KOPUZ+LU	Çorçovan	POSOF
SÜNGÜ+LÜ	Arila	POSOF
BAŞTOK+LU	Y. Dikan	HANAK
ÇAVDAR+Lİ	Viranakale	HANAK
SEVİM+Lİ	Vel	HANAK
YAMÇI+Lİ		HANAK
KÖPRÜ+LÜ	Koravenk	GÖLE
BUDAK+Lİ KÖYÜ	Cicor	GÖLE
ÇARDAK+Lİ KÖYÜ		GÖLE
ÇUL+LU KÖYÜ		GÖLE
DENGE+Lİ KÖYÜ	Abur	GÖLE
FİLİZ+Lİ KÖYÜ	Sivin	GÖLE

KOYUN+LU KÖYÜ	Kundık	GÖLE
YANAT+LI KÖYÜ	Varginis	GÖLE
YELEC+Lİ KÖYÜ	Samzelek	GÖLE
OTAĞ+LI KÖYÜ	Erzade	DAMAL
AĞIL+Lİ KÖYÜ	Hamaş	ÇILDİR
BALTA+LI KÖYÜ	Tatalit	ÇILDİR
KOTAN+LI KÖYÜ	Sikirip	ÇILDİR
SAYMA+LI KÖYÜ	Köyhas	ÇILDİR
ÇEĞİL+Lİ KÖYÜ	Revas	MERKEZ
ÇOBAN+LI KÖYÜ	Gellik	MERKEZ
DEĞİRMEN+Lİ KÖYÜ		MERKEZ
GÖLGE+Lİ KÖYÜ		MERKEZ
LEHİM+Lİ KÖYÜ		MERKEZ
SAMANBEY+Lİ KÖYÜ	Siğırpet	MERKEZ

3.5.1.6 “AD+(-lı,-li,-lu,-lü)+AD” Şeklinde Kurulan Köy Adları

Bir ada-lı,-li,-lu,-lü eklerinin ardından bir ad daha getirilerek yapılan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
KUM+LU+KOZ	Güme	POSOF
SÖĞÜT+LÜ+KAYA	Huremis	POSOF
ÇİÇEK+Lİ+DAG	Fayathı	HANAK
SAZ+LI+ÇAYIR	Ahaşen	HANAK
BEL+Lİ+TEPE KÖYÜ	Urutköy	GÖLE
KAR+Lİ+YAZI KÖYÜ	Kirziyan	GÖLE
TEL+Lİ+OĞLU KÖYÜ		GÖLE
KAŞ+Lİ+KAYA KÖYÜ	Vartmana	ÇILDİR

SAZ+LI+SU KÖYÜ	Korabil	ÇILDIR
ÇAM+LI+ÇATAK KÖYÜ	Gölebert	MERKEZ
KAZ+LI+KÖY KÖYÜ	Pışhaskom	MERKEZ
TAŞ+LI+DERE KÖYÜ	Bangis	MERKEZ

3.5.1.7. "AD+AD+(-lı,-lı,-lu,-lü)" Şeklinde Kurulan Köy Adları

Birleşmiş iki ada -lı,-lı,-lu,-lü eklerinin getirilmesi ile yapılan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
AK+BAL+LI	Obul	POSOF
BAŞ+TOK+LU	Y. Dikan	HANAK
ÇAV+DAR+LI	Viranakale	HANAK
YAN+AT+LI KÖYÜ	Varginis	GÖLE
SAMAN+BEY+Lİ	Siğırpet	MERKEZ

3.5.1.8. "AD+AD+(-ı,-ı,-ı,-ü)" Şeklinde Kurulan Köy Adları

Birleşmiş iki ada -ı,-ı,-ı,-ü eklerinin getirilmesi ile oluşan köy adlarıdır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
AŞIK+ZÜLAL+İ	Suskapmış	POSOF
ÇAM+BEL+İ	Sağra	POSOF
KALE+ÖN+Ü	Ağara	POSOF
ÖZ+BAŞ+I	Ginya	POSOF
TÜRK+GÖZ+Ü	Bedile	POSOF
YOL+AĞ(I)Z+I	Sinsatip	POSOF
YURT+BAŞ+I	Sakabul	POSOF
ÇAY+AĞ(I)Z+I	Oragas	HANAK
KOYUN+PINAR+I	Saskere	HANAK
OĞUZ+YOL+U	Örşet	HANAK
YAMAÇ+YOL+U	Vardosan	HANAK

ÇAYIR+BAŞ+I KÖYÜ	Okan	GÖLE
DERE+YOL+U	Salut	GÖLE
KARLI+YAZ+I	Kirziyan	GÖLE
KAYA+ALT+I	Poladik	GÖLE
KUZU+PINAR+I	Konk	GÖLE
MEŞE+Dİ(P)+İ	Moryofkam	GÖLE
UĞUR+TAŞ+I	Dört Kilise	GÖLE
YİĞİT+KONA(K)+I KÖYÜ	Türkeşen	GÖLE
KAYA+BEY+İ KÖYÜ	Yerliçayış	ÇILDİR
DAĞ+EV+İ KÖYÜ GÜZ+ÇİMEN+İ KÖYÜ	Dibat	MERKEZ MERKEZ
NEBİ+OĞ(U)L+U KÖYÜ		MERKEZ
TEPE+SU(Y)+U KÖYÜ	Gürcübey	MERKEZ
YOKUŞ+Dİ(P)+İ KÖYÜ Yk.KURT+OĞ(U)L+ U KÖYÜ	Lori	MERKEZ MERKEZ
YAĞMUR+OĞ(U)L +U KÖYÜ		GÖLE
TELLİ+OĞ(U)L+U KÖYÜ		GÖLE
BAYRAM+OĞ(U)L +U KÖYÜ		MERKEZ

3.5.1.9. "AD+(-lık,-lik,-luk,-lük)" Şeklinde Kurulan Köy Adları

Bir ada -lık,-lik,-luk,-lük eklерinin getirilmesi ile oluşan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
AŞIKŞEN+LİK	Yakınsu(Suhara)	ÇILDİR

3.5.1.10. "AD+(-lar,-ler)" Şeklinde Kurulan Köy Adları

Bir ada çokluk ekleri olan -lar,-ler eklерinin getirilmesi ile oluşan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
DOĞRU+LAR	Aş. Cacun	POSOF
YAVUZ+LAR KÖYÜ	Üç Kilise	GÖLE
BALIKÇI+LAR KÖYÜ	Duduna	MERKEZ
TEPE+LER KÖYÜ	Konk	MERKEZ
AVCI+LAR	Y. Hanak	HANAK
ATA+LAR		HANAK

3.5.1.11. "AD+(-cık,-cik,-cuk,-cük)" Şeklinde Kurulan Köy Adları

Bir ada küçültme ekleri olan -cık,-cik,-cuk,-cük eklерinin getirilmesi ile oluşan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
KALE+CİK KÖYÜ		GÖLE
KÖPRÜ+CÜK KÖYÜ		MERKEZ
YAYLA+CIK KÖYÜ		MERKEZ

3.5.1.12. "AD+FİİL+(-an,-en)" Şeklinde Kurulan Köy Adları

Bir ada; bir fil ve -an,-en ekleminin getirilmesi ile oluşan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
ARMUT+VER+EN	Papola	POSOF
DEMİR+DÖV+EN	Varzina	POSOF
GÖNÜL+AÇ+AN	Şuvaskal	POSOF
GÜN+BAT+AN	Benarhev	POSOF
TAŞ+KIR+AN	Gerguzuban	POSOF
GÜNEŞ+GÖR+EN	Kekreden	HANAK
YÜN+BÜK+EN		HANAK
SAMAN+DÖK+EN KÖYÜ	Sinot	GÖLE
SÜRÜ+GÜ(T)+EN KÖYÜ	Hive	GÖLE
TAHTA+KIR+AN KÖYÜ		GÖLE
GÖLE+BAK+AN KÖYÜ	Meredis	ÇILDIR
OT+BİÇ+EN KÖYÜ	Kımlı	MERKEZ

3.5.1.13. "AD+(-lı,-lı,-lu,-lü)+(-ca,-ce)" Şeklinde Kurulan Köy Adları

Bir ada -lı,-lı,-lu,-lü ekleminin ardından -ca,-ce ekleminin getirilmesi ile oluşan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
GÜN+LÜ+CE	Caborya	POSOF
DAM+LI+CA KÖYÜ	Kodamik	ÇILDIR
Kç. SÜT+LÜ+CE KÖYÜ	Kç. Harziyan	MERKEZ

3.5.1.14. "AD+(-ci,-ci,-cu,-cü)+(-lar,-ler)" Şeklinde Kurulan Köy Adları

Bir ada -ci,-ci,-cu,-cü ekleri ve çoğul ekleri olan -lar,-ler ekleri getirilerek yapılan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
AV+CI+LAR		HANAK
BALIK+ÇI+LAR KÖYÜ	Duduna	MERKEZ

3.5.1.15. "AD+(-ci,-ci,-cu,-cü)" Şeklinde Kurulan Köy Adları

Bir ada -ci,-ci,-cu,-cü ekleri ekleri getirilerek yapılan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
DAĞ+CI KÖYÜ	Tikoş	MERKEZ

3.5.1.16. "SIFAT" Şeklinde Kurulan Köy Adları

Sifatlardan oluşmuş adlardır. Bir adı niteler ya da belirtirler.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
AL KÖYÜ		POSOF
ARILI	Zedezümde	POSOF
GÜNLÜCE	Caborya	POSOF
KAYINLI	Şulgavur	POSOF
KOPUZLU	Çorçovan	POSOF
SÜNGÜLÜ	Arila	POSOF
SEVİMLİ	Vel	HANAK
YAMÇILI		HANAK
KÖPRÜLÜ	Koravenk	GÖLE
BUDAKLI KÖYÜ	Cicor	GÖLE
ÇARDAKLI KÖYÜ		GÖLE
ÇULLU KÖYÜ		GÖLE
DENGELİ KÖYÜ	Abur	GÖLE
FİLİZLİ KÖYÜ	Sivin	GÖLE

KOYUNLU KÖYÜ	Kundık	GÖLE
KUYTUCA KÖYÜ	Şekiköy	GÖLE
YANATLI KÖYÜ	Varginis	GÖLE
YELEÇLİ KÖYÜ	Samzelek	GÖLE
YENİ Mah.		ÇILDİR
YENİ Mah.		ÇILDİR
AĞILLI KÖYÜ	Hamaş	ÇILDİR
BALTALI KÖYÜ	Tatalit	ÇILDİR
DAMLICA KÖYÜ	Kodamik	ÇILDİR
KOTANLI KÖYÜ	Sikirip	ÇILDİR
SAYMALI KÖYÜ	Köyhas	ÇILDİR
YENİ Mah.		MERKEZ
ÇEĞİLLİ KÖYÜ	Revas	MERKEZ
ÇOBANLI KÖYÜ	Gellik	MERKEZ
GÖLGELİ KÖYÜ		MERKEZ
KIRAÇ KÖYÜ	Denizkom	MERKEZ
LEHİMLİ KÖYÜ		MERKEZ

3.5.1.17. "SIFAT+AD" Şeklinde Kurulan Köy Adları

Bir sıfat ve addan oluşan adlardır. Addan önce gelen sıfat onu niteler ya da belirtir özelliğe sahiptir.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLCESİ</u>
AK+BALLI	Obul	POSOF
ALA+BALIK	Sayho	POSOF
ASMA+KONAK	Sanhulye	POSOF
BAY+KENT	Vahla	POSOF
BİNBAŞI+EMİNBEY		POSOF
ÇAKIR+KOÇ	Mereköy	POSOF
DERİN+DERE	Hüve	POSOF
GÜMÜŞ+KAVAK	Zindar	POSOF
GÜR+ARMUT	Koliskal	POSOF
İNCE+DERE	Piklop	POSOF

KALKAN+KAYA	Petovan	POSOF
KUMLU+KOZ	Güme	POSOF
KURŞUN+ÇAVUŞ	Sece	POSOF
ÖZ+BAŞI	Ginya	POSOF
SARI+ÇİÇEK	Hırtus	POSOF
SARI+DARI	Tepezümde	POSOF
SÖĞÜTLÜ+KAYA	Huremis	POSOF
ULU+ÇAM	Varhana	POSOF
YENİ+KÖY		HANAK
ALA+ÇAM	Aş. Dikan	HANAK
ALITTIN+EMEK	Konduravul	HANAK
Aş. AY+DERE		HANAK
BİN+RAŞAK	Gügühe	HANAK
ÇİÇEKLİ+DAĞ	Fayathı	HANAK
ÇİMLİ+ÇAYIR		HANAK
İNCE+DERE	Civantel	HANAK
KARA+KALE		HANAK
ORTA+KENT	Büyüknakale	HANAK
SAZLI+ÇAYIR	Ahaşen	HANAK
SERİN+KUYU	Denidan	HANAK
SULAK+ÇAYIR		HANAK
YAMAÇ+YOLU	Vardosan	HANAK
Yk. AY+DERE	Y. Surmal	HANAK
BELLİ+TEPE KÖYÜ	Urutköy	GÖLE
By. ALTIN+BULAK KÖYÜ		GÖLE
ÇAKIR+ÜZÜM KÖYÜ	Muzarat	GÖLE
ÇOBAN+KÖY KÖYÜ		GÖLE
DÖLEK+ÇAYIR KÖYÜ	Pülemör	GÖLE
DURUCA+SU KÖYÜ	Kırdamal	GÖLE
ESEN+BOĞAZ KÖYÜ	Kelpikör	GÖLE
Es. DEMİR+KAPI KÖYÜ		GÖLE
HOŞ+DÜLBENT KÖYÜ		GÖLE

ESEN+YAYLA KÖYÜ	Karatavuk	GÖLE
KARLI+YAZI KÖYÜ	Kirziyan	GÖLE
Kç. ALTIN+BULAK KÖYÜ	Harabe Altınbulak	GÖLE
SERİN+ÇAYIR KÖYÜ	Çölpenek	GÖLE
Yn. DEMİR+KAPI KÖYÜ		GÖLE
YENİ+KÖY KÖYÜ		GÖLE
YİĞİT+KONAĞI	Türkeşen	GÖLE
BURMA+DERE	Sors	DAMAL
ESKİ+KILIÇ KÖYÜ	Kirpeşen	DAMAL
İKİZ+DERE KÖYÜ	Nunus	DAMAL
AK+ÇİL KÖYÜ	Colit	ÇILDİR
AL+DARI KÖYÜ		ÇILDİR
AK+KİRAZ KÖYÜ	Kerteneköy	ÇILDİR
Aş. CAM+BAZ KÖYÜ		ÇILDIR
DOĞAN+KAYA	Hilevan	ÇILDİR
KARA+KALE KÖYÜ		ÇILDİR
KAŞLI+KAYA KÖYÜ	Vartmana	ÇILDİR
KENAR+BEL KÖYÜ		ÇILDİR
KENAR+DERE KÖYÜ	Anpur	ÇILDİR
SAZLI+SU KÖYÜ	Korabil	ÇILDİR
Yk. CAMBAZ+KÖYÜ		ÇILDİR
KARA+GÖL		MERKEZ
AÇIK+YAZI KÖYÜ	Alabala	MERKEZ
AK+YAKA KÖYÜ	Kodishara	MERKEZ
ALA+GÖZ KÖYÜ		MERKEZ
AL+TAŞ KÖYÜ	Ur	MERKEZ
BÜYÜK+SÜTLÜCE KÖYÜ	By. Harziyan	MERKEZ
ÇALA+BAŞ KÖYÜ		MERKEZ
ÇAMLI+ÇATAK KÖYÜ	Gölebert	MERKEZ
ÇATAL+KÖPRÜ KÖYÜ	Şadivan	MERKEZ
ÇETİN+SU KÖYÜ	Beberek	MERKEZ

DERİN+DERE KÖYÜ	Hüve	MERKEZ
GÜR+ÇAYIR KÖYÜ	Şapkara	MERKEZ
HAS+KÖY KÖYÜ		MERKEZ
KOCA+KÖY KÖYÜ		MERKEZ
KÜÇÜK+SÜTLÜCE KÖYÜ	Kç. Harziyan	MERKEZ
GÜZEL+YURT KÖYÜ		MERKEZ
ORTA+GEÇİT KÖYÜ	Sazara	MERKEZ
SARI+YAMAÇ KÖYÜ	Siraskom	MERKEZ
SULAK+YURT KÖYÜ		MERKEZ
TAŞLI+DERE KÖYÜ	Bangis	MERKEZ
TAZE+KÖY KÖYÜ	Beberek	MERKEZ
UZUN+OVA KÖYÜ	Manyok	MERKEZ
YALNIZ+ÇAM KÖYÜ		MERKEZ
HAS+KÖY KÖYÜ		MERKEZ

3.5.1.18.“SIFAT+AD+AD” Şeklinde Kurulan Köy Adları

Adı niteleyen yahut belirten bir sıfat ve birleşmiş iki adın bir araya gelmesi ile oluşan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
YUKARI+AY+DERE	Y. Surmal	HANAK
BÜYÜK+ALTIN+BULAK KÖYÜ		GÖLE
ESKİ+DEMİR+KAPI KÖYÜ		GÖLE
KÜÇÜK+ALTIN+BULAK KÖYÜ	Harabe Altinbulak	GÖLE
YUKARI+DEMİR+KAPI KÖYÜ		GÖLE
AŞAĞI+CAM+BAZ KÖYÜ		ÇILDIR
ESKİ+BEYRA+HATUN		ÇILDIR

KÖYÜ		
YENİ+BEYRA+HATUN KÖYÜ		ÇILDİR
YUKARI+CAM+BAZ KÖYÜ		ÇILDİR
AŞAĞI+KURT+OĞLU KÖYÜ		MERKEZ
YUKARI+KURT+OĞLU KÖYÜ		MERKEZ

3.5.1.19. "FİİL+(-ik,-ik,-uk,-ük)" Şeklinde Kurulan Köy Adları

Bir fiile -ik,-ik,-uk,-ük ekleri getirilerek oluşturulan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
ÇAĞLA+(Y)IK KÖYÜ	Erdemil	MERKEZ

3.5.1.20. "AD+FİİL+(-an,-en)" Şeklinde Kurulan Köy Adları

Bir ada bir fil ve -an,-en eklerinin getirilmesi ile oluşturulan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
DEMİR+DÖV+EN	Varzina	POSOF
GÖNÜL+AÇ+AN	Şuvaskal	POSOF
ARMUT+VER+EN	Papola	POSOF
GÜN+BAT+AN	Benarhev	POSOF
TAŞ+KIR+AN	Gerguzuban	POSOF
GÜNEŞ+GÖR+EN	Kekreden	HANAK
YÜN+BÜK+EN		HANAK
SAMAN+DÖK+EN KÖYÜ	Sinot	GÖLE
SÜRÜ+GÜDEN KÖYÜ	Hive	GÖLE
TAHTA+KIRAN KÖYÜ		GÖLE
GÖLE+BAKAN KÖYÜ	Meredis	ÇILDİR
GÖL+BEL+EN KÖYÜ	Urta	ÇILDİR

OT+BİÇ+EN KÖYÜ	Kımlı	MERKEZ
----------------	-------	--------

3.5.1.21. “FİİL+(-di,-di,-du,-dü)” ŞEKLİNDE KURULAN KÖY ADLARI

Bir file -di,-di,-du,-dü eklerinin getirilmesi ile oluşturulan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
ÖVÜN+DÜ KÖYÜ	Vaşlop	ÇILDIR

3.5.2. ARDAHAN KÖY ADLARININ KÖKEN BAKIMINDAN TASNİFİ

3.5.2.1. “TÜRKÇE” Kökenli Köy Adları

Yalnızca Türkçe kelimelerden oluşan isimlerdir. Özellikle Ardahan il olduktan sonra eski isimler değiştirilerek çoğunlukla Türkçe isimler yerlesim yelerine ad olmuştur.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
YENİ MAH.		MERKEZ
BALIKÇILAR KÖYÜ	Duduna	MERKEZ
By. SÜTLÜCE KÖYÜ	B.harziyan	MERKEZ
ÇAĞLAYIK KÖYÜ	Erdemil	MERKEZ
ÇEGİLLİ KÖYÜ	Revas	MERKEZ
DAĞCI KÖYÜ	Tikoş	MERKEZ
DEĞİRMENLİ KÖYÜ		MERKEZ
GÖLGELİ KÖYÜ		MERKEZ
KIRAÇ KÖYÜ	Denizkom	MERKEZ
KÖPRÜCÜK KÖYÜ		MERKEZ
Kç. SÜTLÜCE	K.harziyan	MERKEZ
ÖLÇEK KÖYÜ		MERKEZ
TEPELER KÖYÜ	Konk	MERKEZ
YAYLACIK KÖYÜ		MERKEZ
YENİ Mah.		ÇILDIR
YENİ Mah.		ÇILDIR
AKÇIL KÖYÜ	Colit	ÇILDIR

AĞILLI KÖYÜ	Hamas	ÇILDİR
BALTALI KÖYÜ	Tatalit	ÇILDİR
DAMLICA KÖYÜ	Kodamik	ÇILDİR
KOTANLI KÖYÜ	Sikirip	ÇILDİR
MERYEM KÖYÜ		ÇILDİR
ÖNCÜL KÖYÜ	Zigaristal	ÇILDİR
ÖVÜNDÜ KÖYÜ	Vaşlop	ÇILDİR
SAYMALI KÖYÜ	Koyhas	ÇILDİR
OTAĞLI KÖYÜ	Erzade	DAMAL
KÖPRÜLÜ KÖYÜ	Koravenk	GÖLE
BÜDAKLI KÖYÜ	Cicor	GÖLE
DENGELİ KÖYÜ	Abur	GÖLE
GEDİK KÖYÜ	Lavustan	GÖLE
KOYUNLU KÖYÜ	Kundık	GÖLE
KUYTUCA KÖYÜ	Şekiköy	GÖLE
OKÇU KÖYÜ		GÖLE
YAVUZLAR KÖYÜ	Üç Kilise	GÖLE
YELEÇLİ KÖYÜ	Samzelek	GÖLE
ATALAR		HANAK
BÖRK		GÖLE
ÇAT		GÖLE
ÇAVDARLI	Virananakale	GÖLE
SEVİMLİ	Vel	GÖLE
YAMÇILI		GÖLE
AL KÖYÜ		GÖLE
ARILI	Zedezümde	GÖLE
ERİM		GÖLE
GÜNLÜCE	Cobarya	GÖLE
KAYINLI	Şulgavur	GÖLE
KOPUZLU	Çorçovan	GÖLE
SAVAŞIR	Caneak	GÖLE
SÜNGÜLÜ	Arila	GÖLE
UĞURCA	Y.cacun	GÖLE

ATA Mah.	Aş.gündes	DAMAL
----------	-----------	-------

3.5.2.2. "TÜRKÇE+TÜRKÇE" Kökenli Köy Adları

İki Türkçe kelimenin bir araya gelmesi ile oluşan adlardır.

YENİ KÖY ADI	ESKİ KÖY ADI	İLÇESİ
KARA+GÖL		MERKEZ
AÇIK+YAZI KÖYÜ	Alabala	MERKEZ
AĞZI+PEK KÖYÜ	Büyükcineirop	MERKEZ
AK+YAKA KÖYÜ	Kodishara	MERKEZ
ALA+GÖZ KÖYÜ		MERKEZ
AL+TAŞ KÖYÜ	Ur	MERKEZ
ARDIÇ+DERE KÖYÜ	Yukarı toreshev	MERKEZ
Aş. KURT+OĞLU KÖYÜ		MERKEZ
BAYRAM+OĞLU KÖYÜ		MERKEZ
BEŞİK+TAŞ KÖYÜ	Micic	MERKEZ
BİN+BAŞAR KÖYÜ	Murikan	MERKEZ
ÇALA+BAŞ KÖYÜ		MERKEZ
ÇAMLI+ÇATAK KÖYÜ	Gölebert	MERKEZ
ÇATAL+DERE KÖYÜ	Kunzulut	MERKEZ
ÇATAL+KÖPRÜ KÖYÜ	Şadivan	MERKEZ
ÇETİN+SU KÖYÜ	Beberek	MERKEZ
ÇİMEN+KAYA KÖYÜ	Aş.toreshev	MERKEZ
DAĞ+EVİ KÖYÜ	Dibat	MERKEZ
DERİN+DERE KÖYÜ	Hüve	MERKEZ
GÜR+ÇAYIR KÖYÜ	Şapkara	MERKEZ
GÜZ+ÇİMEN(İ) KÖYÜ		MERKEZ
KARTAL+PINAR KÖYÜ	Fahrel	MERKEZ
GÜZEL+YURT KÖYÜ		MERKEZ
ORTA+GEÇİT KÖYÜ	Sazara	MERKEZ

OT+BİÇEN KÖYÜ	Kımlı	MERKEZ
OVA+PINAR KÖYÜ	Bağdat	MERKEZ
SAMAN+BEYLİ KÖYÜ	Sığırpet	MERKEZ
SARI+YAMAÇ+KÖYÜ	Siraskom	MERKEZ
SU+GÖZE KÖYÜ	Küçük cincirop	MERKEZ
SULAK+YURT KÖYÜ	Sarzop	MERKEZ
TAŞLI+DERE KÖYÜ	Bangis	MERKEZ
TEPE+SU(Y)U KÖYÜ	Gürcübey	MERKEZ
TUNC+OLUK KÖYÜ	Panik	MERKEZ
UZUN+OVA KÖYÜ	Manyok	MERKEZ
YAL.NIZ.+ÇAM KÖYÜ		MERKEZ
YOKUŞ+DİBİ KÖYÜ	Lori	MERKEZ
Y. KURT+OĞLU KÖYÜ		MERKEZ
AK+DARI KÖYÜ	Çomurda	MERKEZ
DİK SEK+KAYA KÖYÜ	Zereduk	MERKEZ
DOĞAN+KAYA KÖYÜ	Hilevan	MERKEZ
EŞME+PINAR KÖYÜ	Purut	MERKEZ
GÖL+BELEN KÖYÜ	Urta	MERKEZ
GÖLE+BAKAN KÖYÜ	Meredis	MERKEZ
GÜVEN+ÖCAK KÖYÜ	Zinzal	MERKEZ
KAŞLI+KAYA KÖYÜ	Vartmana	MERKEZ
KAYA+BEYİ KÖYÜ	Yerliçayış	MERKEZ
KUZU+KAYA KÖYÜ		MERKEZ
TAŞ+DEĞİRMEN	Çamdırıa	MERKEZ
KÖYÜ		
YILDIRM+TEPE KÖYÜ	Rabat	MERKEZ
İN+ÖNÜ MAH.	Üçdere	DAMAL
BURMA+DERE KÖYÜ	Sors	DAMAL
DERE+KÖY KÖYÜ		DAMAL
ESKİ+KILIÇ KÖYÜ	Kirpeşen	DAMAL
İKİZ+DERE KÖYÜ	Nunus	DAMAL
TEPE+KÖY KÖYÜ		DAMAL
DEDE+ŞEN	Gümüşparmak	GÖLE

ARPA+ŞEN KÖYÜ	GÖLE
BEL(LÍ)+TEPE KÖYÜ Urutköy	GÖLE
By. ALTIN+BULAK KÖYÜ	GÖLE
ÇALI+DERE KÖYÜ Mihkerek	GÖLE
ÇAKIL+DERE KÖYÜ Oraklı kilise	GÖLE
ÇAKIR+ÜZÜM KÖYÜ Muzarat	GÖLE
ÇAYIR+BAŞ(I) KÖYÜ	GÖLE
DAMLA+SU KÖYÜ Sasadel	GÖLE
DEDE+KILIÇ KÖYÜ Keşar	GÖLE
DERE+YOLU KÖYÜ Salut	GÖLE
DÖLEK+ÇAYIR Pülemör	GÖLE
DURAN+ÇAM KÖYÜ Himiskan	GÖLE
DURUCA+SU KÖYYÜ Kırdamal	GÖLE
ESEN+BOĞAZ KÖYÜ Kelpikör	GÖLE
E. DEMİR+KAPI KÖYÜ	GÖLE
GÜN+ORTA KÖYÜ Kızılkilise	GÖLE
ESEN+YAYLA KÖYÜ Karatavuk	GÖLE
KARLI+YAZI KÖYÜ Kirziyan	GÖLE
KAYA+ALTı KÖYÜ Poladık	GÖLE
KUZU+PINARI KÖYÜ Konk	GÖLE
Kç. ALTIN+BULAK Harabe altınbulak KÖYÜ	GÖLE
SAMAN+DÖKEN Sinot KÖYÜ	GÖLE
SERİN+ÇAYIR KÖYÜ Çölpenek	GÖLE
SÜRÜ+GÜDEN KÖYÜ Hive	GÖLE
TOP+TAŞ KÖYÜ	GÖLE
TELLİ+OĞLU KÖYÜ	GÖLE
UĞUR+TAŞI KÖYÜ Dört kilise	GÖLE
YAĞMUR+OĞLU KÖYÜ	GÖLE
Yk. DEMİR+KAPI	GÖLE

KÖYÜ		
YENİ+KÖY KÖYÜ	GÖLE	
YİĞİT+KONAĞI KÖYÜ	Türkeşen	GÖLE
ALA+ÇAM	Aşağıdikan	HANAK
ALTIN+EMEK	Konduravul	HANAK
Aş. AY+DERE KÖYÜ		HANAK
BAŞ+TOKLU	Y.dikan	HANAK
BİN+BAŞAR	Murikan	HANAK
ÇİÇEKLİ+DAĞ	Fayatlı	HANAK
ÇİMLİ+ÇAYIR		HANAK
GÜNEŞ+GÖREN	Kerkeden	HANAK
İNCE+DERE	Piklop	HANAK
KOYUN+PINARI	Saskere	HANAK
DİLEK+DERE	Hosiret	HANAK
OĞUZ+YOLU	Örset	HANAK
ARI+KONAK	Könk	HANAK
SAZLI+ÇAYIR	Ahaşen	HANAK
SERİN+KUYU	Denidan	HANAK
SULAK+ÇAYIR		HANAK
YAMAÇ+YOLU	Vardosan	HANAK
Yk. AY+DERE	Y.surmali	HANAK
YÜK+BÜKEN		HANAK
AK+BALIK		POSOF
ALA+BALIK	Sayho	POSOF
ASMA+KONAK	Sanhulye	POSOF
BAL+GÖZE	Çıldırret	POSOF
ÇAKIR+KOÇ	Mereköy	POSOF
ÇAM+YAZI	Ohtel	POSOF
ÇAYIR+ÇİMEN	Lamyan	POSOF
DEMİR+DÖVEN	Varzina	POSOF
DERİN+DERE	Hüve	POSOF
GÖNÜL+AÇAN	Şuvaşkal	POSOF
GÜMÜŞ+KAVAK	Zindar	POSOF

GÜN+BATAN	Benarhev	POSOF
GÜR+ARMUT	Koliskal	POSOF
İNCE+DERE	Civantel	POSOF
KALKAN+KAYA	Petovan	POSOF
KURŞUN+ÇAVUŞ	Sece	POSOF
ÖZ+BAŞI	Cinya	POSOF
SARI+ÇİÇEK	Hırtus	POSOF
SARI+DARI	Tepezümde	POSOF
SÖĞÜTLÜ+KAYA	Huremus	POSOF
SÜT+OLUK	Satkabel	POSOF
TAŞ+KIRAN	Gerguzuban	POSOF
TÜRK+ÖZÜ	Bedile	POSOF
ÜÜ ÜÜ+ÇAM	Varhana	POSOF
YAYLA+ALTI	Satlel	POSOF
YOL+AĞZI	Sinsatip	POSOF
YURT+BAŞI	Sakabul	POSOF
YURT+BEKLER	Caksu	POSOF

3.5.2.3. “TÜRKÇE+FARSÇA” Kökenli Köy Adları

Dilimize girmiş ve yer etmiş yabancı dillerin en önemlilerinden biri de Farsça'dır. Bu dil yer adlarında da görülmektedir. Bir Türkçe ve bir Farsça kelimenin bir araya gelmesi ile oluşan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
DEDE+GÜL KÖYÜ		MERKEZ
EDE+GÜL		MERKEZ
KAZLI+KÖY	Pişhaskon	MERKEZ
KOCA+KÖY		MERKEZ
AŞAĞI+CAMBАЗ KÖYÜ		ÇILDİR
BAŞ+KÖY KÖYÜ		ÇILDİR
YUKARI+CAMBАЗ		ÇILDİR
BAL+ÇEŞME	Lalavarginis	GÖLE

GÜR+ARMUT	Koliskal	POSOF
KIR+KÖY		POSOF
KOL+KÖY		POSOF
KUMLU+KOZ	Güme	POSOF
YENİ+KÖY		POSOF

3.5.2.4. “TÜRKÇE+ARAPÇA” Kökenli Köy Adları

Az önce belirttiğimiz ve dilimize yerleşmiş diğer önemli dilde Arapça'dır. Bir Türkçe ve bir Arapça kelimenin bir araya gelmesi ile oluşan kelimelerdir.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
AKÇA+KALE		ÇILDİR
KARA+KALE		ÇILDİR
KURT+KALE		ÇILDİR
KARA+KALE		HANAK

3.5.2.5. “TÜRKÇE+TÜRKÇE+TÜRKÇE” Kökenli Köy Adları

Tamamıyla Türkçe kelimelerin bir araya gelmesi ile oluşan kelimelerdir.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
YENİ+DEMİR+KAPI		GÖLE

3.5.2.6. “ARAPÇA” Kökenli Köy Adları

Arapça kökenli kelimelerle oluşan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
LEHİMLİ KÖYÜ		MERKEZ
ÇULLU KÖYÜ		GÖLE
KALECİK		GÖLE
MERKEZ		POSOF
CUMHURİYET	OBRUCAK	DAMAL

3.5.2.7. “ARAPÇA+ARAPÇA” Kökenli Köy Adları

İki Arapça kelimenin bir araya gelmesi ile oluşan adlardır. Dilimizde kullanım açısından önemli yere sahiptirler.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
HACI+ALİ KÖYÜ		MERKEZ
AŞIK+ZÜLALİ	Suskapmış	POSOF
SEMİHA+ŞAKİR	Terekeme çayış	ÇILDIR
MOLLA+HASAN KÖYÜ		GÖLE

3.5.2.8.“ARAPÇA+TÜRKÇE” Kökenli Köy Adları

Bu defa kelimenin kökünün Arapça diğer kelimenin Türkçe olduğu adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
NEBİ+OĞLU KÖYÜ		MERKEZ
ÖMER+AĞA KÖYÜ		MERKEZ
AŞIK+ŞENLİK	Yakınsu(Suhara)	ÇILDIR
SABAH+OLDU KÖYÜ	Kodas	ÇILDIR
SALİM+BEY		GÖLE
KUBİLAY+BEY		GÖLE
SENEM+OĞLU KÖYÜ		GÖLE
SELAM+VERDİ		HANAK
KALE+ÖNÜ	Ağara	POSOF
SEYİT+ÖREN	Seyitveran	DAMAL

3.5.2.9. “ARAPÇA+FARSÇA” Kökenli Köy Adları

Kelime kökünün Arapça, diğer kelimenin Farsça olduğu adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
HAS+KÖY KÖYÜ		MERKEZ
HAS+KÖY KÖYÜ		MERKEZ
AŞIK+ÜZEYİR	Boşdere	POSOF

3.5.2.10.“FARSÇA” Kökenli Köy Adları

Yalnızca Farsça kelimelerden oluşmuş adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
ÇOBAN+Lİ KÖYÜ		MERKEZ
GÜLİSTAN KÖYÜ		GÖLE

3.5.2.11.“FARSÇA+FARSÇA” Kökenli Köy Adları

Hem kökteki hem de daha sonra gelen kelimenin Farsça olduğu kelimelerdir.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
TAZE+KÖY	Beberek	MERKEZ

3.5.2.12.“FARSÇA+TÜRKÇE” Kökenli Köy Adları

İlk kelimenin Farsça ardından gelen kelimenin ise Türkçe olduğu adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
BAĞ+DAŞAN KÖYÜ	Kırızodamal	MERKEZ
KENAR+BEL		ÇILDIR
KENAR+DERE	Anpur	ÇILDIR
SAZLI+SU	Korabil	ÇILDIR
KALENDER+DERE		DAMAL
ÇOBAN+KÖY		GÖLE
MEŞE+DİBİ KÖYÜ	Moryofkam	GÖLE
TAHTA+KIRAN		GÖLE
ARMUT+VEREN	Papola	POSOF

3.5.2.12.“FARSÇA+ARAPÇA” Kökenli Köy Adları

Az öncede ifade ettiğimiz gibi dilimize yerleşen bu iki dilin bir araya gelerek oluşturdukları adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
ÇARDAK+Lİ KÖYÜ		GÖLE

3.5.2.13.“ÇİNCE+TÜRKÇE” Kökenli Köy Adları

Çince ve Türkçenin bir araya gelmesi ile oluşmuş adlardır. İerde bu şekilde oluşturulmuş bir ad vardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
ÇAY+AĞZI	Oragas	HANAK

3.5.2.14. “ARAPÇA+YUNANCA” Kökenli Köy Adları

Kökendeki kelimenin Arapça diğer kelimenin ise Yunanca olduğu adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
HALİL+EFENDİ		MERKEZ

3.5.2.15.“İTALYANCA+TÜRKÇE” Kökenli Köy Adları

İtalyanca ve Türkçe kelimelerin bir araya gelerek oluşturdukları adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
KAPTAN+PAŞA		MERKEZ

3.5.2.16. “TÜRKÇE+YUNANCA” Kökenli Köy Adları

İlk kelimenin Türkçe, diğer kelimenin ise Yunanca olduğu adlardır. İerde bu şekilde oluşturulmuş bir tane yer adı vardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
AK+KİRAZ KÖYÜ	Kerteneköy	ÇILDIR

3.5.2.17.“YUNANCA” Kökenli Köy Adları

Yalnızca Yunanca olan kelimelerden oluşan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
FİLİZ+Lİ KÖYÜ	Sivin	GÖLE

3.5.2.18. “FARSÇA+TÜRKÇE+FARSÇA” Kökenli Köy Adları

Dilimize yerleşmiş ve kullanım alanı oldukça geniş olan Farça ve Türkçe ile oluşturulmuş adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
HOŞ+DUL+BENT KÖYÜ		GÖLE

3.5.2.19. “TÜRKÇE+SOĞDÇA” Kökenli Köy Adları

Türkçe ve Soğdça kelimelerle olmuş adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
ORTA+KENT	Büyüknakale	HANAK
BAY+KENT	Vahla	POSOF

3.5.2.20. “TÜRKÇE+TÜRKÇE+ARAPÇA+TÜRKÇE” Kökenli Köy Adları

Türkçe ve Arapça kelimelerle oluşturulmuş yer adılandır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
BİN+BAŞI+EMİN+BEY		POSOF

3.5.3. ARDAHAN KÖY ADLARININ ANLAM BAKIMINDAN TASNİFİ

3.5.3.1. “TABİAT VE COĞRAFYA” İle İlgili Kurulan Köy Adları

Genellikle yeryüzü şekilleri, doğaya ait adların ve bunların ifade ettiği kavramların bulunduğu adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
ÇAYIRÇİMEN	Lamyan	POSOF
DERİNDERE	Hüve	POSOF
GÜMÜŞKAVAK	Zindar	POSOF
GÜNBATAN	Benarhev	POSOF
İNCEDERE	Piklop	POSOF
KALKANKAYA	Petovan	POSOF
KUMLUKOZ	Güme	POSOF
SÖĞÜTLÜKAYA	Huremis	POSOF
YAYLAALTI	Satlel	POSOF
YENİKÖY		POSOF
YOLAĞZI	Sinsatip	POSOF
ASMAKONAK	Sanhulye	POSOF
ÇAMBELİ	Sağra	POSOF
ÇAMYAZI	Ohtel	POSOF
GÜRARMUT	Koliskal	POSOF
SÜTOLUK	Satkabel	POSOF
ULUÇAM	Varhana	POSOF
ALAÇAM	Aşağıdikan	HANAK
A. AYDERE		HANAK
BİNBAŞAK	Gügübe	HANAK
ÇAYAĞZI	Oragas	HANAK
ÇİÇEKLİDAĞ	Fayatlı	HANAK
ÇAVDARLI	Viranakale	HANAK
GÜNEŞGÖREN	Kerkeden	HANAK
İNCEDERE	Civantel	HANAK
KARAKALE		HANAK

KOYUNPINARI	Saskere	HANAK
DİLEKDERE	Hosiret	HANAK
ARIKONAK	Könk	HANAK
SAZLIÇAYIR	Ahaşen	HANAK
SERİNKUYU	Denidan	HANAK
SULAKÇAYIR		HANAK
YAMAÇYOLU	Vardosan	HANAK
Yk. AYDERE	Y. Surmal	HANAK
ARPAŞEN KÖYÜ		GÖLE
BALÇEŞME KÖYÜ	Lalavarginis	GÖLE
BELLİTEPE KÖYÜ	Urutköy	GÖLE
BUDAKLI KÖYÜ	Cicor	GÖLE
By. ALTINBULAK KÖYÜ		GÖLE
ÇALIDERE KÖYÜ	Mihkerek	GÖLE
ÇAKILDERE KÖYÜ	Oraklı Kilise	GÖLE
ÇAYIRBAŞI KÖYÜ	Okan	GÖLE
ÇOBANKÖY KÖYÜ		GÖLE
DAMLASU KÖYÜ	Sasadeli	GÖLE
DERE YOLU KÖYÜ	Salut	GÖLE
DİLEKÇAYIR KÖYÜ		GÖLE
DURANÇAM KÖYÜ	Himiskan	GÖLE
DURUCASU KÖYÜ	Kırdamal	GÖLE
ESENBOĞAZ KÖYÜ	Kelpikör	GÖLE
GÜNORTA KÖYÜ	Kızıl Kilise	GÖLE
ESENYAYLA KÖYÜ		GÖLE
KAYAALTI KÖYÜ	Poladik	GÖLE
KARLIYAZI KÖYÜ	Kirziyan	GÖLE
KUZUPINARI KÖYÜ	Konk	GÖLE
Kç. ALTINBULAK KÖYÜ	Harabe Altınbulak	GÖLE
MEŞEDİBİ KÖYÜ	Moryofkam	GÖLE
SAMANDÖKEN KÖYÜ	Sinot	GÖLE

SERİNÇAYIR KÖYÜ	Çölpenek	GÖLE
TOPTAŞ KÖYÜ		GÖLE
UĞURTAŞI KÖYÜ	Dört Kilise	GÖLE
YAĞMUROĞLU KÖYÜ		GÖLE
BURMADERE	Sors	DAMAL
DEREKÖY KÖYÜ		DAMAL
İKİZDERE KÖYÜ	Nunus	DAMAL
AKÇAKALE KÖYÜ		ÇILDİR
ALDARI KÖYÜ		ÇILDİR
AKKIRAZ KÖYÜ	Kerteneköy	ÇILDİR
BAŞKÖY KÖYÜ		ÇILDİR
DİKSEKKAYA KÖYÜ	Zeredük	ÇILDİR
DOĞANKAYA KÖYÜ	Hilevan	ÇILDİR
EŞMEPINAR KÖYÜ	Purut	ÇILDIR
GÖLBELEN KÖYÜ	Urta	ÇILDİR
GÖLEBAKAN KÖYÜ	Meredis	ÇILDIR
KARAKALE KÖYÜ		ÇILDİR
KAŞLIKAYA KÖYÜ	Vartmana	ÇILDİR
KAYABEYİ KÖYÜ	Yerliçayış	ÇILDİR
KENARDERE KÖYÜ	Anpur	ÇILDİR
KURTKALE KÖYÜ		ÇILDİR
KUZUKAYA KÖYÜ		ÇILDİR
SABAHOLDER KÖYÜ	Kodas	ÇILDİR
SAZLISU KÖYÜ	Korabil	ÇILDİR
TAŞDEĞİRMEN KÖYÜ	Çamdira	ÇILDİR
YILDIRIMTEPE KÖYÜ	Rabat	ÇILDİR
KARAGÖL		MERKEZ
ALTAŞ KÖYÜ	Ur	MERKEZ
ARDIÇDERE KÖYÜ	Y. Toreshev	MERKEZ
BALIKÇILAR KÖYÜ	Duduna	MERKEZ
BEŞİKTAŞ KÖYÜ	Micic	MERKEZ
ÇAMLIÇATAK KÖYÜ	Gölebert	MERKEZ

ÇATALDERE KÖYÜ	Kunzulut	MERKEZ
ÇATALKÖPRÜ KÖYÜ	Şadivan	MERKEZ
ÇETİNSU KÖYÜ	Beberek	MERKEZ
ÇİMENKAYA KÖYÜ	Aş. Toreshev	MERKEZ
DAĞCI KÖYÜ	Tikoş	MERKEZ
DAĞEVİ KÖYÜ	Dibat	MERKEZ
DERİNDERE KÖYÜ	Hüve	MERKEZ
GÜRÇAYIR KÖYÜ	Şapkara	MERKEZ
GÜZCİMENİ KÖYÜ		MERKEZ
HÇ. HASKÖY		MERKEZ
KARTALPINAR KÖYÜ	Fahrel	MERKEZ
KAZLIKÖY KÖYÜ	Pişhaskom	MERKEZ
KOCAKÖY KÖYÜ		MERKEZ
ORTAGEÇİT KÖYÜ	Sazara	MERKEZ
OTBİÇEN KÖYÜ	Kımlı	MERKEZ
OVAPINAR KÖYÜ	Bağdat	MERKEZ
SAMANBEYLİ KÖYÜ	Sığırpet	MERKEZ
SARIYAMAÇ KÖYÜ	Siraskom	MERKEZ
SUGÖZE KÖYÜ	Kç. Cincirop	MERKEZ
SULAKYURT KÖYÜ	Sarzop	MERKEZ
TAŞLIDERE KÖYÜ	Bangis	MERKEZ
TAZEKÖY KÖYÜ	Beberek	MERKEZ
TEPESUYU KÖYÜ	Gürcübey	MERKEZ
UZUNOVA KÖYÜ	Manyok	MERKEZ
YALNIZÇAM KÖYÜ		MERKEZ
YAYLACIK KÖYÜ		MERKEZ
YOKUŞDİBİ KÖYÜ	Lori	MERKEZ

3.5.3.2. “MADENLER VE DEĞERLİ TAŞLAR” İle İlgili Kurulan Köy Adları

Yeryüzünde var olan maddelerin, değerli olarak kabul edilen taşların ve bunların ifade ettikleri kavramların oluşturdukları adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
E. DEMİRKAPI KÖYÜ		GÖLE
K. ALTINBULAK KÖYÜ	Harabe Altıbulak	GÖLE
TAHTAKIRAN KÖYÜ		GÖLE
Y. DEMİRKAPI KÖYÜ		GÖLE
KURŞUNÇAVUŞ KÖYÜ	Sece	POSOF
TUNÇOLUK KÖYÜ	Panik	MERKEZ
GÜMÜŞKAVAK	Zindar	POSOF

3.5.3.3. “SAYILAR” İle İlgili Kurulan Köy Adları

Rakamlar ve bunlarla oluşturulan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
BİNBAŞAK	Gügübe	HANAK
BİNBAŞAR KÖYÜ	Murikan	MERKEZ

3.5.3.4. “RENKLER” İle İlgili Kurulan Köy Adları

Doğada var olan renkler, bu renklere insanların yüklemiş olduğu anımlarla oluşturulan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
AL KÖYÜ		POSOF
GÜMÜŞKAVAK	Zindar	POSOF
SARIÇİEK	Hırtuş	POSOF
SARIDARI	Tepezümde	POSOF
ALAÇAM	Aş. Dikan	HANAK
KARAKALE		HANAK

AKÇAKALE KÖYÜ		ÇILDİR
AKÇİL KÖYÜ	Colit	ÇILDİR
ALDARI KÖYÜ		ÇILDİR
AKKIRAZ KÖYÜ	Kerteneköy	ÇILDİR
KARAGÖL		MERKEZ
AKYAKA KÖYÜ	Kodishara	MERKEZ
ALAGÖZ KÖYÜ		MERKEZ
ALTAŞ KÖYÜ	Ur	MERKEZ
SARIYAMAÇ KÖYÜ	Siraskom	MERKEZ

3.5.3.5. “AĞAÇ ADLARI” İle İlgili Kurulan Köy Adları

Ağaçların isimleri ve insanlara ifade ettikleri ve hatta insanların onlara yüklemiş oldukları kavramlarla oluşturulan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
ÇAMBELİ	Sağra	POSOF
ÇAMYAZI	Ohtel	POSOF
GÜMÜŞKAVAK	Zindar	POSOF
KAYINLI	Şulgavur	POSOF
SÖĞÜTLÜKAYA	Huremis	POSOF
ULUÇAM	Varhana	POSOF
ALAÇAM	Aş. Dikan	HANAK
DURANÇAM KÖYÜ	Himiskan	GÖLE
MEŞEDİBİ KÖYÜ	Moryafkam	GÖLE
ÇAMLİÇATAK KÖYÜ	Gölebert	MERKEZ
YALNIZÇAM KÖYÜ		MERKEZ

3.5.3.6. “MEYVE ADLARI” İle İlgili Kurulan Köy Adları

Meyve adları ile kurulan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
ARMUTVEREN	Papola	POSOF
GÜRARMUT	Koliskal	POSOF

ÇAKIRÜZÜM KÖYÜ	Muzarat	GÖLE
AKKIRAZ KÖYÜ	Kerteneköy	ÇILDİR

3.5.3.7. “TAHILLAR” İle İlgili Kurulan Köy Adları

İl, tahillar açısından zengin bir yöre olması nedeniyle bu anlamda adların verilişi de etkilenmiştir.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
SARIDARI	Tepezümde	POSOF
BİNBAŞAK	Gügübe	HANAK
ÇAVDARLI	Viranakale	HANAK
ARPAŞAN KÖYÜ		GÖLE
ALDARI KÖYÜ		ÇILDİR

3.5.3.8. “ÇİÇEK ADLARI” İle İlgili Kurulan Köy Adları

Çiçek adları ve bu adların insanlara ifade ettikleri kavramlarla kurulan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
SARIÇİÇEK	Hırtus	POSOF
ÇİÇEKLİDAĞ	Fayatlı	HANAK
DEDEGÜL KÖYÜ		MERKEZ
EDEGÜL KÖYÜ		MERKEZ

3.5.3.9. “ARAÇ-GEREÇ ADLARI” İle İlgili Kurulan Köy Adları

Günlük hayatta kullanılan ve insanlar için hayatı kolaylaştıran araç-gereçlerle kurulan köy adlarıdır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
DEMİRDÖVEN	Varzina	POSOF
SÜNGÜLÜ	Arila	POSOF
TAŞKIRAN	Gerguzuban	POSOF
YÜNBÜKEN		HANAK
ESKİKILIÇ KÖYÜ	Kirpeşen	DAMAL
TAHTAKIRAN KÖYÜ		GÖLE

KOTANLI KÖYÜ	Sikirip	ÇILDİR
OTBİÇEN KÖYÜ	Kımlı	MERKEZ

3.5.3.10. "HAYVANLAR" İle İlgili Kurulan Köy Adları

Hayvansal verimin en çok olduğu yörelerden biri olan ilimizde hayvan adları önemli yer kapsar.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
ALABALIK	Sayho	POSOF
ARILI	Zedezümde	POSOF
ARIKONAK	Könk	HANAK
KUZUPINARI KÖYÜ	Konk	GÖLE
KURTKALE KÖYÜ		ÇILDİR
KUZUKAYA KÖYÜ		ÇILDR
A.KURTOĞLU KÖYÜ		MERKEZ
BALIKÇILAR KÖYÜ	Duduna	MERKEZ
KARTALPINAR KÖYÜ	Fahrel	MERKEZ
KAZLIKÖY KÖYÜ	Pişhaskom	MERKEZ
Y.KURTOĞLU KÖYÜ		MERKEZ

3.5.3.11. "AKRABALIK ADLARI" İle İlgili Kurulan Köy Adları

Aile ve akrabalığın çok büyük önem arz ettiği toplumumuzda akrabalık adları da oldukça genişştir.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
DEDEŞEN	Gümüşparmak	GÖLE
SANEMOĞLU KÖYÜ		GÖLE
TELLİOĞLU KÖYÜ		GÖLE
YAĞMURÖĞLU KÖYÜ		GÖLE
ATA MAH.	Aş Gündes	DAMAL
Aş.KURTOĞLU		MERKEZ
BAYRAMOĞLU		MERKEZ

DEDEGÜL		MERKEZ
Yk. KURTOĞLU		MERKEZ

3.5.3.12.“RÜTBE VE MEVKİ ADLARI” İle İlgili Kurulan Köy Adları

Askeri sistemin büyük önem taşıdığı bir ülkede yaşıyoruz. Özellikle tarihi açıdan baktığımızda bu ilin yaşadığı sıkıntılar, tarihi gerçekler göz önüne alındığında rütbeler ve mevkiler daha çok önem kazanıyor.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
BİNBAŞI EMİNBEY		POSOF
KURŞUN ÇAVUŞ	Sece	POSOF
KAPTANPAŞA		MERKEZ
ÖMER AĞA KÖYÜ		MERKEZ

3.5.3.13.“VÜCUT KİSİMLARI VE ORGANLAR” İle İlgili Kurulan Köy Adları

İnsanın doğayla mücadeleşi doğayla birleşmesi ile daha kolaylaşmıştır. İşte bu durumda doğa ve insan adları birleşmiştir. İnsan doğaya kendinden bir şeyler katmıştır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
BALGÖZE	Çıldırıt	POSOF
ÇAMBELİ	Sağra	POSOF
ÖZBAŞI	Ginya	POSOF
TÜRKGÖZÜ	Bedile	POSOF
YOLAĞZI	Sinsatip	POSOF
YURTBAŞI	Sakabul	POSOF
BAŞTOKLU	Y. Dikan	HANAK
ÇAYAĞZI	Oragas	HANAK
BAŞKOY KÖYÜ		ÇILDİR
KAŞLIKAYA KÖYÜ	Vartmana	ÇILDİR
KENARBEL KÖYÜ		ÇILDİR
AĞZİPEK KÖYÜ	By. Cincirop	MERKEZ
ALAGÖZ KÖYÜ		MERKEZ
ÇALABAŞ KÖYÜ		MERKEZ

3.5.3.14.“DİN” İle İlgili Kurulan Köy Adları

Dini duygular ülkemizde önemli yere sahiptir. Bu da insanların yaşam biçimine yansımıştır. İnsanlara ve yerlere verilen adlarda de bu kavramlar kullanılmaktadır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
MOLLAHASAN KÖYÜ		GÖLE
HACI ALİ KÖYÜ		MERKEZ

3.5.3.15.“YAPI ADLARI VE YAPI KISIMLARI” İle İlgili Kurulan Köy Adları

Yapı adları ve buların önemli bölümleri ile ilgili kurulan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
ASMAKONAK	Sanhulye	POSOF
KUMLUKOZ	Güme	POSOF
ARIKONAK	Könk	HANAK
KARAKALE		ÇILDİR
AĞILLI KÖYÜ	Hamaş	ÇILDİR
KARAKALE KÖYÜ		GÖLE
KÖPRÜLÜ	Koravenk	GÖLE
BALÇEŞME KÖYÜ	Lalavarginis	GÖLE
KALECİK KÖYÜ		GÖLE
YİĞİTKONAĞI KÖYÜ	Türkeşen	GÖLE
AKÇAKALE KÖYÜ		ÇILDİR
KURTKALE KÖYÜ		ÇILDİR

3.5.3.16.“KALE, HİSAR, ÖREN” Adları İle İlgili Kurulan Köy Adları

Tarihi açıdan anlam ifade eden ve geçmişe ışık tutan yapıların adları ile kurulan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
KARAKALE		HANAK
SEYİRÖREN KÖYÜ	Seyitveran	DAMAL

AKÇAKALE KÖYÜ		ÇILDİR
KARAKALE KÖYÜ		ÇILDİR
KURTKALE KÖYÜ		ÇILDİR

3.5.3.17. "KÖY ADI" İle İlgili Kurulan Köy Adları

Köy adı ile tamamlanan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
KOLKÖY		POSOF
YENİKÖY		POSOF
ÇOBANKÖY KÖYÜ		GÖLE
YENİKÖY KÖYÜ		GÖLE
DEREKÖY KÖYÜ		DAMAL
TEPEKÖY KÖYÜ		DAMAL
BAŞKÖY KÖYÜ		ÇILDİR
KAZLIKÖY KÖYÜ	Pişhaskom	MERKEZ
TAZEKÖY KÖYÜ	Beberek	MERKEZ
YÇ. HASKÖY KÖYÜ		MERKEZ
KOCAKÖY KÖYÜ		MERKEZ
HÇ. HASKÖY KÖYÜ		MERKEZ

3.5.3.18. "MADDE TÜRLERİ" İle İlgili Kurulan Köy Adları

Doğada var olan maddeler ve bunların yapısal özellikleri ile kurulan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
DEMİRDÖVEN	Varzina	POSOF
GÜMÜŞKAVAK	Zindar	POSOF
KURŞUNÇAVUŞ	Sece	POSOF
TAŞKIRAN	Gerguzuban	POSOF
ÇAKILDERE KÖYÜ	Oraklı Kilise	GÖLE
TAHTAKIRAN KÖYÜ		GÖLE
UGURTAŞI KÖYÜ	Dört Kilise	GÖLE
Yn.DEMİRKAŞI KÖYÜ		GÖLE

KAŞLIKAYA KÖYÜ	Vartmana	ÇILDİR
TAŞDEĞİRMEN KÖYÜ	Çamdira	ÇILDİR
TAŞLIDERE KÖYÜ	Bangis	MERKEZ
TUNÇOLUK KÖYÜ	Panik	MERKEZ
By. ALTINBULAK KÖYÜ		GÖLE

3.5.3.19. "SOYUT KAVRAMI İFADE EDEN" İle İlgili Kurulan Köy Adları

Soyut kavamlar hayatımızda önemli yere sahiptir. Özellikle inançlarla ilgili soyut kavamlar daha çok kullanılmaktadır. "Soyut düşünceler tasarlamak ve onları ifade etmek dilin insana sağladığı en büyük yarardır. Dünyanın sunduğu görünümden şu ya da bu yönde bir felsefe yaratmak için kelimelerin belirttiği düşünceleri soyut kilmak gerekmıştır."⁷⁰

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
GÖNÜLAÇAN	Şuvaskal	POSOF
GÜVENOCAK KÖYÜ	Zinzal	ÇILDİR
YALNIZÇAM KÖYÜ		MERKEZ

3.5.3.20. "SIFAT, FİİL, ZARF GİBİ SÖZCÜK TÜRLERİ" İle İlgili Kurulan Köy Adları

Sıfat, fiil, zarf gibi sözcükler hayatı daha anlamlı ifade etmemizi sağlar. Bu kavamlarla kurulmuş adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
AKBALLI	Obul	POSOF
ALABALIK	Sayho	POSOF
AL KÖYÜ		POSOF
ARMUTVEREN	Papola	POSOF
ASMAKONAK	Sanhulye	POSOF
AŞIK ÜZEYİR	Boşdere	POSOF
AŞIK ZÜLALİ	Suskapmış	POSOF
ÇAKIRKOÇ	Mereköy	POSOF

⁷⁰ J.V. Vendryes, Çeviren: VARDAR Berke, **Dil ve Düşünce**, Multilingual Yay., İstanbul 2001, s. 29

ÇAMYAZI	Ohtel	POSOF
DEMİRDÖVEN	Varzina	POSOF
GÜMÜŞKAVAK	Zindar	POSOF
GÜRARMUT	Koliskal	POSOF
İNCEDERE	Piklop	POSOF
KIR KÖY		POSOF
KOL KÖY		POSOF
KUMLUKOZ	Güme	POSOF
KURŞUNÇAVUŞ	Sece	POSOF
SARIÇİÇEK	Hırtus	POSOF
SARIDARI	Tepezümde	POSOF
SÖĞÜTLÜKAYA	Huremis	POSOF
ÜÜ.UÇAM	Varhana	POSOF
ÇİÇEKLİDAĞ	Fayatlı	HANAK
ÇİMLİÇAYIR		HANAK
İNCEDERE	Civantel	HANAK
SAZLIÇAYIR	Ahaşen	HANAK
SERİNKAYA		HANAK
SULAKÇAYIR		HANAK
BALÇEŞME	Lalavarginis	GÖLE
BUDAKLI KÖYÜ	Cicor	GÖLE
By. ALTINBULAK KÖYÜ		GÖLE
ÇALIDERE KÖYÜ	Mihkerek	GÖLE
DÖLEKÇAYIR KÖYÜ	Pülemör	GÖLE
ESENYAYLA KÖYÜ	Karatavuk Köyü	GÖLE
KARLIYAZI KÖYÜ	Kirziyan	GÖLE
SERİNÇAYIR KÖYÜ	Çölpenek	GÖLE
SÜRGÜGÜDEN KÖYÜ	Hıve	GÖLE
YENİKÖY KÖYÜ		GÖLE
BURMADERE	Sors	DAMAL
ESKİKILIÇ KÖYÜ	Kirpeşen	DAMAL
TEPEKÖY KÖYÜ		DAMAL

YENİ Mah.		ÇILDİR
AKKIRAZ KÖYÜ	Kerteneköy	ÇILDİR
KARAKALE KÖYÜ		ÇILDİR
KAŞLIKAYA KÖYÜ	Vartmanı	ÇILDİR
KENARDERE KÖYÜ	Anpur	ÇILDİR
KUZUKAYA KÖYÜ		ÇILDİR
SAZLISU	Korabil	ÇILDİR
Yn. BEYREHATUN KÖYÜ		ÇILDİR
KAPTANPAŞA		MERKEZ
KARAGÖL		MERKEZ
YENİ Mah.		MERKEZ
AÇIKYAZI KÖYÜ	Alabala	MERKEZ
AKYAKA KÖYÜ	Kodishara	MERKEZ
ALAGÖZ KÖYÜ		MERKEZ
ALTAŞ KÖYÜ	Ur	MERKEZ
ARDIÇDERE KÖYÜ	Y. Toreshev	MERKEZ
ÇAMLIÇATAK KÖYÜ	Gölebert	MERKEZ
ÇATALDERE KÖYÜ	Kunzulut	MERKEZ
ÇATALKÖPRÜ KÖYÜ	Şadıvan	MERKEZ
ÇETİNSU KÖYÜ	Beberek	MERKEZ
ÇİMENKAYA KÖYÜ	Aş. Toreshev	MERKEZ
DERİNDERE KÖYÜ	Hüve	MERKEZ
GÜRÇAYIR KÖYÜ	Şapkara	MERKEZ
KARTALPINAR KÖYÜ	Fahrel	MERKEZ
KAZLI KÖY	Pışhaskom	MERKEZ
KOCAKÖY KÖYÜ		MERKEZ
ORTAGEÇİT KÖYÜ	Sazara	MERKEZ
SARIYAMAÇ KÖYÜ	Siraskom	MERKEZ
SULAKYURT KÖYÜ	Sarzop	MERKEZ
TAŞLİDERE KÖYÜ	Bangis	MERKEZ
TAZEKÖY KÖYÜ	Beberek	MERKEZ

3.5.3.21.“MADDELERİN FİZİKSEL VE KİMYASAL ÖZELLİKLERİ” İle İlgili Kurulan Köy Adları

Maddelerin fiziksel ve kimyasal özelliklerini ifade eden kavramlarla kurulan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
DAMLASU KÖYÜ	Sasadel	GÖLE
DURUCASU KÖYÜ	Kırdamal	GÖLE
E.DEMİRKAPI KÖYÜ		GÖLE
Y. DEMİRKAPI KÖYÜ		GÖLE
TAŞDEĞIRMEN KÖYÜ	Çamdırı	ÇILDIR

3.5.3.22.“İNSAN KAYNAKLI ADLAR” İle İlgili Kurulan Köy Adları

İnsanlar yaşadıkları her ortama kendileriyle ilgili kavramları adapte ederler. İşte bu kavramlar, önemli kişilerin adları v.s. ile kurulan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
BALGÖZE	Çıldırıt	POSOF
BAYKENT	Vahla	POSOF
GÖNÜLAÇAN	Şuvaskal	POSOF
TÜRKGÖZÜ	Bedile	POSOF
YOLAĞZI	Sinsatip	POSOF
ALTIN EMEK	Konduravul	HANAK
ÇAYAĞZI	Oragas	HANAK
GÜNEŞGÖREN	Kekreden	HANAK
SEVİMLİ	Vel	HANAK
BELLİTEPE KÖYÜ	Urutköy	GÖLE
ÇAYIRBAŞI KÖYÜ	Okan	GÖLE
DEDEKILIÇ KÖYÜ	Keşar	GÖLE
ESENBOĞAZ KÖYÜ	Kelpikör	GÖLE
ÇAYIRBAŞI		DAMAL
İKİZDERE KÖYÜ	Nunus	DAMAL
AKÇİL KÖYÜ	Colit	ÇILDIR
Aş. CAMBAZ KÖYÜ		ÇILDIR

BAŞKÖY KÖYÜ		ÇILDİR
DOĞANKAYA KÖYÜ	Hilevan	ÇILDİR
GÖLEBAKAN KÖYÜ	Meredis	ÇILDİR
GÜVENOCAK KÖYÜ	Zinzal	ÇILDİR
KAŞLIKAYA KÖYÜ	Vartmana	ÇILDİR
KAYABEYİ KÖYÜ	Yerliçayış	ÇILDİR
KENARBEL KÖYÜ		ÇILDİR
AĞZIPEK KÖYÜ	By. Cincirop	MERKEZ
ALAGÖZ KÖYÜ		MERKEZ
ÇALABAŞ KÖYÜ		MERKEZ
DEDEGÜL KÖYÜ		MERKEZ
GÜZELYURT KÖYÜ		MERKEZ
SUGÖZE KÖYÜ	Kç. Cincirop	MERKEZ
UZUNOVA KÖYÜ	Manyok	MERKEZ
YALNIZÇAM KÖYÜ		MERKEZ

3.5.3.23.“YER-YÖN BİLDİREN KELİMELER” İle İlgili Kurulan Köy Adları

Yer-yön bildiren kelimelerle kurulan adlardır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
KALEÖNÜ	Ağara	POSOF
YAYLAALTI	Satlel	POSOF
Aş. AYDERE		HANAK
ÇAYAĞZI	Oragas	HANAK
YAMAÇYOLU	Vardosan	HANAK
Yk. AYDERE	Yk. Surmal	HANAK
DEREYOLU KÖYÜ	Salot	HANAK
Kç. ALTINBULAK KÖYÜ	Harabe Altınbulak	GÖLE
Yk. CAMBAZ KÖYÜ		ÇILDİR
Aş. KURTOĞLU KÖYÜ		MERKEZ
Yk. KURTOĞLU KÖYÜ		MERKEZ

3.5.3.24. "MEVSİM ADLARI" İle İlgili Kurulan Köy Adları

Özellikle kış mevsiminin yoğunlukla yaşadığı şehrimizde mevsim adları genelde kış ayıyla ilgili olarak kullanılmıştır.

<u>YENİ KÖY ADI</u>	<u>ESKİ KÖY ADI</u>	<u>İLÇESİ</u>
GÜZCİMENİ KÖYÜ		MERKEZ

Yukarıda tasnif ettiğimiz bazı adların anlamlarına bakalım:

1. **Dôlekçayır:** Dôlek; 1. Sabit, berkarar, bâki. 2. Mutemet, dürüst. 3. Temkinli. 4. Sakin ve itaatli. 5. Elverişli, uygun. 6. Usta, kurnaz. 7. Çok döl veren. 8. Dağların üzerinde nispeten küçük ölçüdeki düzlükler. 9. Ön ad. 10. Soy adı.⁷¹
2. **Börk:** E.O. 'bir nevi kalpak' DS 770, TS 667-669, R.E. KOÇU 1967/69 s. 45-46 <ET. Börk a.m. G. Doerfer 1965 II, no. 737, Clauson 1972 s. 362. " Andan kapuya getürdüler, ak börk geydürdüler, adın yeniçeri kodilar." (F. Giese 1929 (890/1485) s. 50). " Bahiyollar bir Kelolan. Başında börkü var, sırtında abası var. (A. Caferoğlu 1948 s.60).⁷²
3. **Çat:** 1. 'Sert bir şeyin kırılırken veya vurulurken çıkan ses' <ET. Çat a.m. Clauson 1972 s. 401. AD.Çat 2. ' İki derenin birleştiği yer; yolun ikiye ayrıldığı yer' DS 1086-87.⁷³
4. **Dedekılıç(i):** ' Boyunduruk ve sapanı birbirine bağlayan kayış halkaya geçirilen ağaç çivi DS 1398 < A. Tietze 1957 no. 214'e göre Bulg. Tegliç a.m. kelimesinden, fakat Ch. Tzitzilis 1987g no. 180'e göre doğruda doğruya ve halk etimolojisi tesirler ile Yun. Κάτακλειδι (katakleidi) a.m. *dan, krş. Gedaklı.⁷⁴
5. **Papula:** Yakıksız.(Bor-Ng.)⁷⁵
6. **Suhara:** Ladin ağacının kozalarının yere düşerek oluşturduğu mantar.(Yavuz *Şavşat-Ar.)⁷⁶

⁷¹ EROL Aydıl, **Adlarımız, Şarkılarla Şiirlerle, Türkülerle ve Tarihi Örneklerle**, Turan Kültür Vakfı, İstanbul 1999, s.298-299

⁷² TIETZE Andreas, **Tarihi ve Etimolojik Türkiye Türkçesi Lugati cilt 1 A-E**, Simurg Yay., İstanbul 2002, s. 381-382

⁷³ a.g.e. s. 480-481

⁷⁴ a.g.e. s. 573

⁷⁵ **Türkiye'de Halk Ağzından Derleme Sözlüğü IX L-R**, TDK, Yay., Ankara Üny. Bas.-1993 2. Baskı, Sayı: 211/9, s. 3394.

⁷⁶ a.g.e. S-T, s. 3689

7. Çıldır: (I) Zarı soyulmuş ceviz içi (* Arapkir-Ml.). (II) Abla (* Foça-İz). (III) Düğün: Bu akşam çıldıra davetliyim (Hebeliada-İst.). (IV) Çelik çomak oyununda çeliğin dikilmesi şekli. (Devri * Bucak-Brd.;-Bo.; Büyüçekmece-İst.; Hisarcık * Yayladağı-Hat.)⁷⁷
8. Urut: Kuru-geçen yıldan kalma ot için-. Bk: arut-II, 79-19.⁷⁸
9. Bayat: 1) 22 Oğuz bölüğünden biri. 2) Tanrıya verilen ad.(Arguca). I,56-15 , III, 171-12, 171-13;⁷⁹
10. Sağıra: Sakırga L⁸⁰
11. Sakurga (I): (Sağırlak, sağra, sakırğa-1, sakırtlak) Kene. (Büyükhacılar-Isp.;Fili *Biga, *Lapseki-Çkl.; Es.; *Kandıra-Kc.; *Ladik-Sm.; *Antakya-Hat.; Avşar köyleri * Pınarbaşı-Ky.: Bahçeli * Bor- Nğ.; * Mut köyleri- İş.; *Lüleburgaz-Krk.)⁸¹
12. Baska: Bel korsası: Kızın baskası küçüldü.(-Ur.)⁸²
13. Lağız: (Lagoz, lağuz, lavus, lavust, lavuz). Misir, misir unu (* Vakfikebir-Tr.). (Lagoz): (* Sürmene-Tr.). (Lağuz): (Şimişirli, Güneyce* İlkizdere-Rz). (Lavus): (-Ky.). (Lavust): (Limanköy *Çayeli-Rz). (Lavuz): (* Safranbolu-Zn.)⁸³
14. Ağara: Avare, işsiz, boş gezen.(Cumalıkızık-Brs.)⁸⁴
15. Kundik: (I) Gömü.(* Kemalize-Rz.). (II) Kambur. (* Kemalize-Ezc.).⁸⁵
16. Sece: Dolap yerleri. (* Kadınhanı-Kn.)⁸⁶

Anadolu köy adlarının incelenmesi sonucunda, Türklerin yerleşme yerlerine ad verirken önce çevreden, ikinci planda da bireyden, insandan yararlandıkları gerçeği meydana çıkmaktadır ki, burada, başka alanlardaki adlandırmalarla yakın bir paralellik görülmektedir.⁸⁷

⁷⁷ a.g.e. C-Ç, s. 1171

⁷⁸ Çev: ATALAY Besim, *Divanü Lügat-it-Türk Dizin “Endeks” IV*, 3. baskı, TDK, Yay: 524, s. 699.

⁷⁹ a.g.e. s. 524

⁸⁰ **Türkiye’de Halk Ağzından Derleme Sözlüğü IX L-R**, T.D.K. Yay., Ankara Ünv. Basımevi-1993 2. Baskı, Sayı: 211/9, s. 3514

⁸¹ a.g.e. s. 3519

⁸² a.g.e. s.541

⁸³ a.g.e. s.3058

⁸⁴ a.g.e. s.82

⁸⁵ a.g.e. s.3001

⁸⁶ a.g.e. s.3563

⁸⁷ AKSAN Doğan, *Dilbilim ve Türkçe Yazılıları*, Multilingual Yay., İstanbul 2004, s.154

SONUÇ:

Bu çalışmamızda Iğdır ve Ardahan yer adlarını ele alarak yapı, Anlam ve köken bakımından inceledik. Iğdır'a bağlı 4 ilçe ve 233 köy adı ve Ardahan'a bağlı 5 ilçe ve 255 köy adı tahlil edildi. İncelememizden çıkan sonuç: Iğdır ve Ardahan'ın il olduktan sonra birçok yerleşim yerinin değiştiği, köylerin illere bağlanarak mahalle konumuna getirildiği ve değişen isimlerin genellikle yabancı kelimeler olup Türkçe kelimelerle değiştirildiklerini gördük. Bunun yanı sıra genel olarak çalışmamız dahilinde bakıldığımda, yer adları verilirken o bölgede önemli kabul edilen kişi adları, o bölgeyi tanımlayan, anlatan adlar, o bölgenin yerel halkın çoğunlukla kullandığı ve genellikle kültürel değer taşıyan, o bölgeye yakın herhangi bir göl, nehir ya da ırımk gibi adlar, o bölgede çok bulunan meyve ya da maden adlarının dikkate alındığını gördük. Tabi bu adlar üzerinden tarihten gelen etkileri de unutmamak gereklidir. Çünkü ülkemizin her yerinde olduğu gibi bu sınır illerimizin de geçmişi şanlı ve derindir.

Yer adları verildiği yerin tarihini ve kültürünü ifade eder. Bu anlamda ad verildiği yerle, o yerin insanı ve kültüryle bütünsür. Eğer yer adları değiştirilecekse bunun önemli araştırmalarдан sonra yapılması gerektiği kanaatindeyiz.

Bu çalışmamızın gelecekteki çalışmalara ışık tutması ümidiyle.

KAYNAKÇA:

- ACAR** Ziya Zakir, **Her Yönüyle İğdir**, Ajans Anatolia-Ankara, Ocak 2006.
- AKSAN** Doğan, **Dilbilim ve Türkçe Yazılıları**, Multilingual Yay., İstanbul 2004.
- AKSAN** Doğan, **Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim**, TDK Yay. Ankara 2003.
- ALAGÖZ** Cemal Arif, **Türkiye Yer Adları Üzerine Bazı Düşünceler**, **Türk Yer Adları Sempozyumu Bildirileri**, 11-13 Eylül 1984, Ankara, Kültür ve Turizm Bakanlığı Millî Folklor Araştırma Dairesi Yayınları:60, Seminer, Kongre Bildirileri Dizisi:17. s.11-23, s.11
- BANARLI** Nihat Sami, **Türkçenin Sırları**, Kubbealtı Neşriyat, İstanbul 2007.
- BANGUOĞLU** Tahsin, **Türkçenin Grameri**, TDK Yay. Ankara 2007.
- CEVİZOĞLU** Hüseyin, **Coğrafyadan Tarihe, Türk Tarihi İçinde Doğu Anadolu**, Türkiye Stratejik Araştırmalar ve Eğitim Merkezi Yay. İstanbul-1991, s.52, kroki 18.
- ÇELEBİ** Ümmühan, **Sakarya İli Yerleşim Yerleri Adları**, Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Selçuk KIRBAÇ, Sakarya-2007. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi)
- ÇETİN** Engin, **Divanü Lügati't-Türk'teki Yiyecek İçecek Adları ve Bu Adların Türkiye Türkçesindeki Görünümleri**, Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt 14, Sayı 2, 2005. s.185-200.
- ÇETİNKAYA** Nihat, **İğdir Tarihi(Tarih, Yer Adları ve Bazı Oymaklar Üzerine)**, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı, İstanbul 1996.
- ATALAY** Besim. **Divanü Lûgat-it-Türk Dizin "Endeks"** IV, 3. baskı, T. D. K. Yay: 524.
- DEMİR** Nurettin - **YILMAZ** Emine, **Türk Dili El Kitabı**, Grafiker Yay., Ankara 2005.
- DEVELLİOĞLU** Ferit, **Osmanlıca- Türkçe Ansiklopedik Lugat**, Aydın Kitabevi, Ankara 2007.
- EKER** Süer, **Çağdaş Türk Dili**, Grafiker Yay., Ankara 2006.
- EREN** Hasan, **Türk Dilinin Etimolojik Sözlüğü**, Bizim Büro Basım Evi, Ankara 1999.
- ERGİN** Muhammet, **Türk Dil Bilgisi**, Bayrak Yay. İstanbul 2005.
- EROL** Aydil, **Adlarımız Şarkılarla Şiirlerle Türkülerle ve Tarihi Örneklerle**, Turan Kültür Vakfı, İstanbul 1999.

ERSÖZ Mehmet, Sosyolojik Yönden Türk Yer Adları, **Türk Yer Adları Sempozyumu Bildirileri**, 11-13 Eylül 1984, Ankara, Kültür ve Turizm Bakanlığı Millî Folklor Araştırma Dairesi Yayınları:60, Seminer, Kongre Bildirileri Dizisi:17, s. 43-53, s.43

GÜLEN SOY Tuncer, Türk Kişi Adlarının Dil ve Tarih Açılarından Önemi, **Türk Dili Dergisi**, s.565, Ocak 1999.

GÜLEN SOY Tuncer, **Türkçe El Kitabı**, Akçağ Yay. Ankara 2000.

GÜLLÜDAĞ Nesrin, “Trabzon Yer Adları Üzerine Bir Değerlendirme”, **Trabzon ve Çevresi Uluslararası Tarih-Dil-Edebiyat Sempozyumu**. Mayıs 2006, (1 -7) (Yayınlanmamış bildiri)

GÜNDÖĞDU Hamza, **Kaleler ve Kuleler Kenti Ardahan**, T.C. Ardahan Valiliği Kültür Yayınları No:4, Ankara-2000.

GÜNER İbrahim, **İlimiz İğdır**, İğdır İl Milli Eğitim Müdürlüğü Koruma ve Yaşatma Derneği Yay. No:1, İğdır-1993.

ILGAR K. Mehmet, **Kars'ta Boy ve Oymaklardan Kalma Köy Adları**, **Türk Kültürü Dergisi**, Sayı: 22, Ağustos-1984, s. 196-199, s. 196

KAMİL Erkân, **Değiştirilen Köy İsimleri**, **Erciyes Ayhık Fikir ve Sanat Dergisi**. Yıl:2, Sayı:15, 1979. s.1-5, s.1

KIRZIOĞLU M. Fahrettin, **Kars Tarihi C.1**, İşıl Matbaası, İstanbul-1953.

KİBAR Osman, **Türk Kültüründe Ad Verme, Kişi Adları Üzerine Bir Tasnif Denemesi**, Akçağ Yay.,Ankara 2005.

KORKMAZ Zeynep, **Türkiye Türkçesi Grameri (Şekil Bilgisi)**, TDK Yay. Ankara 2003.

MEMİŞOĞLU Ragıp, “Dedem Korkut Destanlarında Adları Geçen Oğuz Beyleri'nin-Yığitleri'nin Hatıralarını Taşıyan Yer Adları Üzerine Bir Deneme, **Yörükler**”, **İçel Kültürü**, Sayı:30, Kasım-1993, s.3-6, s.3

ÖNDER Mehmet, **Anadolu Şehir Adları Üzerine Efsanelerin Oluşumu**, **Türk Yer Adları Sempozyumu Bildirileri**, 11-13 Eylül 1984, Ankara, Kültür ve Turizm Bakanlığı Millî Folklor Araştırma Dairesi Yayınları:60, Seminer, Kongre Bildirileri Dizisi:17, s.69-73.

ÖZ Suat, **Evliya Çelebi Seyahatname'sine Göre Anadolu'da Yer Adları**, Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Kırıkkale 2007 (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

UMAR Bilge, **Türkiye'deki Tarihsel Adlar**, İnkılap Yay., İstanbul 1993.

SAKAOĞLU Saim, **Türk Ad Bilimi 1**, T.D.K. Yay. Ankara 2001

SAKAOĞLU Saim, İnsan Adlarından Kaynaklanan Yer Adlarıımız, Türk Yer Adları Sempozyumu Bildirileri, 11-13 Eylül 1984, Ankara, Kültür ve Turizm Bakanlığı Millî Folklor Araştırma Dairesi Yayınları:60, Seminer, Kongre Bildirileri Dizisi:17. s. 259-264, s.259.

SÜMER Prof. Dr. Faruk, Oğuzlar (Türkmenler), Ana Yay. İlaveli 3. baskı, İstanbul-1980.

TIETZE Andreas, Tarihi ve Etimolojik Türkiye Türkçesi Lugatı cilt 1 A-E, Simurg Yay., İstanbul 2002.

Ardahan Valiliği, Serhat Şehri Ardahan, Ardahan Valiliği Yay., Haziran 2002.

TOGAN, A. Zeki Velidi, Türk Tarihine Giriş 1., İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fak. Yayınları, No: 1534, Tarih Araştırmaları No: 2 C. 1, İstanbul 1981, 3. Baskı.

TOGAN, A. Zeki Velidi, T.T. Giriş I, Enderun Kitabevi, 2. Baskı, İstanbul-1981.

TOKLU, M. İsmail, Dilbilime Giriş, Akçağ Yay., Ankara 2007.

Türkiye'de Halk Ağzından Derleme Sözlüğü IX L-R, T.D.K. Yay., Ankara Ünv. Bas.-1993 2. Baskı, Sayı: 211/9.

Türkçe Sözlük, TDK Yay:549, Ankara 1988

VENDRYES J.V., Çeviren: VARDAR Berke, Dili ve Düşünce, Multilingual Yay., İstanbul 2001.

YILDIRIM Mehmet, Uşak İli ve İlçeleri Yerleşim Yeri Adları(Orun)nın Yapı ve Köken Bakımından İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Danışman: Doç. Dr. Ahmet AKÇATAŞ, Afyon-2006, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi)

YİNANÇ Refet, XVI. Yüzyılda Doğu Anadolu Şehirlerinin Mahalle Adları, Türk Yer Adları Sempozyumu Bildirileri, 11-13 Eylül 1984, Ankara, Kültür ve Turizm Bakanlığı Millî Folklor Araştırma Dairesi Yayınları:60, Seminer, Kongre Bildirileri Dizisi:17.s. 225-232, s.225

www.igdir.gov.tr. 12.05.2007

ÖZGEÇMİŞ

05.11.1983'de Kars'ta doğdum. İlköğretimimi babamın işi nedeniyle Merkez Subatan Köyü İlköğretim Okulu'nda tamamladım. Orta öğrenimime de aynı okulda başladım, ancak babamın işi gereğiyile Kars merkeze taşınınca eğitimimi Gazi Kars Orta Okulu'nda bitirdim. Daha sonra liseyi Cumhuriyet Lisesi Süper Lise bölümünde tamamladım. Üniversiteyi Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Bölümü, Türkçe Öğretmenliği Programında tamamladım. 2004-2005 eğitim-öğretim döneminde Kafkas Üniversitesi, Eğitim Fakültesi'nde Öğretim Görevlisi Olarak görev yapmaya başladım. Hala aynı kurumda çalışmaktadır. Evliyim.